

AMENDAMENTUL DOI
LA MEMORANDUMUL DE ÎNȚELEGERE

ÎNȚRE
MINISTERUL APĂRĂRII AL REPUBLICII BULGARIA,
MINISTERUL APĂRĂRII AL REPUBLICII ESTONIA,
MINISTERUL APĂRĂRII AL REPUBLICII FINLANDA,
GUVERNUL REPUBLICII UNGARE,
MINISTERUL APĂRĂRII AL REPUBLICII LITUANIA,
MINISTRUL APĂRĂRII AL REGATULUI ȚĂRILOR DE JOS,
MINISTERUL APĂRĂRII AL REGATULUI NORVEGIEI,
MINISTRUL APĂRĂRII NAȚIONALE AL REPUBLICII POLONE,
GUVERNUL ROMÂNIEI,
MINISTERUL APĂRĂRII AL REPUBLICII SLOVENIA,
GUVERNUL REGATULUI SUEDEI

ȘI

DEPARTAMENTUL APĂRĂRII AL STATELOR UNITE-LE AMERICII

PRIVIND

CAPABILITATEA DE TRANSPORT STRATEGIC AERIAN (SAC)

Introducere

Ministerul Apărării al Republicii Bulgaria, Ministerul Apărării al Republicii Estonia, Ministerul Apărării al Republicii Finlanda, Guvernul Republicii Ungare, Ministerul Apărării al Republicii Lituania, ministrul apărării al Regatului Țărilor de Jos, Ministerul Apărării al Regatului Norvegiei, ministrul apărării naționale al Republicii Polone, Guvernul României, Ministerul Apărării al Republicii Slovenia, Guvernul Regatului Suediei și Departamentul Apărării al Statelor Unite ale Americii (denumiți în continuare "Participanți");

Luând în considerare Memorandumul de Înțelegere între Ministerul Apărării al Republicii Bulgaria, Ministerul Apărării al Republicii Estonia, Ministerul Apărării al Republicii Finlanda, Guvernul Republicii Ungare, Ministerul Apărării al Republicii Lituania, ministrul apărării al Regatului Țărilor de Jos, Ministerul Apărării al Regatului Norvegiei, ministrul apărării naționale al Republicii Polone, Guvernul României, Ministerul Apărării al Republicii Slovenia, Guvernul Regatului Suediei și Departamentul Apărării al Statelor Unite ale Americii privind Capabilitatea de transport strategic aerian care a intrat în vigoare la data de 23 septembrie 2008, cu modificările ulterioare din 13 octombrie 2011, (denumit în continuare „SAC MoU“);

Amendamentul Doi modifică și aduce la zi în întregime SAC MOU, iar la intrarea în vigoare a Amendamentului Doi la SAC MoU, SAC MOU va fi considerat ieșit din vigoare și înlocuit în întregime de către Amendamentul Doi la SAC MoU.

Stabilind că SAC MoU, ar trebui amendat și adus la zi pentru a reflecta voința Participanților și schimbările organizaționale rezultate din reforma agențiilor NATO,

În conformitate cu art. 30 al SAC MoU (Amendare, retragere și încetarea valabilității) așa cum a fost amendat,

Au hotărât să amendeze SAC MoU, după cum urmează:

« MEMORANDUM DE ÎNȚELEGERE (MOU) »

ÎNȚRE

MINISTERUL APĂRĂRII AL REPUBLICII BULGARIA,

MINISTERUL APĂRĂRII AL REPUBLICII ESTONIA,

MINISTERUL APĂRĂRII AL REPUBLICII FINLANDA,

GVERNUL REPUBLICII UNGARE,

MINISTERUL APĂRĂRII AL REPUBLICII LITUANIA,

MINISTRUL APĂRĂRII AL REGATULUI ȚĂRILOR DE JOS,

MINISTERUL APĂRĂRII AL REGATULUI NORVEGIEI,

MINISTRUL APĂRĂRII NAȚIONALE AL REPUBLICII POLONE,

GVERNUL ROMÂNIEI,

MINISTERUL APĂRĂRII AL REPUBLICII SLOVENIA,

GVERNUL REGATULUI SUEDEI

ȘI

DEPARTAMENTUL APĂRĂRII AL STATELOR UNITE ALE AMERICII

PRIVIND

CAPABILITATEA DE TRANSPORT STRATEGIC AERIAN (SAC)

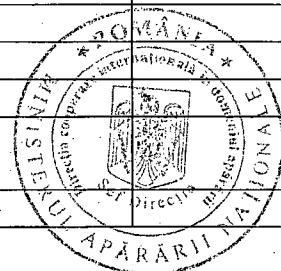

CUPRINS

Articolul 1 Introducere	
Cuprins	
Preambul	
CAPITOLUL I: ASPECTE PRELIMINARE	
Articolul 2 Definiții și acronime	
Articolul 3 Obiective și arie de aplicare	
Articolul 4 Organizarea și managementul Programului SAC	
CAPITOLUL II: Activitățile NAMP și NAM PO	
Articolul 5 Statutul Suediei și Finlandei în cadrul NAMP	
Articolul 6 Organizarea și managementul Programului NATO de Management al Transportului Aerian (NAMP)	
Articolul 7 Achiziția și dreptul de proprietate	
Articolul 8 Principii și proceduri financiare	
Articolul 9 Aranjamente contractuale	
Articolul 10 Vânzări și transferuri către terțe părți	
Articolul 11 Transferurile de echipamente și materiale	
Articolul 12 Răspunderea și cereri de despăgubirea NAMP	
CAPITOLUL III: OPERAȚII	
Articolul 13 Introducere	
Articolul 14 Statul de pavilion pentru aeronavele C-17	
Articolul 15 Structura Grupului de Transport Aerian de mare capacitate	
Articolul 16 Comanda și controlul	
Articolul 17 Operații	
Articolul 18 Sprijinul logistic	
Articolul 19 Statutul Grupului de Transport Aerian de mare capacitate	
Articolul 20 Răspunderea și cereri de despăgubire	
Articolul 21 Principii și proceduri financiare pentru Grupul de Transport Aerian de mare capacitate	
Articolul 22 Managementul Configurației	
CAPITOLUL IV: ASPECTE GENERALE	
Articolul 23 Diseminarea și folosirea informațiilor	
Articolul 24 Vizite la facilități	
Articolul 25 Aranjamentele de securitate	
Articolul 26 Informații neclasificate controlate	
Articolul 27 Aderarea unor Participanți ulteriori și schimbarea numărului orelor de zbor declarate	
Articolul 28 Taxe, impuneri vamale și alte impuneri similare	
Articolul 29 Soluționarea disputelor	
Articolul 30 Amendare, retragere și încetarea valabilității	
Articolul 31 Prevederi finale	
Articolul 32 Participarea industrială	

Articolul 33 Data intrării în vigoare și durata	
Articolul 34 Limba, copiile și semnătura	
Anexa A Istoricul programului SAC Planul general al fazelor	
Anexa B Aspecte financiare	
Tabelul 1 (Cota de participare în segmentul achiziție)	
Tabelul 2 (Cota de participare la operații)	
Tabelul 3 (Cota de cost pe categorie)	
Semnarea și intrarea în vigoare	

ASPECTE PREAMBULARE

SAC MoU este structurat pe 4 capitole: Cap. I „Aspecte preliminare” definește programul, stabilește obiectivele și aria de aplicare a programului general și descrie structura organizării și managementului programului, precum și termenii și acronimele aplicabile/prezentului SAC MoU; Cap. II „Activitățile NAMP și NAMPO” stabilește termenii și condițiile specifice conform cărora Participanții vor participa la Programul NATO de Management al Transportului Aerian (NAMP), precum și la operarea și conducerea Biroului de Management al Programului NATO de Transport Aerian (NAMPO) și achiziționarea aeronavelor C-17, precum și pregătirea, sprijinul logistic și infrastructura; Cap. III „Operații” stabilește termenii și condițiile specifice potrivit cărora participanții vor opera aeronavele C-17 achiziționate conform cap. II („Activitățile NAMP/NAM PO”), incluzând competențele care vor fi delegate Comitetului director al SAC (SB) și comandantului unității operative multinaționale, denumită Grupul de transport aerian de mare capacitate (HAW). Participanții intenționează ca cel de-al III-lea capitol („Operațiuni”) să fie privit ca fiind independent de Carta Organizației NATO de Sprijin (NSPO), cum este prevăzut în aceasta. Cap. IV („Aspecte generale”) stabilește termenii și condițiile generale aplicabile Programului SAC.

Rezultatul final scontat al acestui efort, așa cum este reglementat în prezentul SAC MoU, este de a crea și de a împuternici o agenție NATO pentru a achiziționa o capabilitate de transport strategic aerian deținută de NAMP și a opera eficient și efectiv acea capabilitate, ca pe o unitate militară multinațională, pentru a răspunde nevoilor participanților în mod sigur, eficient și cu cele mai mici costuri posibile.

CAPITOLUL I ASPECTE PRELIMINARE

ARTICOLUL 1 Introducere

Ministerul Apărării al Republicii Bulgaria, Ministerul Apărării al Republicii Estonia, Ministerul Apărării al Republicii Finlanda, Guvernul Ungariei, Ministerul Apărării al Republicii Lituania, ministrul apărării al Regatului Țărilor de Jos, Ministerul Apărării al Regatului Norvegiei, ministrul apărării naționale al Republicii Polone, Guvernul României, Ministerul Apărării al Republicii Slovenia, Guvernul Regatului Suediei și Departamentul Apărării al Statelor Unite ale Americii, denumite în continuare Participanți,

Reamintind ”Scrisoarea de intenție pentru implementarea unei inițiative” privind transportul strategic aerian” lansată la 12 septembrie 2006,

Recunoscând necesitatea ca o capabilitate de transport strategic aerian compusă din aeronave C-17 să asigure cerințele naționale ale fiecărui Participant, inclusiv pe cele în sprijinul Organizației Tratatului Atlanticului de Nord (NATO) și angajamentele multinaționale asumate,

Luând notă de faptul că prezentul memorandum de înțelegere al Capabilității de transport strategic aerian (SAC MoU) înlocuiește și include toate discuțiile și/sau aranjamentele anterioare, încheiate cu privire la achiziționarea de avioane C-17, reflectată în prezentul document, cu excepția Cartei Organizației NATO de Management al Transportului Aerian (NAMO),

Luând act de faptul că activitățile din cadrul Programului SAC vor fi conforme cu politicile naționale ale Participanților, inclusiv cu politicile de securitate și cu statutul de membru în cadrul unor alianțe internaționale,

Luând notă de aprobarea de către Consiliul Atlanticului de Nord (NAC) a Cartei Organizației NATO de Management al Transportului Aerian (NAMO) la data de 20 iunie 2007 [SG(2007)0419],

Luând act de Declarația politică a miniștrilor [SG(2007)0419] la înființarea NAMO și de faptul că participarea Finlandei și Suediei la NAMO este aprobată prin adoptarea Cartei NAMO de către NAC,

Luând notă de faptul că NAMO, un fost organism subsidiar al NATO, a fost înființată pentru a achiziționa, conduce și sprijini aeronavele de transport aprobate pentru a fi achiziționate de către Participanți,

Luând în considerare Reforma Agențiilor NATO și aprobarea de către NAC a Cartei Organizației NATO de Sprijin, la data de 19 iunie 2012 (C-M(2012)0047), care a fost înlocuită de Carta Organizației NATO de Sprijin și Achiziții, aprobată de NAC la data de 10 martie 2015 (C-M(2015)00102) (NSPO Charter), potrivit căreia toate drepturile și obligațiile NAMO, au fost transferate și asumate, de la data de 1 iulie 2012 către NSPO, un organism subsidiar creat în cadrul NATO și înființat de către NAC în baza art. 9 din Tratatul Atlanticului de Nord și în sensul dat de Acordul privind statutul Organizației Tratatului Atlanticului de Nord, al reprezentanților naționali și Statului Major internațional, adoptat la Ottawa la 20 septembrie 1951,

Luând notă de faptul că fosta NAMO este parte integrantă a NSPO, și potrivit Cartei NSPO, toate drepturile și obligațiile NAMO sunt transferate în Programul NATO de Management al Transportului Strategic Aerian (NAMP),

Având în vedere faptul că fostul organ executiv al NAMO, Agenția NATO de Management al Transportului Strategic Aerian (NAMA) a devenit parte integrantă a Agenției NATO de Sprijin (NSPA), organul executiv al NSPO, și în prezent operează ca Biroul Programului NATO de Management al Transportului Aerian Strategic (NAM PO),

Recunoscând că, potrivit Cartei NSPO, NAMP va fi proprietar și va asuma toate responsabilitățile și drepturile asupra bunurilor transferate NAMP de către NAMO,

Luând în considerare

Acordul privind statutul Organizației Tratatului Atlanticului de Nord, al reprezentanților naționali și Statului Major internațional, adoptat la Ottawa la 20 septembrie 1951 (denumit în prezentul document Acordul de la Ottawa),

Prevederile Acordului dintre statele-părți la Tratatul Atlanticului de Nord cu privire la statutul forțelor lor (NATO SOFA), semnat la Londra la 19 iunie 1951,

Acordul între statele-părți la Tratatul Atlanticului de Nord și celelalte state participante la Parteneriatul pentru Pace cu privire la statutul forțelor lor (Pfp SOFA), semnat la Bruxelles la 19 iunie 1995,

Protocolul adițional la Acordul dintre statele-părți la Tratatul Atlanticului de Nord și celelalte state participante la Parteneriatul pentru Pace cu privire la statutul forțelor lor (Protocolul adițional la Pfp SOFA), semnat la Bruxelles la 19 iunie 1995

și Al doilea Protocol adițional la Acordul dintre statele-părți la Tratatul Atlanticului de Nord și celelalte state participante la Parteneriatul pentru Pace cu privire la statutul forțelor lor (Al doilea Protocol adițional la Pfp SOFA), semnat la Bruxelles la 19 decembrie 1997,

Acordul între Organizația Atlanticului de Nord și Guvernul Republicii Ungaria cu privire la înființarea și operarea Organizației pentru Managementul Transportului Aerian al NATO în Republica Ungaria, pe data de 26 mai 2008 (Acord sprijinul națiunii gazdă),

Aranjamentul între Organizația NATO de Sprijin (NSPO) și Ministerul Apărării din Ungaria cu privire la serviciile referitoare la înființarea Agenției de achiziții și sprijin al NATO/Programul de management al transportului aerian al NATO și Grupul de transport aerian de mare capacitate în Ungaria, din 6 martie 2020, cu modificările ulterioare; și

Hotărând să facă parte din prezentul SAC MoU, Participanții vor continua angajamentul în cadrul Programului SAC de a opera aeronave C-17 în conformitate cu prevederile acestuia,

Au convenit asupra următoarelor:

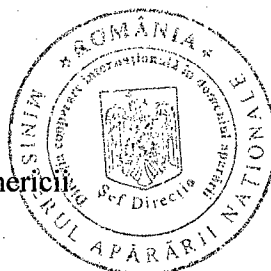
ARTICOLUL 2 Acronime și definiții

Acronime

ADCON - control administrativ
AIF - fondul pentru incidente aeriene
AMP - Programul de management al transportului aerian
ASB – comitetul de supraveghere al Agenției
BY - an de bază
BOD - comitetul director
CM - managementul configurației
CONOPS - conceptul operațiilor
CONSUP - conceptul de sprijin
DSA - autoritate desemnată de securitate
DCS - vânzare comercială directă

U.S. DoD - Departamentul Apărării al Statelor Unite ale Americii
FMPD - Documentul privind Procedurile de management financiar (sau NFRP)
FMS - vânzări militare externe
FULLCOM - comandă deplină
FOC - Capacitate operațională deplină
GM - manager general
HAW - Grupul de transport aerian de mare capacitate
HAW/CC - comandantul Grupului de transport aerian de mare capacitate
HNA - acord de sprijin al națiunii gazdă
IBAN - Comisie internațional de auditori pentru NATO
IOC - Capacitate operațională inițială
IPR - drepturi de proprietate intelectuală
LOA - scrisoare de ofertă/acceptare
MOA - Acord
MOB - Baza operațională principală
MoU - memorandum de înțelegere
NAA - autoritatea aeronautică națională
NAC - Consiliul Atlanticului de Nord
NAMP – Programul NATO de Management al Transportului Aerian
NAM PO – Biroul Programului NATO de Management al Transportului Aerian
NAM PB – Comitetul Programului NATO de Management al Transportului Aerian
NAM PM – Directorul Programului NATO de Management al Transportului Aerian
NAMO - Organizația NATO de Management al Transportului Aerian
NATO - Organizația Tratatului Atlanticului de Nord
NATO SOFA - Acordul NATO privind statutul forțelor
NFRP - Procedurile și regulile financiare ale NAMP
NPLO - Organizație NATO de producție și logistică
NSA - Autoritatea națională de securitate
NSPA – Agenția de Sprijin și Achiziții a NATO
NSPO – Organizația de Sprijin a NATO
OPCOM - comanda operațională
OPCON - controlul operațional
PfP - Parteneriatul pentru Pace
PIC - pilot comandant
PSI - instrucțiune de securitate a Programului SAC
SAC - Capabilitatea de transport strategic aerian.
SB - comitetul director
SCG - Ghidul clasificărilor de securitate
SNR - reprezentant național superior
SOP - proceduri standard de operare
TCTO - timp de îndeplinire a unui ordin tehnic
TOR - termeni de referință
TY - an de referință
USAF - Forțele Aeriene ale Statelor Unite ale Americii
USD - dolari SUA

Definiții:

Segmentul Achiziții - Segment al Programului SAC care include toate costurile asociate cu investiția inițială. Investiția inițială include achiziția a trei aeronave C-17, echipamente conexe, piese de schimb inițiale, echipament de sprijin și costuri de locare asociate cu stabilirea unei capacități de transport aerian la Baza operațională principală (MOB).

Control administrativ (ADCON) - Conducerea sau exercitarea autorității asupra organismelor subordonate sau a altor organisme referitoare la administrare și sprijin, inclusiv organizarea forțelor în serviciu, controlul asupra resurselor și echipamentelor, managementul personalului, controlul asupra logisticii unității, pregătirea individuală și la nivel de unitate, capacitatea de reacție, mobilizarea, demobilizarea, disciplina și alte aspecte care nu sunt incluse în misiunile organismelor subordonate sau ale altor organisme.

Fondul pentru incidente aeriene (AIF) - Fonduri care vor fi folosite pentru achiziții de urgență în caz de incidente aeriene.

Active - Orice resursă, instrument, instalație sau bun furnizat pentru utilizarea în cadrul Programului SAC, în vederea achiziționării, gestionării, operării sau sprijinirii aeronavelor C-17.

Informație preexistentă - Informație care nu a fost generată în cadrul aplicării prezentului SAC MoU.

An de bază (BY) - An folosit pentru determinarea contribuției la Programul SAC a fiecăruia dintre participanți, înainte de a lua în calcul creșterea valorii economice și inflația. Indicele pentru BY este 1,000.

Cost de instalare - Cost asociat cu pregătirea Bazei operaționale principale (MOB).

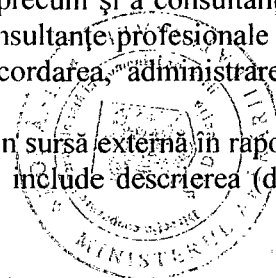
Informație clasificată - Informație oficială care necesită protecție în interesul securității naționale și este considerată astfel prin aplicarea unei clasificări de securitate. O asemenea informație poate fi în formă verbală, vizuală, magnetică, electronică sau formă documentară, precum și în forma unui material, echipament sau unei tehnologii.

Comitet sau grup de lucru - Un grup compus din reprezentanți ai participanților și/sau din experți naționali și înființat de Comitetul Programului NATO de Management al Transportului Aerian (NAM PB) sau de Comitetul de Coordonare al SAC (SB). Comitetele și grupurile de lucru vor consilia și asista NAM PB și/sau SAC SB în îndeplinirea îndatoririlor lor specifice și vor înainta către aceste două foruri recomandări pe care NAM PB și/sau SAC SB le vor avea în vedere la luarea deciziilor.

Contract - Orice relație din care derivă obligații reciproce juridice, potrivit legislațiilor naționale, care obligă un contractant să furnizeze bunuri și servicii și, pe de altă parte, obligă NAM PO să plătească pentru acestea.

Contract de audit - O procedură folosită pentru a atinge o conduită contractuală prudentă prin punerea la dispoziția celor responsabili cu achizițiile a informațiilor financiare, inclusiv a ratelor și factorilor de stabilire a prețului, precum și a consultanței privind aspecte contractuale. Aceasta include asigurarea unei consultanțe profesionale în aspecte contabile și financiare pentru a sprijini negocierea, acordarea, administrarea, reevaluarea prețurilor și încheierea contractelor.

Contractare - Obținerea de bunuri sau servicii prin contract din sursă externă în raport cu organismele guvernamentale ale participanților. Contractarea include descrierea (dar

nu individualizarea) bunurilor și serviciilor cerute, solicitarea și selectarea surselor, pregătirea și acordarea contractelor și toate fazele gestionării contractului.

Agenție contractantă – NAM PO așa cum a fost autorizat de NAM PB și delegat de către NSPA și în conformitate cu Carta NSPO, sau altă entitate care are autoritatea de a încheia, gestiona sau rezilia contracte.

Contractant - Orice entitate căreia i s-a încredințat un contract de către o agenție contractantă.

Personal de sprijin al contractantului - Persoane selecționate în mod specific pentru a asigura servicii de sprijin administrativ, managerial, științific sau tehnic unui participant, NAM PO sau HAW în baza unui contract de sprijin care le interzice respectivelor persoane să utilizeze informațiile primite în baza contractului pentru alte scopuri decât acelea autorizate prin prezentul SAC MoU.

Informație neclasificată controlată - Informație neclasificată în raport cu care sunt aplicate limitări în ceea ce privește accesul sau distribuirea în conformitate cu legislațiile și reglementările naționale. Poate include informații care au fost declasificate, dar care rămân controlate.

Plafon de costuri - Valoarea totală până la care poate ajunge Programul SAC deasupra costului-țintă, fără amendarea prealabilă a prezentului SAC MoU.

Costul-țintă - Suma planificată acceptată a costului total, incluzând costurile financiare și nefinanciare ale Programului SAC.

Scopuri de apărare - Proces de producție sau altă utilizare în orice parte a lumii de către sau pentru forțele armate ale oricărui participant.

Indici DoD - Indicii publicați anual de către Departamentul Apărării al SUA pentru a cuantifica efectele inflației.

Echipamente și materiale - Orice material, echipament, produs finit, subsistem, componentă, instrument special sau echipament de probă achiziționat în comun sau pus la dispoziție pentru utilizarea în cadrul Programului SAC.

Costuri financiare - Costurile Programului SAC acoperite prin contribuții monetare.

Documentul privind Procedurile de management financiar (FMPD) - Procedurile de management financiar ce vor fi folosite de participanți în executarea aspectelor financiare ale Programului SAC, la care se face trimitere și sub denumirea de Documentul privind procedurile și regulile financiare ale NAM (NFRP).

Cost fix - Un cost care nu variază pe termen scurt în funcție de cantitatea de bunuri produse.

Stat de pavilion - Ungaria.

Ore de zbor - Unitate de măsură care reprezintă utilizarea aeronavelor C-17 și servește ca bază de calcul pentru cotele de participare din SAC MoU. Orele de zbor pentru o misiune includ intervalul de timp în care aeronava se află în aer, de la decolare la aterizare, plus 5 minute suplimentare de la aterizare, care se contabilizează la totalul costurilor de operare la sol și al cerințelor de mentenanță.

Informație viitoare - Informație generată în aplicarea prezentului SAC MoU.

Comandă deplină (FULLCOM) - Autoritatea militară și responsabilitatea unui comandant de a emite ordine către subordonații săi. Acoperă orice aspect operațional și administrativ și există numai în cadrul forțelor armate naționale.

Capacitate operațională deplină (FOC) - FOC se declară de către HAW/GC când unitatea poate desfășura întreaga gamă de misiuni care i-au fost încredințate potrivit

prezentului SAC MoU și Conceptului privind operațiile (CONOPS). FOC implică livrarea celui de-al treilea avion C-17 și toată infrastructura de sprijin necesară, precum și piesele de schimb pentru a susține unitatea.

Grupul de transport aerian de mare capacitate (HAW) - Unitatea militară multinațională înființată în baza prezentului SAC MoU care execută misiuni cu aeronave C-17, în sprijinul cerințelor pentru mobilitate aeriană ale participanților.

Stat-gazdă - Ungaria.

Informație - Cunoștință care poate fi comunicată prin orice mijloace, care este pusă la dispoziție, generată sau utilizată în cadrul prezentului SAC MoU indiferent de formă sau tip, incluzând, dar nefiind limitată la acelea de natură științifică, tehnică, financiară sau comercială, și care include, de asemenea, fotografii, rapoarte, manuale, date despre amenințări, date experimentale, date privind teste, desene, specificații, procese, tehnici, invenții, schițe, documente tehnice, înregistrări audio, reprezentări vizuale și alte prezentări grafice, indiferent că sunt stocate pe bandă magnetică, memoria unui computer sau în orice altă formă și indiferent dacă sunt ori nu subiectul unor drepturi de proprietate intelectuală sau al altei forme de protecție juridică.

Capacitatea operațională inițială (IOC) - Capacitatea operațională inițială este declarată după ce HAW/CC consideră că unitatea este pregătită să își asume întreaga gamă de misiuni cu prima aeronavă C-17.

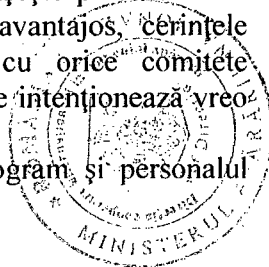
Drepturi de proprietate intelectuală (IPR) - În conformitate cu Acordul Organizației Mondiale a Comerțului cu privire la aspectele legate de comerț ale drepturilor de proprietate intelectuală, semnat la 15 aprilie 1994, toate drepturile de reproducere și drepturile conexe, toate drepturile în legătură cu invențiile (inclusiv licențele), toate drepturile asupra unor mărci înregistrate sau neînregistrate (inclusiv mărcile de servicii), desenele înregistrate și neînregistrate, informațiile nediseminate (inclusiv secretele comerciale și know-how), desene ale unor circuite integrate și indicații geografice, precum și orice alte drepturi rezultând dintr-o activitate de creație în domeniile industrial, științific, literar și artistic.

Invenție - Orice invenție în orice domeniu al tehnologiei, care are caracter de noutate, implică un proces inventiv, este susceptibilă de aplicare industrială, este formulată sau realizată (concepută ori "pentru prima oară pusă în practică") în cursul unei activități desfășurate sub egida Programului SAC. Sintagma "pentru prima oară pus în practică" înseamnă prima demonstrație, suficientă pentru a fi luată în considerare de către o persoană specializată în domeniul de care ține invenția, a operabilității unei invenții pentru scopurile pe care și le-a propus în contextul preconizat.

Autoritatea națională de securitate (NSA)/autoritatea desemnată de securitate (DSA) - Oficiul de securitate aprobat de autoritățile naționale pentru a fi responsabil de aspectele de securitate ale prezentului SAC MoU.

Programul NATO de Management al Transportului Aerian (NAMP) - O entitate înființată de către NAC ca parte integrantă a NSPO și care împărtășește personalitatea juridică a NATO cu scopul de a îndeplini, în modul cel mai avantajos, cerințele Participanților. Acesta cuprinde Comitetul Programului NAM cu orice comitete subordonate și Biroul Programului NAM. Prin această definiție nu se intenționează vreo contradicție cu definiția NAMP din anexa 1 a Cartei NSPO.

NAM PO - Organul executiv compus dintr-un manager de program și personalul responsabil pentru executarea misiunilor NAMP.

NATO PfP - Program de cooperare practică bilaterală între state partenere considerate individual și NATO.

Acordul NATO privind statutul forțelor (SOFA) - Acordul între statele-părți la Tratatul Atlanticului de Nord cu privire la statutul forțelor lor, semnat la Londra la 19 iunie 1951.

Contribuție nefinanciară - Contribuția unui participant în forma unor articole sau servicii pentru apărare necesare programului, în loc de finanțare. Valoarea financiară a contribuției nefinanciare trebuie evaluată pentru a putea determina contribuția totală a participanților la Programul SAC.

Costuri nefinanciare - Costuri ale Programului SAC acoperite prin contribuții nefinanciare. Costurile nefinanciare includ, printre altele, articole, software, informații preexistente programului, închiriere și servicii care ar putea fi puse la dispoziție de către participanți, fără a se solicita plata în numerar.

Control operațional (OPCON) - Autoritate delegată unui comandant de a conduce forțele desemnate în așa fel încât comandantul respectiv să poată duce la îndeplinire misiuni sau sarcini care sunt, de regulă, limitate prin funcție, timp sau locație, să desfășoare unitățile respective și să rețină sau să delege controlul tactic asupra acelor unități. Nu include autoritatea de a decide utilizarea separată a componentelor unităților în cauză. Nu include, de asemenea, de la sine, controlul administrativ sau logistic.

Patent - Acordarea de către un guvern sau un birou regional, acționând în numele unuia sau mai multor guverne, a dreptului de a exclude pe alții de la fabricarea, utilizarea, importul, vânzarea sau oferta de a vinde o invenție. Termenul se referă la toate patentele incluzând, dar nelimitându-se la patente de implementare, îmbunătățire, adăugare, patente de importanță mai mică, modele de utilitate, patente de design de prezentare, desene înregistrate, certificate de invenție sau protecție statutară, precum părți, reeditări, continuări, reînnoiri și extinderi a oricăreia dintre acestea.

Participant - Semnatar al prezentului SAC MoU, reprezentat de personalul său militar și civil. Contractanții, personalul de sprijin al contractanților nu sunt reprezentanți ai unui participant, potrivit prezentului SAC MoU.

Contractant de perspectivă - Orice entitate care intenționează să semneze contracte încredințate de o agenție contractantă și care, în cazul unei solicitări care implică eliberarea de informații supuse controlului exporturilor, este eligibilă să primească asemenea informații.

Programul SAC - Efortul participanților de a achiziționa, conduce, sprijini și opera aeronave C-17 deținute de NAMP pentru a crea o capacitate de transport strategic aerian.

Costul Programului SAC - Costurile financiare și nefinanciare ale Programului SAC.

Instrucțiunile de securitate ale Programului SAC (PSI) - Documentul care conține procedurile operaționale standard (SOP) ale Programului SAC pentru aspecte de securitate. Acesta armonizează, clarifică și articulează politicile interne de securitate și practicile participanților astfel cum se aplică acestea Programului SAC.

Ghidul clasificărilor de securitate (SCG) - Un document care se referă la informațiile relevante care necesită protecție, inclusiv informațiile supuse regulilor de control al exporturilor și informațiile sensibile, dar neclasificate. Include toate informațiile neclasificate controlate, informațiile identificate ca fiind numai pentru

scopuri oficiale (FOUO) sau informațiile cu alte marcaje aprobate care impun controlul diseminării sau sunt exceptate de la transmitere obligatorie.

Reprezentant național superior - Persoana desemnată la HAW de către un participant în scopul de a îl reprezenta pe acel participant în chestiuni ce țin de HAW.

Dolari din anul de referință (TY) - Dolari americani (USD) care reflectă puterea de cumpărare de la data efectuării plății.

Tert - Orice persoană ori altă entitate al cărei guvern sau agenție a acestuia nu este participant.

Cost variabil de operare - Un cost care variază prin schimbări în cantitatea bunurilor produse în timp ce alți factori rămân constanți.

ARTICOLUL 3

Obiective și arie de aplicare

3.1. Obiective

3.1.1. Obiectivul prezentului SAC MoU privind Capabilitatea de transport strategic aerian este de a stabili un Program SAC pentru achiziționarea, conducerea, sprijinul și operarea de aeronave C-17 și de alte active necesare în scopul de a răspunde cerințelor naționale ale participanților, inclusiv celor în sprijinul NATO și al angajamentelor multinaționale. Aeronavele C-17 și activele nu vor fi utilizate în scopuri comerciale sau controlate de entități comerciale.

3.2. Aria de aplicare

3.2.1. Pentru a atinge aceste obiective, participanții înființează în cadrul Programului SAC:

3.2.1.1. Comitetul director al SAC (SAC SB) pentru a asigura coordonarea Programului SAC;

3.2.1.2. Grupul de transport aerian de mare capacitate (HAW) al SAC pentru operarea aeronavelor C-17;

3.2.1.3. Baza operațională principală (MOB) a SAC și facilitățile de sprijin; și

3.2.1.4. Participanții intenționează să utilizeze Programul NATO de management al transportului aerian (NAMP) pentru a sprijini Programul SAC.

3.3. Pentru realizarea celor de mai sus, participanții intenționează, *inter alia*:

3.3.1. să achiziționeze și să asigure susținerea a trei aeronave C-17 și să asigure personal navigant suficient din punct de vedere operațional, pregătire și sprijin logistic pentru aeronavele C-17;

3.3.2. să solicite Guvernului SUA să asigure articole pentru apărare și servicii prin procedura de vânzări militare externe (FMS), după cum s-a convenit reciproc;

3.3.3. să achiziționeze alte active și sprijin conex pentru Programul SAC, care să poată fi obținute prin FMS sau alte proceduri adecvate;

3.3.4. să finanțeze NAMP, după cum e necesar pentru a sprijini Programul SAC, în vederea includerii achiziției și sprijinului aeronavelor C-17 și sprijinului primit de la sau prin NAMP; și

3.3.5. să opereze și să asigure susținerea aeronavelor C-17, a facilităților de sprijin și a celorlalte bunuri aflate în proprietatea NAMP.

3.4. Participanții intenționează să îndeplinească aceste obiective în cea mai eficace, sigură și eficientă manieră din punctul de vedere al costurilor, ținând cont de necesitățile operaționale.

3.5. Dacă aeronavele C-17 sunt utilizate în sprijinul misiunilor legate de art. 5 al Tratatului Atlanticului de Nord, semnat la Washington, la 4 aprilie 1949, statutul statelor nemembre NATO nu va fi afectat. Concret, orice asemenea utilizare trebuie să se desfășoare într-o manieră care să asigure că statele nemembre NATO nu vor avea nicio responsabilitate politică, juridică sau financiară în privința utilizării.

3.6. Grafic

3.6.1. Un plan general privind fazele principale ale execuției misiunilor NAMP este prezentat în anexa A. La nevoie, NAM PO va întocmi versiuni actualizate și modificate care vor fi prezentate SAC SB în vederea aprobării.

3.6.2. Dezvoltarea facilităților la MOB va urma aceleași faze, pe cât posibil, conform cu misiunea NAMP; și

3.6.3. Participanții vor întreprinde toate demersurile pentru a asigura furnizarea aeronavelor C-17 și a sprijinului conex, precum și dezvoltarea facilităților de la MOB și sprijinul asociat în concordanță cu planul privind fazele principale aprobat de SAC SB.

ARTICOLUL 4

Organizarea și managementul Programului SAC

4.1. Organizarea și managementul Programului SAC sunt stabilite după cum urmează:

4.1.1. Programul SAC cuprinde un organ executiv denumit Comitetul director al Capabilității de transport strategic aerian (SAC SB), comitete după cum este necesar și HAW.

4.1.1.1. SAC SB, în consultare cu Comitetul Programului NATO de Management al Transportului Aerian (NAM PB) în ceea ce privește chestiunile referitoare la misiunea NAMP, va exercita responsabilitatea generală cu privire la orientarea și coordonarea Programului SAC.

4.1.1.2. HAW va executa operarea aeronavelor C-17. Organizarea și structura HAW sunt reglementate în continuare în cap. III din prezentul SAC MoU.

4.1.2. Programul SAC va utiliza, întâi de toate, Biroul Programului NATO de Management al Transportului Aerian (NAM PO) pentru achiziție, conducere și sprijin logistic, piese de schimb, alte active de susținere a operării C-17 și alte active și administrarea financiară a operațiilor și sprijinul HAW.

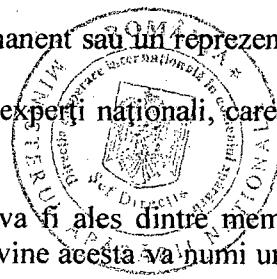
4.1.3. Compunerea SAC SB

4.1.3.1. SAC SB va fi compus din câte un reprezentant permanent sau un reprezentant de rezervă al fiecărui participant.

4.1.3.2. Fiecare reprezentant în SAC SB poate fi asistat de experți naționali, care pot participa la discuțiile din cadrul reuniunilor SAC SB.

4.1.4. Președintele SAC SB

4.1.4.1. SAC SB este condus de către un președinte care va fi ales dintre membrii comitetului. După alegerea președintelui, națiunea din care provine acesta va numi un alt reprezentant permanent.

4.1.4.2. Autoritatea președintelui va deriva de la SAC SB. Președintele va răspunde în fața SAC SB pentru toate acțiunile întreprinse în conformitate cu deciziile luate de SAC SB.

4.1.4.3. Durata mandatului președintelui va fi de un an și, dacă nu se convine altfel de SAC SB, niciun președinte nu va fi ales mai mult de două ori.

4.1.5. Organizarea SAC SB

4.1.5.1. SAC SB își va stabili propriile reguli interne, cum ar fi termenii de referință (TOR), și se va organiza în mod corespunzător.

4.1.5.2. SAC SB se va întruni, după cum este necesar, la cererea președintelui, la intervale de timp regulate care să îi permită îndeplinirea corespunzătoare a responsabilităților sau cât mai curând posibil, ca răspuns la o cerere specifică a oricărui participant.

4.1.5.3. SAC SB va încheia aranjamente pentru servicii administrative și evidența deciziilor luate. Aceste servicii pot fi solicitate Secretariatului NSPO.

4.1.6. Deciziile

4.1.6.1. Fiecare membru al SAC SB va dispune de un vot; toate deciziile vor fi luate în unanimitate. În situația în care SAC SB nu este în măsură să ia o decizie într-o anumită chestiune, în timp util, fiecare reprezentant în SAC SB va supune chestiunea respectivă spre rezolvare autorităților sale superioare.

4.1.6.2. Președintele nu va avea drept de vot.

4.1.7. Comitetele și grupurile de lucru

4.1.7.1. SAC SB poate înființa comitete și grupuri de lucru pentru a rezolva chestiuni specifice care pot apărea în cadrul SAC SB.

CAPITOLUL II ACTIVITĂȚILE NAM P ȘI NAM PO

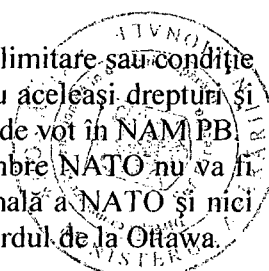
ARTICOLUL 5

Statutul Suediei și Finlandei în cadrul NAM P

5.1. În Declarația politică a miniștrilor [SG(2007)0419] s-a convenit ca principiul aprobării prealabile de către NAC a acordurilor de participare a statelor PFP la NAMO, așa cum este reglementat în art. 7 al Cartei NAMO, nu se va aplica Finlandei și Suediei, a căror participare a fost aprobată prin adoptarea Cartei NAMO. În conformitate cu prevederile Anexei 1, art. 2(b) din Carta NSPO, Suedia și Finlanda sunt recunoscute ca membre ale NAM P (NAM Member Nations).

5.2. Finlanda și Suedia participă la funcționarea NAM P fără nicio limitare sau condiție specifică. Prin urmare, Finlanda și Suedia vor participa la NAM P cu aceleași drepturi și obligații ca statele membre NATO, incluzând participarea și drepturi de vot în NAM PB.

5.3. Cu toate acestea, statutul Finlandei și Suediei ca state nemembre NATO nu va fi afectat și acestea nu vor împărtăși personalitatea juridică internațională a NATO și nici personalitatea juridică pe care NATO o are în virtutea art. IV din Acordul de la Ottawa.

5.4 Participanții și Președintele NAM PB vor întreprinde toate demersurile necesare pentru a sprijini și facilita participarea Ministerelor Apărării ale Finlandei și Suediei în activitățile NATO referitoare la NAMP. Sprijinul și facilitarea includ, dar nu se limitează doar la accesul la documente NATO referitoare la problematica în cauză și la invitații de participare la reuniunile sau secțiunile acestora din cadrul NSPO ASB.

5.5. În conformitate cu Carta NSPO, Finlanda și Suedia pot fi invitate să participe, în mod permanent sau temporar, la anumite reuniuni ale Comitetului de Supraveghere al Agenției (ASB) sau la secțiuni ale acestor reuniuni, fără a avea autoritatea de a participa la luarea deciziilor.

ARTICOLUL 6

Organizarea și managementul Programului NATO de management al transportului aerian (NAMP)

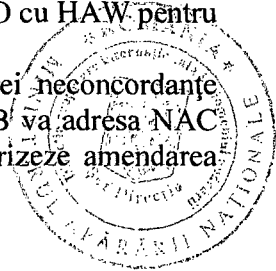
6.1. Prezentul SAC MoU a stabilit Programul NATO de management al transportului aerian (AMP), costul-țintă, precum și plafoanele de costuri aprobate de către participanți pentru a desfășura misiunea curentă a NAMP. NAMP, în consultare cu SAC SB, a achiziționat aeronavele C-17 și alte active și va conduce și asigura sprijin logistic, piese de schimb și alte activități de sprijin aprobate prin prezentul SAC MoU. În plus, NAMP poate, de asemenea, să realizeze investiții în infrastructură la MOB.

6.1.1. Misiunea NAMP include achiziția și sprijinul aeronavelor C-17, a activelor și infrastructurii aferente, precum și furnizarea serviciilor financiare, tehnice, logistice și administrative oricărei forțe militare care operează aeronave aflate în proprietatea NAMP. De asemenea, misiunea include alte sarcini stabilite de către SAC SB. Aceasta nu include operarea aeronavelor C-17.

6.1.2. NAM PB, ca organ director al NAMP, va superviza atribuțiile NAM PO. În exercitarea responsabilităților sale, NAM PB se va consulta cu SAC SB pentru a se asigura că activitățile NAMP sprijină întru totul Programul SAC. Dacă SAC SB va stabili că cerințele misiunii NAMP necesită a fi revizuite, SAC SB va informa NAM PB despre cerințele modificate și cele două organisme se vor consulta pentru a identifica cele mai bune mijloace de a revizui misiunea NAMP, în conformitate cu prevederile prezentului SAC MoU. Dacă misiunea NAMP nu poate fi revizuită, în conformitate cu prevederile prezentului SAC MoU, NAM PB împreună cu SAC SB vor înainta un amendament la prezentul SAC MoU, în conformitate cu art. 30 (amendare, retragere și încetarea valabilității) din prezentul SAC MoU.

6.2. Participanții au în vedere ca organizarea NAMP să evolueze în timp, pentru a se adapta nevoilor participanților, pe măsură ce NAMP achiziționează aeronava C-17 precum și celelalte active. Participanții intenționează colocarea NAM PO cu HAW pentru sprijinirea Programului SAC.

6.2.1. În aplicarea prezentului SAC MoU, în eventualitatea oricărei neconcordanțe între cap. II și Carta NSPO, dacă apreciază ca fiind necesar, NAM PB va adresa NAC cererea de amendare a Cartei. Dacă NAC nu este în măsură să autorizeze amendarea Cartei, participanții vor identifica acțiunile ce trebuie întreprinse.

6.3. Misiunea, structura și procedurile NAMP sunt prevăzute în prezentul SAC MOU și în Carta NSPO.

6.4. Un Participant poate comunica cu NAMP prin reprezentantul său în NAM PB.

6.5 Comitete și grupuri tehnice

6.5.1. NAM PB poate înființa comitete și grupuri tehnice alcătuite din reprezentanți ai participanților și/sau experți naționali. Aceste comitete și grupuri tehnice vor consilia și asista NAM PB în îndeplinirea sarcinilor sale și vor supune acestuia recomandările lor, pe care NAM PB le va avea în vedere în procesul de luare a deciziilor. Detaliile vor fi stabilite în termenii de referință (TOR), pentru comitet(e) și grup(uri) tehnic(e), care vor fi aprobați de către NAM PB.

6.6. Autoritate

6.6.1. NAM PB, ca organism de conducere al NAMP, suplimentar față de zonele identificate în Carta NSPO, va fi responsabil pentru Managementul Configurației (CM) al aeronavelor C-17 și sistemelor deținute de NAMP, în consultare cu comandantul Grupului de transport aerian de mare capacitate (HAW/CC).

6.7. Categoriile de personal

6.7.1. NAMPO poate cuprinde:

6.7.1.1 Categoriile de personal care, în virtutea unui acord încheiat potrivit prevederilor art. XVII din Acordul de la Ottawa, între secretarul general al NATO și statele membre ale NAMP, constituie personal internațional al NATO. Această categorie de personal, în absența unei decizii exprese, contrare a NAC, va fi supusă Regulilor NATO privind personalul civil, inclusiv acelor prevederi privind sistemul de securitate socială și fondurile de pensii și asigurări. În urma aprobării de către NAM PB, Comitetul de Supraveghere al Agenției (ASB) se va asigura că numărul funcțiilor care fac parte din această categorie va fi restrâns la acelea care necesită privilegii și imunități pentru exercitarea lor.

6.7.1.2. Personalul militar și civil care intră sub incidența Acordului dintre statele părți la Tratatul Atlanticului de Nord cu privire la statutul forțelor lor (NATO SOFA), semnat la Londra la 19 iunie 1951, Acordului dintre statele părți la Tratatul Atlanticului de Nord și celelalte state participante la Parteneriatul pentru Pace cu privire la statutul forțelor lor (PfP SOFA), semnat la Bruxelles la 19 iunie 1995, sau a oricăror altor aranjamente încheiate în acest domeniu între NATO și statul gazdă sau între un Participant și statul gazdă;

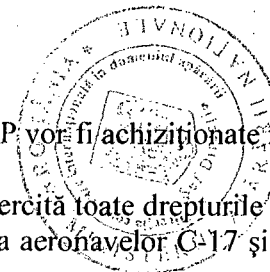
6.7.1.3. Personalul care nu beneficiază de statut juridic internațional.

ARTICOLUL 7

Achiziția și dreptul de proprietate

7.1. Toate aeronavele C-17 și alte active achiziționate de NAMP vor fi achiziționate în numele NATO, în proprietatea NAMP.

7.2. Participanții, ca reprezentanți ai statelor membre NAM, exercită toate drepturile și obligațiile care decurg din dreptul de proprietate al NAMP asupra aeronavelor C-17 și a celorlalte active.

7.3. Participanții își păstrează drepturile, responsabilitățile și răspunderea de a achiziționa, administra și opera aeronava C-17 și activele sale.

7.4. Toate activele achiziționate în cadrul Programului SAC din afara Uniunii Europene în vederea importului în Uniunea Europeană, vor fi importate într-un stat membru NATO.

7.5. Statutul legal și financiar al facilităților și infrastructurii, existente și viitoare, de la MOB, utilizate de NAMP/NAM PO și HAW, vor fi conforme cu prezentul SAC MoU și cu acordurile încheiate cu statul gazdă.

ARTICOLUL 8

Principii și proceduri financiare

8.1. Participanții sunt de acord că îndeplinirea responsabilităților potrivit prezentului SAC MoU nu va depăși plafonul de costuri al Programului SAC, de 5.311,587 milioane USD la valoarea anului de bază (BY) 2007, incluzând operațiunile pe durată de 26 de ani, în conformitate cu anexa B ("Aspecte financiare"), parte a prezentului SAC MOU. Programul SAC constă în două segmente și o opțiune pentru achiziționarea unui simulator.

8.1.1. Segmentul Achiziții: plafonul de costuri pentru acest segment este de 1.139,525 milioane USD, la valoarea BY 2007.

8.1.2. Segmentul Operații: plafonul de costuri pentru acest segment este de 159,288 milioane USD, la valoarea BY 2007.

8.1.3 Opțiunea Simulator: plafonul de costuri pentru Simulator este de 30,574 milioane USD, la valoarea BY 2007.

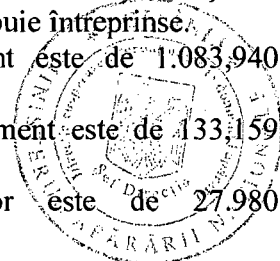
8.2. Plafonul de costuri pentru Programul SAC poate fi schimbat numai după amendarea acestui SAC MOU de către participanți, în conformitate cu art. 30 (Amendare, retragere și încetarea valabilității) din prezentul SAC MoU.

8.3. Participanții vor depune toate eforturile pentru a realiza sau a fi realizate cele specificate la art. 3 (Obiective și arie de aplicare) al prezentului SAC MoU și pentru îndeplinirea tuturor responsabilităților lor, conform prezentului SAC MoU, în limitele costului-țintă al Programului SAC, după cum este stabilit în anexa B ("Aspecte financiare"). Diferența între plafonul de costuri al Programului SAC și costul-țintă al Programului SAC va fi considerată un aspect neprevăzut și va fi gestionată de către NAM PB în consultare sau cu aprobarea SAC SB, în conformitate cu NFRP (Procedurile și regulile financiare al NAMP). Dacă în orice moment, NAM PM are motive să creadă că acest cost-țintă al Programului SAC va fi depășit, NAM PM va notifica imediat NAM PB și va prezenta o nouă estimare a costului Programului SAC, alături de documentația de sprijin. NAM PB va consilia NAM PM asupra acelor acțiuni ce trebuie întreprinse.

8.3.1. Segmentul Achiziție: costul-țintă pentru acest segment este de 1.083,940 milioane USD, la valoarea BY 2007.

8.3.2. Segmentul Operații: costul-țintă anual pentru acest segment este de 133,159 milioane USD, la valoarea BY 2007.

8.3.3. Opțiunea Simulator: costul-țintă pentru Simulator este de 27,980 milioane USD, la valoarea BY 2007.

8.4. Fiecare participant va contribui cu cota sa proporțională la costul Programului SAC, care include costurile administrative și costul despăgubirilor, și va primi cota-parte corespunzătoare din rezultatele Programului SAC.

8.5. Împărțirea costurilor între participanți se va baza pe următoarele:

8.5.1. participanții vor avea atât un segment de Achiziție, cât și un segment de Operații în cadrul Programului SAC. În cadrul segmentului Operații, există o distincție între costurile fixe și cele variabile;

8.5.1.1. segmentul Achiziție: contribuția SUA va fi o aeronavă C-17 sau o aeronavă echivalentă (furnizată în calitate de contribuție nonfinanciară) și sprijinul aferent pentru cele 3 aeronave ale Programului SAC. Pentru transferul proprietății acestei aeronave C-17 către NAMP se va stabili o procedură. Costurile pentru celelalte două aeronave C-17 și sprijinul aferent vor fi împărțite între ceilalți participanți, conform cotei lor de participare prevăzute în tabelul 1 (Împărțirea costurilor de achiziție) din anexa B (Aspecte Financiare). Se intenționează ca cele 3 aeronave C-17 să dispună de configurație Block 17 sau superioară;

8.5.1.2. segmentul Operații: există aranjamente diferite de împărțire a costurilor pentru costurile fixe și variabile ale acestui segment;

8.5.1.2.1. costuri fixe: aceste costuri sunt legate direct de Programul SAC și nu sunt influențate pe termen scurt de orele de zbor efective în raport cu cele planificate. Acestea vor fi împărțite potrivit orelor de zbor declarate (tabelul 2 Împărțirea costurilor de operare, din anexa B – “Aspecte Financiare”). Costurile din această categorie includ dar nu sunt limitate la costurile ulterioare unei achiziții prin FMS pentru sprijinul aeronavei, costurile administrative ale NAMP și HAW, sprijinul indirect la MOB, pregătirea specifică a HAW și mentenanța facilităților.

8.5.1.2.2. costurile variabile: aceste costuri, incluse dar fără a fi limitate la cele prevăzute în Tabelul 3 (Împărțirea costurilor pe categorie) din Anexa B (Aspecte financiare), sunt rezultate din executarea unei misiuni și prin urmare plătite de către Participant din numărul de ore de zbor alocate. Cererile de fonduri vor fi făcute pe baza bugetului bazat pe orele de zbor planificate ajustate anual atunci când orele de zbor executate și costurile asociate sunt cunoscute.

8.5.1.2.2.1. Majoritatea costurilor variabile vor fi calculate pe baza unui cost mediu anual pentru serviciile asupra cărora s-a căzut de acord incluzând (dar fără a se limita la) carburant, consumabile și cazarea membrilor echipajului. Aceste costuri vor fi însumate și apoi împărțite la numărul efectiv de zbor al Participanților pentru toate misiunile din anul calendaristic.

8.5.1.2.2.2. Excepție vor face realimentarea în aer și serviciile aeroportuare care vor fi calculate la fiecare misiune pe baza unui cost mediu și împărțită la numărul de ore zburate efectiv de către Participanți în misiune.

8.5.2. Tabelul 3 (Împărțirea costurilor pe categorie) din anexa B (Aspecte financiare) descrie împărțirea costurilor pe categoriile de cost descrise mai sus.

8.6. Plafonul de costuri și costul-țintă al Programului sunt prezentate în USD la valoarea BY 2007. Pentru determinarea cerințelor bugetare, va fi necesară ajustarea costurilor pentru inflație.

8.7. Participanții vor conveni de comun acord asupra procedurilor de management financiar conform cărora va funcționa acest Program SAC. Aceste proceduri, care trebuie să fie în conformitate cu regulile și procedurile contabile naționale și de audit, sunt

detaliate în NFRP care, de asemenea, vor fi folosite ca Document privind procedurile de management financiar (FMPD). Aceste proceduri vor include, de asemenea, o metodă de creditare a contribuțiilor naționale care va permite menținerea împărțirii costurilor conform tabelului 2 (Împărțirea costurilor de operare) din anexa B (Aspecte financiare) numai dacă nu s-a convenit altfel. NAM PB, în consultare cu SAC SB, poate aproba schimbări sau amendamente la NFRP.

8.8. Indicii de inflație care vor fi folosiți sunt indicii DoD și sunt reglementați în NFRP. NAM PB poate selecta cel mai potrivit indice de inflație în sprijinul Programului SAC.

8.9. Participanții se vor asigura că propriile contribuții financiare la Programul SAC sunt plătite după cum se specifică în NFRP. Dacă un participant nu reușește să asigure fondurile solicitate de NAM PO, acesta va fi obligat la penalități financiare, costuri sau taxe care apar în consecință. Înainte de a impune orice penalități financiare, costuri sau taxe, NAM PO va informa participantul în cauză și, dacă se solicită de către acel participant, va consulta participantul în privința sumei și corectitudinii penalităților financiare, costurilor sau taxelor ce vor fi impuse.

8.10. Următoarele principii financiare și proceduri se vor aplica:

8.10.1. NAM PO va pregăti planificarea plăților care reflectă contribuția fiecărui participant la costul Programului SAC.

8.10.2. Participanții vor cere NAM PO să solicite contribuțiile financiare, să își țină contabilitatea proprie, să plătească sau să autorizeze plata fondurilor Programului SAC la cerere, în condițiile stipulate în contracte și, la cerere, pentru administrarea curentă a Programului SAC.

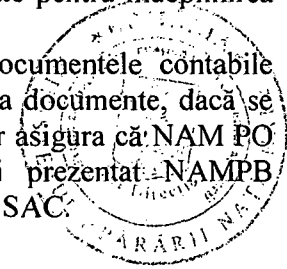
8.10.3. Participanții vor solicita NAM PO deschiderea unor conturi în numele NAMP în oricare sau în toate monedele folosite, în oricare sau în toate statele participanților. NAM PO trebuie să fie capabilă să distingă contribuțiile fiecărui participant și orice dobânzi asociate. Dobânda va fi suportată de către fiecare participant.

8.10.4. Moneda Programului SAC este USD. Fiecare participant va contribui și va fi creditat pentru contribuția sa în USD.

8.10.5. Orice comisioane bancare determinate de transferul fondurilor participanților în conturile Programului SAC vor fi suportate de fiecare participant. Orice comisioane bancare determinate de plăți vor fi suportate din conturile NAMP. Orice dobândă va fi suportată din fiecare cont și poate fi, fie recuperată de fiecare participant, fie utilizată la viitoarele plăți.

8.10.6. În scopul asigurării unei finanțări adecvate a programului, participanții vor solicita NAM PO ca bugetele Programului SAC să fie elaborate și actualizate cel puțin anual. Planurile vor identifica toate cheltuielile și contribuțiile anticipate. Bugetele vor fi aprobate de NAM PB, după consultarea cu sau aprobarea de către SAC SB în conformitate cu NFRP, pentru a confirma că bugetele sunt adecvate pentru îndeplinirea obiectivelor și ariei de aplicare a prezentului SAC MoU.

8.10.7. Participanții se vor asigura că NAM PO menține documentele contabile corespunzătoare pentru Programul SAC. Informațiile din asemenea documente, dacă se solicită, vor fi puse la dispoziția participanților. Participanții se vor asigura că NAM PO pregătește o declarație/un raport financiar anual pentru a fi prezentat NAMPB specificând, *inter alia*, contribuțiile și plățile la zi pentru Programul SAC.

8.10.8. Ca regulă, contractele vor fi încheiate și plătite în moneda în care contractorul operează, prin urmare contractanții nu vor realiza pierderi financiare sau câștiguri din fluctuația ratelor cursurilor de schimb.

8.10.9. Toți participanții vor accepta servicii de auditare în nume propriu din partea altui participant ca și când ei înșiși au prestat acele servicii.

8.10.10. Situațiile financiare anuale consolidate al NSPO, inclusiv ale NAM PO, vor fi auditate anual de Comitetul Internațional de Auditori pentru NATO (IBAN) în conformitate cu art. 59 și anexa II la Carta NSPO și NFRP.

8.10.11. Rapoartele de audit pregătite de IBAN vor fi trimise de NAM PO tuturor participanților nu mai târziu de 30 de zile după primirea de către NAM PO.

8.10.12. Următoarele costuri vor fi suportate în întregime de către participantul (participanții) plătitor (plătitori) sau din partea căruia costurile sunt plătite:

8.10.12.1. Costurile asociate reprezentării naționale la NAM PB, SAC SB, întâlnirile comitetului asociat și întâlnirile Grupului de lucru;

8.10.12.2. Toate costurile asociate contribuțiilor cu personal în serviciu HAW cu excepția celor prevăzute în paragraful 21.3 al articolului 21 (Principii și proceduri financiare pentru Grupul de transport aerian de mare capacitate) al prezentului memorandum.

8.10.12.3. Orice cost asociat instruirii personalului HAW, neaprobat anterior ca eligibil la plată din bugetul de operații SAC.

8.10.12.4. Costurile diurnelor, altele decât cazarea pentru personalul HAW în timpul îndeplinirii misiunii de călătorie în cadrul Programului SAC.

8.10.12.5. Costurile asociate unor necesități naționale specifice identificate de către participant (participanți);

8.10.12.6. Orice alte costuri în afara ariei de aplicare a prezentului SAC MoU.

8.10.13. Procedurile pentru recepția bunurilor și serviciilor sunt specificate în NFRP.

8.10.14. Dacă NAM PM anticipează că plafonul de costuri pentru segmentul operațional va fi depășit din cauza unor circumstanțe extraordinare, va solicita aprobarea participanților, prin NAM PM, în consultare cu SAC SB, pentru a face disponibile fonduri suplimentare, potrivit NFRP. Aceste fonduri sunt în afara contribuțiilor normale prevăzute în NFRP și de aceea nu fac obiectul plafonului de cost pentru segmentul Operații.

8.10.15. Din totalul de 3500, un număr de ore de zbor sunt rezervate pentru situații de urgență, conform Tabelului nr. 2 (Segmentul de operare și împărțirea costurilor de operare) din Anexa B (Aspecte financiare) din prezentul MoU, ore de zbor pentru care Costurile Variabile și orice alt cost suplimentar celor fixe nu sunt prevăzute ca fiind bugetate. Un participant poate utiliza cota proprie de ore de zbor de urgență, dacă este considerată disponibilă de către HAW/CC. Participantul care a utilizat orele de zbor de urgență va plăti costurile fixe și cele variabile asociate cu fonduri care vor fi disponibile cu respectarea Cartei NAMO, art. 42 (e)(3). Aceste fonduri sunt suplimentare contribuțiilor normale, așa cum sunt descrise în Carta NAMO, prin art. 42 (e)(1) și, prin urmare, nu fac obiectul țintei de costuri a Segmentului Operații și plafonului de costuri. Procedurile vor fi reglementate în CONOPS și NFRP.

8.10.16. Se va înființa un Fond al Incidentelor Aeriene (AIF) ca și credit de angajament în bugetul anual de Operații al SAC. Astfel, AIF este un fond operațional, NAM PM nu va consulta nicio altă structură, în afară de conducerea SAC SB și NAM

PB, înainte de folosirea Fondului, după ce se va asigura că are competențele și creditele bugetare necesare pentru achiziții din acest fond. Această linie bugetară va respecta prevederile NFRP.

ARTICOLUL 9 Aranjamente contractuale

9.1. Potrivit delegării de către NSPA, în acord cu bugetul aprobat al NAM PB, NAM PO va iniția Contracte pentru NAMP în numele NATO. Contractele vor fi în conformitate cu prevederile Cartei NSPO, ale prezentului SAC MoU, și cele ale regulamentelor financiare NATO. NAM PO se va asigura că toate drepturile sunt garantate pentru și din partea participanților respectivi.

9.1.1. NAM PO va garanta pentru participanți și pentru NAMP, potrivit contractelor sau subcontractelor, orice drepturi irevocabile și transferabile de a folosi, copia și modifica informații, cu titlu gratuit, în scopul gestionării și, totodată, necesare administrării Programului SAC și pentru operarea, modernizarea, sprijinirea, mentenanța și repararea aeronavelor C-17 și a activelor conexe.

9.1.2. Acolo unde este posibil, folosința deplină va fi exercitată prin competiție la toate nivelurile contractuale. În mod special, contractantul va fi obligat prin contract să facă posibilă utilizarea deplină a competiției în timp ce minimizează riscurile tehnice și maximizează valoarea financiară.

9.2. Contractele administrate de NAM PO vor include prevederi pentru a asigura că zonele de risc sunt corect gestionate. NAMA PO și NAM PB pot folosi manageri de risc independenți pentru a evalua abilitatea contractanților de a îndeplini obiectivele Programului SAC, în limita costurilor stabilite și constrângerilor de timp. Dacă se vor folosi manageri de risc independenți pe timpul desfășurării Programului SAC, contractele vor prevedea că acestora li se poate acorda accesul la aceleași informații ca NAM PB și NAM PO.

9.3. NAM PO va introduce în potențialele sale contracte (și va cere contractanților să introducă în subcontracte) prevederi pentru îndeplinirea cerințelor prezentului SAC MoU, printre care art. 10 ("Vânzări și transferuri către terțe părți"), art. 23 ("Diseminarea și utilizarea informațiilor"), art. 25 ("Aranjamente de securitate") și art. 31 ("Prevederi finale"), precum și prevederile privind controlul exportului în conformitate cu prezentul SAC MoU, în mod special prevederile alin. 9.4. și 9.5. ale prezentului articol.

9.4. NAM PO îi va obliga, din punct de vedere juridic, pe contractanții săi ca un contractant să nu retransfere sau să folosească altfel informațiile controlate la export, furnizate de către oricare participant, în orice alt scop, decât acela autorizat conform prezentului SAC MoU. Contractantul va fi, de asemenea, obligat să nu retransfere informațiile al căror export este controlat unui alt contractant sau subcontractant numai dacă acel contractant sau subcontractant a fost obligat să limiteze folosirea informațiilor al căror export este controlat la scopurile autorizate conform prezentului SAC MoU. Informațiile al căror export este controlat, furnizate de un participant în baza prezentului SAC MoU, pot fi retransferate numai de către NAMP contractanților săi, dacă au fost încheiate aranjamentele obligatorii din punct de vedere juridic, prevăzute de acest alineat.

9.5. NAM PO va obliga, din punct de vedere juridic, potențialii săi contractanți să nu retransfere sau să folosească altfel informațiile furnizate de către participanți și al căror export este controlat, în orice alt scop, decât acela corespunzător unei solicitări emise

pentru promovarea scopurilor autorizate în conformitate cu prezentul SAC MoU. Potențialii contractanți nu vor fi autorizați să folosească pentru un alt scop decât cel corespunzător unei solicitări, dacă nu li s-a atribuit un contract. Potențialii contractanți vor fi, de asemenea, obligați să nu retransfere informațiile al căror export este controlat unui potențial subcontractant, decât dacă acel potențial subcontractant a fost obligat să limiteze folosirea informațiilor al căror export este controlat la scopul de a răspunde unei solicitări. Informațiile al căror export este controlat, furnizate de către un participant conform prezentului SAC MoU pot fi retransferate de către NAM PO potențialilor săi contractanți numai dacă, aranjamentele obligatorii din punct de vedere juridic prevăzute de acest alineat au fost încheiate. La cererea unui participant furnizor, NAM PO va identifica potențialii contractanți și potențialii subcontractanți care primesc astfel de informații al căror export este controlat.

9.6. NAM PO se va asigura că vor fi introduse în contracte și vor cere de la contractori ca subcontractele să conțină prevederi pentru auditul contractului asupra ofertelor necompetitive în beneficiul NAMO și al participanților.

9.7. NAM PO va include în contracte asemenea prevederi care să îi oblige, din punct de vedere juridic, pe contractanții săi să fie informați asupra oricăror creșteri preconizate ale costurilor, schimbări de grafic sau probleme în realizarea ori aplicarea oricărui contract. Dacă problema/problemele apărute sunt de o asemenea amploare încât să afecteze în mod negativ costul, graficul sau desfășurarea Programului SAC conform celor prevăzute în prezentul SAC MoU, NAM PO va cere contractanților ca imediat să consilieze asupra situației și asupra cursului recomandat al acțiunilor pentru rezolvarea problemei (problemelor).

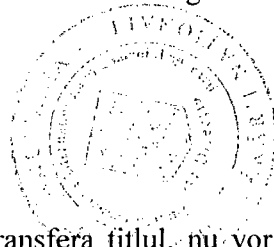
9.8. Dacă NAM PO decide că este necesar un audit al contractului, în legătură cu orice contract ce urmează a fi încheiat, asemenea servicii vor fi obținute prin intermediul autorităților responsabile ale participantului pe teritoriul statului căruia se află contractantul sau subcontractantul executant al contractului, în conformitate cu orice aranjamente între participanți și în conformitate cu legislația națională în domeniu. Costurile auditului contractului vor fi suportate de participantul pe teritoriul statului căruia se prestează serviciile. Pentru contractanții aflați în afara teritoriilor statelor participanților, se vor întocmi aranjamente separate pentru auditul contractului de către NAM PO. Costurile unor astfel de contracte de audit, acolo unde se poate, vor fi împărțite între participanți, în conformitate cu împărțirea costurilor stabilită în tabelul 2 (împărțirea costurilor de operare) din anexa B ("Aspecte financiare") ale prezentului SAC MoU. NAM PB va fi notificat și i se vor pune la dispoziție informații relevante înainte, inclusiv asupra contractului de audit și asupra negocierilor inițiate.

9.9. NAM PO poate iniția contracte sau poate solicita uneia sau mai multor Agenții NATO să atribuie un contract care să corespundă cerințelor referitoare la Programul SAC.

ARTICOLUL 10

Vânzări și transferuri către terțe părți

10.1. Nici NAMP, nici participanții nu vor vinde, nu vor transfera titlul, nu vor dezvălui sau transfera posesia asupra informațiilor sau oricărui echipament cuprinzând

asemenea informații ori materialelor și echipamentelor dobândite în comun, în cadrul Programului SAC niciunei terțe părți fără consimțământul prealabil scris al NAM PB și al autorităților guvernamentale responsabile ale celorlalți participanți. Mai mult decât atât, niciun participant sau NAMP nu va permite asemenea vânzări, diseminări sau transferuri, inclusiv de către deținător, fără consimțământul prealabil scris al NAM PB și al autorităților guvernamentale responsabile ale celorlalți participanți. Acest consimțământ nu va fi oferit dacă autoritățile guvernamentale responsabile ale potențialului primitor, nu își vor oferi acordul, în scris, că primitorul:

10.1.1. nu va retransfera sau permite retransferul viitor pentru asemenea bunuri ori informații furnizate; și

10.1.2. va folosi sau permite folosirea unor asemenea bunuri ori informații furnizate numai pentru scopurile specificate de către participanți.

10.2. Orice consimțământ cerut conform acestui articol pentru vânzarea, diseminarea sau transferul oricăror informații sau, pentru materialele și echipamentele dobândite în comun nu va fi refuzat, cu excepția considerentelor legate de politica externă, securitatea națională sau legislația națională. Niciun participant nu va refuza aprobarea vânzării sau transferului către terțe părți când acel participant ar putea fi pregătit să aprobe o vânzare, diseminare ori transfer național al unor asemenea informații sau echipament acelei terțe părți.

10.3. Vânzările sau alte transferuri către terțe părți ale unor echipamente dezvoltate sau generate conform prezentului SAC MoU pot implica impunerea unei taxe a cărei plată va fi împărțită între participanți. Înainte de orice asemenea vânzare sau alt transfer, sumele pentru orice impozit, cât și procedura pentru evaluarea acestui impozit vor fi determinate de către NAM PB și participanți. În orice situație, fiecare participant poate reduce sau renunța la recuperarea contribuției sale la impozit, în conformitate cu propria legislație națională, regulamente și practici. Costurile recuperate de către participanți vor fi împărțite între ei, în conformitate cu contribuțiile lor la acea parte a Programului SAC, luându-se în considerare orice reducere pentru un participant sau renunțare la asemenea recuperare.

10.4. Dincolo de prevederile prezentului articol, diseminarea informațiilor se va face numai în conformitate cu politicile naționale de diseminare, legislația relevantă precum și regulamentele naționale fiecărui participant.

ARTICOLUL 11

Transferurile de echipamente și materiale

11.1. Fiecare participant poate transfera altui participant sau NAMP acel echipament sau material identificat ca fiind necesar pentru desfășurarea misiunii NAMP. Aprobarea pentru toate transferurile va fi în conformitate cu legile și reglementările naționale.

11.2. La cererea participanților implicați, NAM PO va întocmi o listă a tuturor echipamentelor și materialelor transferate în baza prezentului SAC MoU.

11.3. Echipamentele și materialele transferate vor fi folosite de către participantul (participanții) primitor (primitori) sau de către NAMP numai pentru scopurile prezentului SAC MoU. Echipamentele și materialele vor rămâne în proprietatea participantului

furnizor. În plus, participantul (participanții) primitor (primitori) va (vor) menține echipamentele și materialele în bună stare, operabile și le va (vor) repara. Numai în condițiile în care participantul furnizor a consimțit că echipamentele și materialele transferate pot fi cheltuite sau după caz consumate fără rambursare către participantul furnizor, participantul (participanții) primitor (primitori) sau NAMP va (vor) returna echipamentele și materialele participantului furnizor, în aceleași condiții în care le-a primit, cu excepția folosirii și uzurii normale, sau va (vor) returna echipamentele și materialele și va (vor) plăti costurile pentru restituirea acestora în astfel de condiții. Dacă echipamentele și materialele sunt deteriorate într-un asemenea grad încât ar presupune reparații foarte costisitoare, participantul (participanții) primitor (primitori) sau NAMP va (vor) returna echipamentele și materialele participantului furnizor (numai dacă nu este altfel specificat în scris de către participantul furnizor) și va (vor) plăti valoarea de înlocuire asupra căreia s-a convenit anterior. Dacă echipamentele și materialele sunt pierdute sau furate, participantul (participanții) primitor (primitori) ori NAMP va (vor) emite un certificat de pierdere participantului furnizor și va (vor) plăti valoarea de înlocuire asupra căreia s-a convenit anterior.

11.4. Participantul furnizor va depune toate eforturile să se asigure că echipamentele și materialele sunt furnizate în stare de funcționare și utilizare, în conformitate cu scopul urmărit. În orice caz, participantul furnizor nu va condiționa sau garanta conformitatea echipamentelor ori a materialelor pentru un anumit scop sau utilizare și nu va face niciun angajament să modifice, îmbunătățească ori să adapteze echipamentele și materialele sau orice parte din acestea.

11.5. Participantul furnizor va transfera echipamentele și materialele pentru perioada aprobată, numai dacă nu a fost prelungită printr-un amendament în scris, cu condiția ca durata să nu depășească perioada efectivă determinată de către participanții în cauză sau NAMP.

11.6. Participantul furnizor va transfera, pe propria cheltuială, echipamentele și materialele către participantul (participanții) primitor (primitori) sau NAMP la locul (locurile) convenit (convenite) de comun acord. Responsabilitatea pentru echipamente și materiale va trece de la participantul furnizor la participantul (participanții) primitor (primitori) sau NAMP în momentul primirii. Orice transportări ulterioare cad în sarcina participantului primitor sau NAMP.

11.7. Participantul furnizor va pune la dispoziția participantului (participanților) primitor (primitori) sau NAMP acele informații care sunt necesare pentru utilizarea echipamentelor și materialelor.

11.8. Participantul (Participanții) primitor (primitori) sau NAMP va (vor) inspecta și inventaria echipamentele și materialele la momentul primirii. Participantul (Participanții) primitor (primitori) sau NAMP va (vor) inspecta și inventaria, de asemenea, echipamentele și materialele înainte de înapoierea lor (în afara cazului în care echipamentele și materialele vor fi cheltuite ori consumate).

11.9. La expirarea sau terminarea perioadei de transfer convenite de către participanții implicați ori NAMP (luându-se în considerare orice extindere a perioadei) ori la momentul retragerii, expirării sau terminării Programului SAC, indiferent care va avea loc prima, participantul (participanții) primitor (primitori) sau NAMP va (vor) înapoia echipamentele și materialele participantului furnizor pe propria cheltuială, în locul convenit. Orice transportări ulterioare cad în sarcina participantului furnizor.

11.10. Participantul (Participanții) primitor (primitori) sau NAMP va (vor) emite o notificare în scris referitoare la consumarea sau cheltuirea echipamentelor și materialelor aprobate pentru asemenea consum sau cheltuire. În cazul în care consumarea sau cheltuirea nu s-a realizat, participantul (participanții) primitor (primitori) sau NAMP va (vor) returna pe cheltuiala proprie participantului furnizor, dacă nu s-a stabilit altfel de către participantul furnizor, echipamentele și materialele în locul convenit de comun acord. Orice transport ulterior cade în sarcina participantului furnizor.

11.11. Participanții și NAM PO vor asigura, prin toate mijloacele rezonabile, protecția drepturilor de proprietate intelectuală (IPR) asupra echipamentelor și materialelor.

11.12 Participanții vor depune toate eforturile pentru a asigura resursele, echipamentul și personalul necesare pentru îndeplinirea obiectivelor prezentului SAC MoU.

ARTICOLUL 12

Răspunderea NAMP și cererile de despăgubire

12.1. Responsabilitățile decurgând din activitățile NAMP cad în sarcina participanților.

12.1.1. Cad în sarcina participanților, în special, responsabilitățile de orice fel rezultând din dreptul de proprietate al NAMP asupra aeronavelor C-17 și din implementarea misiunii NAMP. Mai mult, participanții sunt împreună și direct răspunzători față de NATO și terțe părți.

12.2. Participanții vor depune, prin intermediul NAM PB, orice efort pentru a procesa, evalua și soluționa cereri de despăgubire adresate NAMP, astfel:

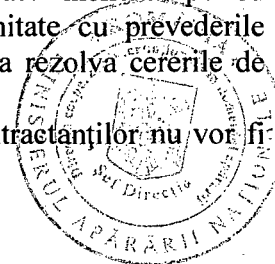
12.2.1. Un comitet privind cererile de despăgubire va fi înființat sub autoritatea NAM PB. Comitetul privind cererile de despăgubire va primi, înregistra și pregăti cererile de despăgubire adresate NAMP și le va înainta NAM PB însoțite de propuneri referitoare la modul în care acestea pot fi soluționate. Comitetul privind cererile de despăgubire va ține o evidență a acestor cereri. NAM PB va elabora și decide asupra TOR ai comitetului.

12.2.2. În soluționarea cererilor de despăgubire NAM PB va fi ținut de prevederile prezentului SAC MoU și de dreptul intern și internațional aplicabil și, printre altele, de Acordul de la Ottawa.

12.2.3. Costurile implicate de plata despăgubirilor vor fi suportate de participanți potrivit tabelului 2 (Împărțirea costurilor de operare) din anexa B ("Aspecte financiare") ale prezentului SAC MoU.

12.2.4. Cererile de despăgubire rezultând dintr-un contract încheiat pentru susținerea prezentului SAC MoU, vor fi soluționate în conformitate cu prevederile contractului. Participanții nu îi vor finanța pe contractanți pentru a rezolva cererile de despăgubire ale terților.

12.2.5. În sensul prezentului articol, angajații sau agenții contractanților nu vor fi considerați personal civil al vreunuia dintre participanți.

CAPITOLUL III OPERAȚII

ARTICOLUL 13 Introducere

13.1. SAC SB este responsabil pentru monitorizarea operațiilor aeronavelor C-17 și a activităților HAW.

13.2. Aeronavele C-17 și echipamentele de sprijin conexe vor fi operate și sprijinite conform prevederilor capitolului III (Operații) al prezentului SAC MoU, după cum vor fi ulterior dezvoltate în CONOPS și conceptul de sprijin (CONSUP).

13.2.1. SAC SB va aproba CONOPS și CONSUP, precum și orice modificări sau amendamente la acestea.

13.3. Participanții, în calitate lor de state membre NAM, exercitându-și drepturile prevăzute în Carta NSPO, delegă competențele specificate în prezentul capitol.

ARTICOLUL 14 Statul de pavilion pentru aeronavele C-17

14.1. Aeronavele C-17 vor fi marcate și înregistrate în conformitate cu legile și regulamentele în domeniu ale statului de pavilion. Aeronavele C-17 sunt considerate aeronave de stat destinate unor scopuri militare ale statului de pavilion. Statul de pavilion își va asuma responsabilitățile legate de înregistrare, marcarea (aplicarea însemnelor), certificarea inițială a aeronavigabilității și monitorizarea aeronavigabilității continue a aeronavelor C-17. Statul de pavilion va servi ca stat operator.

14.1.1. Certificarea aeronavigabilității

14.1.1.1. Statul de pavilion se va asigura că certificarea inițială este îndeplinită în conformitate cu legile și regulamentele sale naționale și cu CONOPS. Statul de pavilion va asigura și monitorizarea aeronavigabilității continue în conformitate cu legile și regulamentele sale naționale și va asigura conformitatea cu CONOPS.

14.1.1.2. Statul de pavilion va stabili procedurile necesare în conformitate cu legile și regulamentele sale pentru certificarea aeronavelor C-17 și monitorizarea aeronavigabilității pe întreaga durată de viață a avionului. Aceste proceduri vor fi elaborate în coordonare cu participanții. Procedurile vor descrie sarcini și responsabilități ale Autorității Aeronautice Naționale (NAA) a statului de pavilion, ale NAMP și ale HAW.

14.2. Participanții vor pune la dispoziția statului de pavilion resursele necesare pentru înregistrare, certificare inițială și monitorizarea aeronavigabilității continue. Costurile vor fi suportate în conformitate cu tabelul 2 (Împărțirea costurilor de operare) din anexa B ("Aspecte financiare") și vor fi procesate prin NAM PO.

14.3. Statul de pavilion își va asuma responsabilitățile pe care le implică prezența aeronavelor sale de stat în spațiul aerian internațional sau pe teritoriile unor țări state. Aceste responsabilități sunt asumate indiferent de naționalitatea echipajului sau a încărcăturii. Ceilalți participanți își vor asuma responsabilitățile aferente rolului lor atunci

când contribuie cu membri ai echipajului aeronavei statului de pavilion sau când au încărcătură ori personal la bord.

14.4. Autorizări diplomatice

14.4.1. Statul de pavilion va înainta cererile pentru autorizări diplomatice pentru misiunile îndeplinite de HAW, în conformitate cu procedurile naționale și internaționale standard. Participanții pot asista statul de pavilion, inclusiv pot acționa în locul acestora când sunt autorizați în mod corespunzător sau când cer autorizare diplomatică pentru misiunile HAW. Participanții implicați într-o misiune vor pune la dispoziție în timp util toate informațiile și documentele relevante necesare pentru obținerea autorizării diplomatice. Participanții care pun la dispoziție informații și documente poartă responsabilitatea cu privire la validitatea conținutului acestora. Detaliile procesului de obținere a autorizărilor diplomatice sunt cuprinse în CONOPS.

14.4.1.1. Nici HAW/CC și nici comandantul aeronavei (PIC) nu va avea dreptul de a permite accesul la bord sau de a accepta personal, pasageri, încărcătură sau orice materiale care încalcă autorizarea diplomatică pentru acea misiune, la bordul aeronavelor C-17.

14.4.2. Costurile serviciilor adiacente misiunii executate de aeronavele C-17 când sunt în afara MOB vor fi împărțite între participanți astfel cum este prevăzut în tabelul 3 (Împărțirea costurilor de operare) din anexa B ("Aspecte financiare") al prezentului SAC MOU. HAW sau NAM PO vor efectua plata în numele statului de pavilion.

14.5. Statul de pavilion va fi responsabil pentru punerea în aplicare a tuturor privilegiilor și imunităților de care se bucură o aeronavă de stat potrivit dreptului internațional. Ceilalți participanți și NAMP vor asista statul de pavilion în îndeplinirea responsabilităților sale.

14.6. Statutul echipajelor

14.6.1. Statutul membrilor echipajului, considerați individual, va fi determinat potrivit acordurilor internaționale în vigoare între statul din care provin membrii echipajului și statul în care membrii echipajului sunt prezenți sau deasupra teritoriului căruia zboară. Participanții vor avea responsabilitatea de a încheia înțelegeri, dacă se dorește, pentru propriul personal în zonele unde NATO sau PfP SOFA ori alte acorduri privind statutul nu se aplică.

14.7. Accesul la bordul aeronavelor C-17

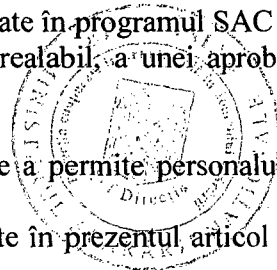
14.7.1. Statul de pavilion delegă către HAW/CC și fiecărui PIC dreptul de a refuza accesul la bordul oricărei aeronave C-17 a oricărei persoane, inclusiv oficiali guvernamentali, din alte state decât cele ale participanților, acolo unde aeronavele C-17 aterizează.

14.7.2 Vizitarea sau accesul la bordul aeronavelor C-17 aflate în programul SAC de către persoane din state neparticipante necesită obținerea, în prealabil, a unei aprobări potrivit procedurilor stabilite în CONOPS.

14.8. Personalul înarmat

14.8.1. Statul de pavilion delegă HAW/CC autoritatea de a permite personalului militar înarmat să zboare la bordul aeronavelor C-17.

14.9. Statul de pavilion poate retrage competențele delegate în prezentul articol cu informarea HAW/CC precum și SAC SB asupra retragerii.

ARTICOLUL 15

Structura Grupului de transport aerian de mare capacitate (HAW)

15.1. Grupul de transport aerian de mare capacitate (HAW) este o unitate multinațională compusă din aeronave C-17, personal, echipamente și facilitățile de la MOB aflate la Papa, în Ungaria.

15.2. HAW are folosința MOB și se va supune politicilor și procedurilor participanților așa cum sunt acestea stabilite de către SAC SB și vor fi în conformitate cu acordul privind baza.

15.3. Baza aeriană Papa precum și facilitățile sale, în conformitate cu acordul privind baza, vor rămâne disponibile pentru utilizarea de către HAW, atât timp cât participanții solicită utilizarea bazei și a facilităților de către HAW.

15.4. HAW va fi condusă de către HAW/CC.

15.5. Încadrarea cu personal a HAW

15.5.1 Participanții SAC vor acoperi permanent toate funcțiile desemnate din HAW cu personal calificat și pregătit pentru misiune. Personalul necalificat, stabilit ca atare de către HAW/CC, după consultarea Părții trimițătoare și pe baza fișei postului, nu va îndeplini contribuția Participantului la încadrarea cu personal a HAW

15.5.2. Ca regulă generală, durata postului va fi de 4 ani, dar de minimum 2 ani, după parcurgerea cu succes a pregătirii anterioare angajării.

ARTICOLUL 16

Comanda și controlul

16.1. HAW/CC:

16.1.1. HAW/CC reprezintă controlul operațional (OPCON) delegat de către participanți, în scopul de a conduce HAW și de a desfășura operații folosind aeronavele C-17 deținute de NAMP, materialele conexe, echipamentele și personalul trimis la HAW de către participanți.

16.1.1.1. HAW/CC va exercita OPCON asupra forțelor puse la dispoziție de către participanți, în scopul de a executa misiunile încredințate HAW.

16.1.2. Statul de pavilion va delega autoritatea pentru a desfășura operații cu aeronavele C-17 către HAW/CC în cadrul prezentului SAC MoU și al CONOPS.

16.1.3. HAW/CC va exercita controlul exclusiv asupra activelor puse la dispoziția HAW potrivit prevederilor alin. 15.1 al art. 15 (Structura grupului de transport aerian de mare capacitate) al prezentului SAC MoU.

16.1.3.1 HAW/CC este autorizat să pună la dispoziție activele disponibile și serviciile aflate sub controlul său la Baza Aeriană Papa pentru aeronavele de stat aparținând statelor participante, NATO sau state membre ale NATO, fără a prejudicia abilitatea HAW de a duce la îndeplinire propriile misiuni. Această autorizare nu include folosirea aeronavelor C-17.

16.1.3.2 Orice sprijin asigurat în baza acestui articol trebuie să fie în limita capacităților, activelor și serviciilor disponibile la Baza aeriana Papa în orice moment și nu trebuie să includă fonduri adiționale, personal, resurse, achiziții sau investiții.

16.1.3.3 Sprijinul asigurat va face obiectul prevederilor prezentului SAC MoU, Aranjamentului de Bază, politicilor, procedurilor și regulamentelor participanților, care se

stabilesc de SAC SB și NAM PB. Mai mult, procedurile pentru utilizarea activelor și serviciilor la Baza Aeriană Papa, precum și elementele de cost asociate se vor face potrivit prevederilor STANAG 3113 (Ediția 7 (Octombrie 12, 2005)).

16.1.3.4 HAW/CC va raporta SAC SB și NAM PB, în mod regulat, cu privire la folosirea activelor și serviciilor astfel cum sunt menționate în 16.1.3.1.

16.1.4. HAW/CC este responsabil pentru identificarea cerințelor de sprijin logistic, așa cum sunt reglementate în art. 18 ("Sprijinul logistic") din prezentul SAC MoU.

16.1.5. HAW/CC poate solicita îndrumări și consultări de la SAC SB asupra oricărei chestiuni; această prevedere nu creează o obligație în acest sens pentru HAW/CC.

16.1.6. HAW/CC va informa SAC SB, în cadrul reuniunilor, asupra operațiilor desfășurate în intervalul de timp scurs de la ultima reuniune.

16.1.7. HAW/CC răspunde în fața SAC SB pentru politicile, misiunile și activitățile HAW. Acest lucru nu presupune că SAC SB exercită OPCON, că poate trasa sarcini pentru HAW/CC sau că se poate interfera în vreun fel în lanțul militar de comandă.

16.1.8. HAW/CC este responsabil să ia în considerare și să informeze membrii echipajului asupra statutului lor legal în statele de destinație înaintea misiunilor de zbor.

16.2. Relațiile de comandă care guvernează operațiile

16.2.1. Participanții păstrează FULLCOM asupra propriului personal trimis la HAW. Participanții exercită FULLCOM prin persoana cu gradul cel mai înalt pe care o trimit la HAW, cunoscută ca reprezentant național superior (SNR).

16.2.2. Participanții își vor instrui personalul destinat HAW să primească instrucțiuni referitoare la misiune de la HAW/CC.

16.2.2.1. Participanții sunt responsabili pentru disciplina personalului propriu.

16.2.2.2. HAW/CC este responsabil pentru emiterea de proceduri privind plângerile, oferind drept de recurs pentru personalul HAW vătămat. Aceste proceduri vor oferi o oportunitate pentru personalul HAW vătămat și HAW/CC pentru a încerca să rezolve plângerea, dacă este de competența HAW/CC. Aceste proceduri sunt lăsate la latitudinea personalului vătămat care, în schimb, poate alege să facă plângerea direct la reprezentantul național superior (SNR) dacă legislația națională o permite.

ARTICOLUL 17

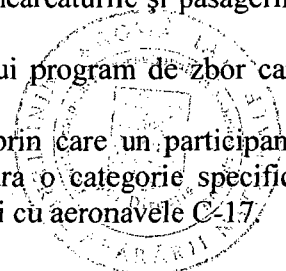
Operații

17.1. Operațiile cu C-17 se vor desfășura cu respectarea deplină a prezentului SAC MoU, a CONOPS și a principiilor dreptului internațional.

17.1.1. CONOPS va descrie procesul prin care HAW/CC va primi îndrumări de la participanți privind utilizarea aeronavelor C-17. Această îndrumare va identifica acele categorii specifice de misiuni care nu pot fi desfășurate și încărcăturile și pasagerii care nu pot fi transportați cu aeronavele C-17.

17.1.1.1 HAW/CC va informa SNR prin oferirea unui program de zbor care va detalia utilizarea aeronavelor, localizarea și perioadele.

17.1.2. CONOPS va descrie, de asemenea, procesul prin care un participant sau HAW/CC poate cere aprobarea SAC SB pentru a desfășura o categorie specifică de misiuni sau pentru a transporta anumite încărcături și pasageri cu aeronavele C-17.

17.2. Utilizarea avionului C-17 se va desfășura ca o misiune a participantului SAC care a cerut-o, folosindu-se de orele sale de zbor declarate.

17.3. Un participant poate utiliza orele sale de zbor în sprijinul oricărei persoane sau entități care nu este participant la prezentul SAC MoU. Cu toate acestea, aeronavele C-17 nu vor fi utilizate în scopuri comerciale sau controlate de entități comerciale. Orice astfel de sprijin se va desfășura ca misiune a participantului în cauză.

17.4. Fiecare participant este îndrituit să utilizeze aeronavele C-17 pentru orele de zbor pe care le-a declarat, calculate pe durata unui an calendaristic, în funcție de disponibilitatea aeronavelor C-17. Dacă un participant are nevoie de un număr de ore de zbor suplimentar, mai multe decât cele prevăzute într-un an calendaristic, participanții pot încheia aranjamente sau să dezvolte proceduri reciproce necesare pentru a putea transfera între ei ore de zbor. Dacă nu este posibil să se transfere orele de zbor între participanți, utilizarea de ore de zbor suplimentare pentru a răspunde unei nevoi stringente se va face cu respectarea subparagrafelor 8.10.15 din cadrul art. 8 (Principii și proceduri financiare) al prezentului SAC MOU.

17.5. Cererea de utilizare a orelor de zbor

17.5.1. Cererea de utilizare a orelor de zbor se va face în conformitate cu procedurile descrise în CONOPS.

17.5.2. În spiritul prezentului SAC MoU, participanții doar înaintează cereri care reflectă o nevoie reală de capacități C-17, în timp ce rămân flexibili pe cât se poate cu privire la solicitările legate de programare și de criteriile de priorizare.

17.6. Misiunile prioritare și principiile pentru deconflictualizarea cererilor concurente pentru ore de zbor:

17.6.1. Misiunile prioritare vor fi executate în conformitate cu parametrii de priorizare din CONOPS.

17.6.2. În situația unor solicitări concurente pentru aeronavele C-17, HAW/CC este autoritatea cea mai înaltă de deconflictualizare a cererilor concurente de utilizare a orelor de zbor.

17.6.2.1. În exercitarea acestei autorități, HAW/CC va lua în considerare următorii factori pentru deconflictualizare:

17.6.2.1.1. în primul rând, necesitatea imediată/urgența de a salva viața cetățenilor din statele participanților;

17.6.2.1.2. în al doilea rând, în cazul unui conflict între misiuni de prioritate egală, va fi luat în considerare participantul cu numărul cel mai mare de ore de zbor declarate.

17.7. HAW/CC este autorizat să refuze orice cerere de utilizare a orelor de zbor, din motive operaționale. Participantul va fi informat prompt asupra motivelor refuzului.

17.8. Dacă statul de pavilion notifică SAC SB și HAW/CC asupra faptului că utilizarea aeronavelor C-17 este contrară obligațiilor sale legale internaționale, HAW/CC nu este autorizat să execute misiunea.

17.9. Investigarea accidentelor

17.9.1. Accidentele și incidentele în care sunt implicate aeronavele vor fi investigate din punctul de vedere al siguranței, în conformitate cu Acordul de standardizare NATO (STANAG) 3531, dacă participanții implicați au ratificat STANAG-ul respectiv. Scopul investigațiilor cu privire la probleme care țin de siguranță nu este acela de a stabili răspunderi sau de a determina responsabilități ori alte chestiuni care nu sunt în conexiune cu siguranța. Statul de pavilion va exercita responsabilitățile statului operator, potrivit

STANAG. Această investigație nu înlocuiește, în întregime sau parțial, și nici nu exclude orice investigație desfășurată de un participant în conformitate cu legile și regulamentele sale naționale.

17.10. Orice participant poate, pentru motive de securitate națională sau motive foarte importante de politică externă, să nu participe la o misiune prin notificarea HAW/CC și să informeze participanții, prin SAC SB, înainte de executarea misiunii. Niciun fel de personal, inclusiv membrii echipajului sau încărcătură a aceluși participant care a optat să nu participe, nu se va afla la bordul aeronavei C-17 pe timpul executării misiunii. Participantul care a optat să nu participe, nu va purta nicio responsabilitate și nu va plăti nicio despăgubire ca rezultat al misiunii respective.

17.11. SAC SB poate stabili o politică a spațiului disponibil care se va reflecta în CONOPS, prin care se va stabili utilizarea spațiului pentru pasageri nefolositi a aeronavei C-17. Utilizarea capacităților nefolosite se va face cu respectarea prezentului MoU și a politicilor și legislației naționale a Participanților. Fiecare Participant poate alege să nu participe sau să nu contribuie cu spații disponibile.

ARTICOLUL 18

Sprijinul logistic

18.1. Sprijinul logistic include toate activitățile tehnice, de asigurare a calității, a mentenanței, a aprovizionării, a transportului, activitățile de management a resurselor, sistemelor de sprijin și asigurarea aeronavigabilității continue, necesare pentru a susține operațiile.

18.2. HAW/CC, după consultări cu NAM PO, este responsabil cu identificarea sprijinului logistic pentru aeronavele C-17 și sistemele de sprijin care să corespundă SAC CONOPS și misiunilor încredințate de către participanți.

18.3. HAW/CC, după consultări cu NAM PO, este unicul responsabil cu mentenanța, monitorizarea mentenanței și asigurarea calității mentenanței pentru aeronavele C-17 și echipamentul de sprijin.

18.4. Sprijinul logistic va fi în conformitate cu CONSUP, aprobat de SAC SB.

18.5. SAC SB va comunica cerințele HAW privind sprijinul logistic la NAM PB.

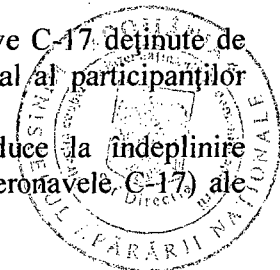
18.6. NAM PO va încheia contracte de sprijin logistic pe baze concurențiale, cât de mult este posibil.

ARTICOLUL 19

Statutul Grupului de transport aerian de mare capacitate

19.1. HAW este o unitate multinațională compusă din aeronave C-17 deținute de către NAMP și înregistrate de Ungaria și din alte active și personal al participanților desemnat potrivit prevederilor prezentului SAC MoU.

19.1.1. Prin HAW/CC și PIC, statul de pavilion își va duce la îndeplinire responsabilitățile menționate în art. 14 (Statul de pavilion pentru aeronavele C-17) ale prezentului SAC MoU.

19.1.2. HAW nu are personalitate juridică potrivit dreptului internațional sau legislațiilor naționale ale participanților și, în consecință, nu își poate asuma drepturi și obligații. Cu toate acestea, HAW va duce la îndeplinire misiunile care îi sunt încredințate prin prezentul SAC MoU, în conformitate cu principiile dreptului internațional care guvernează aeronavele de stat.

19.2. Terenul, clădirile și instalațiile fixe puse la dispoziție de către statul-gazdă vor rămâne proprietatea statului-gazdă. Statutul juridic al unor asemenea bunuri este reglementat de legile și regulamentele statului-gazdă.

19.3. Statutul juridic al clădirilor și al instalațiilor fixe achiziționate sau îmbunătățite prin NAMP la MOB va fi determinat în concordanță cu Acordul Statului Gazdă.

19.3.1. Participanții, prin SAC SB, vor analiza periodic statutul clădirilor sau al instalațiilor fixe achiziționate ori îmbunătățite de NAMP la MOB. În situația în care SAC SB ajunge la concluzia că o anumită clădire sau instalație fixă nu mai este necesară pentru utilizarea de către HAW, SAC SB va iniția, prin NAMP, procedurile de transfer a folosinței acesteia către statul-gazdă.

19.3.2. Participanții, prin SAC SB și statul-gazdă, se vor consulta cu privire la termenii transferului folosinței oricărei clădiri convenite sau instalații fixe, incluzând posibila compensare a îmbunătățirilor ori construcției.

19.3.3. Transferul folosinței și evaluarea clădirilor și a instalațiilor fixe la MOB vor fi stabilite în Acordul Statului Gazdă și Aranjamentul pentru Bază.

19.4. Pe teritoriile statelor participanților, statutul participanților, al personalului lor militar și civil numit la HAW, al dependenților personalului va fi în conformitate cu NATO SOFA sau Pfp SOFA, după caz. Alte aspecte privind statutul pot fi reglementate în acorduri suplimentare bilaterale sau multilaterale încheiate cu statul-gazdă.

ARTICOLUL 20

Responsabilități și cereri de despăgubire în legătură cu operațiile

20.1. Participanții poartă responsabilitățile rezultând din activitățile HAW sau din activitățile unui membru al HAW aflat în îndeplinirea îndatoririlor sale legate de Programul SAC.

20.1.1. În particular, participanții sunt împreună și direct responsabili în fața NATO și a terțelor părți pentru daunele rezultate din operarea aeronavelor C-17, cu excepția operațiilor aprobate de Consiliul Atlanticului de Nord (NAC) care pot fi reglementate în aranjamente specifice la nivel NATO, care să fie aprobate ad-hoc de către NAC, în spiritul politicii NATO în domeniul operațiilor.

20.2. Participanții, prin SAC SB, vor întreprinde orice efort pentru a procesa, evalua și soluționa cererile de despăgubire rezultând din executarea Programului SAC, potrivit următorilor termeni:

20.2.1. Un comitet privind cererile de despăgubire va fi înființat sub autoritatea SAC SB. Comitetul privind cererile de despăgubire va primi, înregistra și pregăti cererile de despăgubire rezultate din executarea Programului SAC și le va înainta SAC SB, însoțite de o propunere referitoare la modul în care acestea pot fi soluționate. Comitetul privind cererile de despăgubire va ține o evidență a acestor cereri. SAC SB va elabora și aproba TOR ai comitetului privind cererile de despăgubire.

20.2.2. În soluționarea cererilor de despăgubire SAC SB va fi ținut de prevederile prezentului SAC MoU, de dreptul intern și internațional aplicabil.

20.2.2.1. Cererile vor fi analizate în conformitate cu art. VIII al NATO SOFA sau cu art. I al Pfp SOFA, după caz.

20.2.2.2. Cererile de despăgubire între participanți rezultând din situații neacoperite de NATO SOFA sau Pfp SOFA vor fi soluționate, prin consultări coduse de SAC SB, pe baza principiilor stabilite în art. VIII din NATO SOFA.

20.2.2.2.1. Participanții intenționează să renunțe la cererile de despăgubire în situații neacoperite de NATO SOFA sau Pfp SOFA, pe bază de reciprocitate. Dacă un participant nu este în măsură să renunțe la cererile de despăgubire adresate altui participant, în situații neacoperite de NATO SOFA sau Pfp SOFA, va prezenta poziția sa în SAC SB. După ce SAC SB va primi o astfel de declarație, participantul în cauză nu va avea nicio obligație de a renunța la cereri viitoare de despăgubire și nici ceilalți participanți nu vor fi obligați să renunțe la cererile viitoare de despăgubire adresate aceluși participant. Mai mult, dacă un participant nu este în măsură să renunțe la cererile de despăgubire adresate altui participant, în situații neacoperite de NATO SOFA sau Pfp SOFA, celălalt participant poate decide să nu participe la misiunile în care este implicat participantul care nu renunță la pretenții, în conformitate cu procedurile descrise la alin. 17.10 din art. 17 (Operații). Participantul care se retrage din misiune nu va fi asociat cu nicio responsabilitate sau despăgubire plătită ca rezultat al acelei misiuni.

20.2.2.3. Cererile de despăgubire ale terțelor părți, neacoperite de NATO SOFA sau Pfp SOFA vor fi rezolvate de participanții cei mai în măsură, după cum a fost stabilit de SAC SB.

20.2.3. Costurile implicate de plata despăgubirilor rezultate din activitățile HAW vor fi suportate împreună de participanți potrivit tabelului 2 din anexa B. În cazul în care un participant a renunțat să participe la o misiune din care a rezultat o cerere de despăgubire, tabelul 2 (Împărțirea costurilor de operare) din anexa B (Aspecte financiare) va fi recalculat între participanții rămași, proporțional cu orele de zbor declarate.

20.2.4. Dacă este necesar să se plătească despăgubiri potrivit prezentului articol, SAC SB va solicita NAM PB să caute contribuții suplimentare pentru a acoperi costurile. Plata va fi efectuată de către NAM PO.

20.3. În baza responsabilității comune, așa cum a fost reglementată la alin. 20.1.1 al prezentului articol, participanții vor despăgubi statul de pavilion cu privire la responsabilitățile și pretențiile de orice fel care pot apărea ca o consecință a înregistrării aeronavelor C-17. Orice cost care apare va fi suportat de toți participanții, inclusiv de participantul ungar, potrivit tabelului 2 (Împărțirea costurilor de operare) din anexa B (aspecte financiare) al prezentului SAC MoU.

20.4. Responsabilitățile și pretențiile de orice fel rezultând din utilizarea aeronavelor C-17 în ostilități, la care se aplică art. 5 din Tratatul Atlanticului de Nord, nu vor implica răspunderea sau responsabilitatea financiară a statelor Pfp, cu excepția situației în care acestea participă. Dacă un stat Pfp nu participă, nu va participa la suportarea costurilor necesare plății unor astfel de despăgubiri.

20.5. Responsabilitățile și pretențiile rezultând din utilizarea aeronavelor C-17 în cadrul participării directe la conflicte armate nu vor fi împărțite de participantul care a optat să nu participe în acea misiune.

20.6. Angajații și agenții contractanților nu sunt considerați personal civil al participantului, pentru scopurile prezentului articol.

ARTICOLUL 21

Principii și proceduri financiare pentru Grupul de transport aerian de mare capacitate

21.1. Principii generale

21.1.1. NFRP va governa administrarea din punct de vedere financiar al operațiilor și sprijinului pentru HAW.

21.1.2. Participanții vor asigura toată asistența posibilă pentru a minimiza costurile operațiilor HAW.

21.2. Principii financiare

21.2.1. Cerințele de finanțare pentru sprijin național specific acordat personalului militar și civil al unui participant care este numit la HAW (cum ar fi sprijin național administrativ și facilități locale, precum cazarea și îngrijirea medicală) sunt responsabilitatea participantului respectiv.

21.3. Costuri pentru personalul militar și civil:

21.3.1. Funcțiile personalului militar și civil ale HAW sunt înființate potrivit prevederilor CONOPS.

21.3.2. Ocuparea funcțiilor este o responsabilitate națională în conformitate cu alin. 15.5.1. din art. 15 (Structura grupului de transport aerian de mare capacitate) din prezentul SAC MoU. Fiecărui participant îi va fi asigurată ocuparea a cel puțin unei funcții în cadrul HAW.

21.3.3. Contribuțiile cu personal militar și civil vor fi considerate costuri nonfinanciare în cadrul plafonului de cost al Programului SAC, în conformitate cu NFRP.

21.3.4. Participanții care încadrează mai multe funcții decât cotele stabilite în tabelul 2 (Împărțirea costurilor de operare) din anexa B ("Aspecte financiare") al prezentului SAC MoU vor fi creditați cu echivalentul contribuției nonfinanciare suplimentare.

21.3.5. Participanții care încadrează mai puține funcții decât cotele stabilite în tabelul 2 (Împărțirea costurilor de operare) din anexa B ("Aspecte financiare") al prezentului SAC MoU vor asigura, în mod echivalent, contribuții financiare adiționale la bugetul operațional.

21.4. Procesul bugetar:

21.4.1. HAW va fi finanțat printr-un buget anual pentru operații, administrat de NAM PO. HAW/CC va înainta cererea de buget anual, prin SAC SB, către NAM PB, în vederea aprobării.

21.4.2. HAW/CC este autorizat să execute bugetul aprobat pentru operații, în funcție de cerințele cotidiene pentru operare și administrare.

21.4.3. Dacă este necesar ca HAW să opereze cu o frecvență care depășește nivelul operațional normal așa cum a fost stabilit în bugetul pentru operații, HAW/CC trebuie să informeze SAC SB despre rata accelerată a cheltuielilor. Dacă este necesar să se identifice contribuții suplimentare ale participanților, SAC SB va informa NAM PB asupra acestor cerințe pentru aprobarea de către NAM PB a contribuțiilor suplimentare în avans de cheltuirea lor.

21.4.4. Despăgubirile care trebuie plătite potrivit art. 20 ("Responsabilități și cereri de despăgubire în legătură cu operațiile") vor fi procesate în conformitate cu prevederile alin. 20.2 al prezentului SAC MoU.

21.5. Fondul de Incidente Aviatice (AIF)

21.5.1 Fondul de Incidente Aviatice va fi folosit pentru a răspunde nevoilor imediate de a proteja activele proprietate ale NAMP, încărcătura cargo, pasagerii încredințați HAW precum și personalul HAW de un incident aviatic.

21.5.2. AIF poate fi folosit, de asemenea, pentru ajutor umanitar acordat unei terțe părți în situația unui incident aviatic legat de Programul SAC.

21.6. Rambursări

21.6.1. Cheltuielile implicate de desfășurarea misiunilor în sprijinul oricărei persoane sau entități care nu este participant la prezentul SAC MoU, vor fi suportate de către participanții în cauză. Orice rambursare primită de către participanți dintr-o astfel de misiune va fi reținută de aceștia în conformitate cu legile și regulamentele lor naționale.

ARTICOLUL 22

Managementul configurației

22.1. Sarcini și responsabilități

22.1.1. NAM PO va realiza managementul configurației (CM) pentru toate sistemele aeronavelor deținute de NAMP, pentru hardware, software, simulatoare și echipament de sprijin, în conformitate cu CONOPS și CONSUP.

22.2. Va fi menținută interoperabilitatea cu sistemele Forțelor Aeriene ale Statelor Unite ale Americii (USAF). Participanții vor asigura, cât mai mult posibil, interoperabilitatea între HAW și sistemele naționale cu care HAW poate interfera.

CAPITOLUL IV ASPECTE GENERALE

ARTICOLUL 23

Diseminarea și folosirea informațiilor

23.1. Aspecte generale:

23.1.1. Participanții recunosc că succesul Programului SAC depinde de schimbul complet și prompt al informațiilor necesare desfășurării acestuia. Participanții vor obține suficiente informații și dreptul de a folosi asemenea informații pentru a dobândi, administra, sprijini și exploata avioanele C-17 și alte active. Natura și volumul informațiilor ce vor fi obținute vor fi în conformitate cu obiectivele enunțate în art. 3 ("Obiective și arie de aplicare") ale prezentului SAC MoU.

23.1.2. Transferului de informații i se vor aplica următoarele prevederi privind controlul exportului:

23.1.2.1. Transferul de informații va fi în conformitate cu legislația și reglementările aplicabile ale participantului furnizor. La momentul transferului către un alt participant

sau către NAMP, dacă nu se interzice în alt mod de către oficialii autorizați ai participantului furnizor, toate informațiile controlate la export furnizate de către acel participant către un alt participant sau către NAMP pot fi retransferate către contractanți, subcontractanți, viitori contractanți și viitori subcontractanți, pe baza cerințelor din art. 9 ("Aranjamente contractuale"). Informațiile controlate la export pot fi furnizate de către contractanți, subcontractanți, viitori contractanți și viitori subcontractanți din statul unui participant către contractanții, subcontractanții, viitorii contractanți și viitorii subcontractanți din statul unui alt participant în aplicarea prezentului SAC MoU, pe baza condițiilor stabilite în autorizații sau alte aprobări emise de către guvernul participantului furnizor, în conformitate cu legislația și reglementările sale aplicabile controlului exportului.

23.1.2.2. Dacă un participant consideră că este necesar să exercite o restricție cu privire la retransferul informațiilor controlate la export, așa cum se stipulează în alin. 23.1.2.1, acesta va informa cu promptitudine ceilalți participanți. Dacă o restricție este astfel exercitată și un participant afectat obiectează, membrul în cadrul NAM PB al acelui participant va informa cu promptitudine ceilalți membri din cadrul NAM PB ai celorlalți participanți și aceștia se vor consulta de îndată în vederea discutării modalităților de soluționare a acestor probleme sau pentru a atenua orice efecte contrare.

23.1.2.3. Prin derogare de la prevederile prezentului SAC MoU referitoare la protecția informațiilor, în special de la prevederile art. 10 ale prezentului articol ("Vânzări și transferuri către terțe părți"), ale art. 23 ("Diseminarea și folosirea informațiilor"), art. 25 ("Aranjamente de securitate") și ale art. 26 ("Informații neclasificate controlate"), prevederile specifice controlului exportului stipulate în art. 9 ("Aranjamente contractuale") și ale prezentului articol nu se vor aplica transferurilor de informații între participanți, alții decât Departamentul Apărării al Statelor Unite, atunci când asemenea schimburi nu includ informații aparținând Statelor Unite, controlate la export.

23.1.3. Prin derogare de la orice alte prevederi ale prezentului capitol, diseminarea informațiilor se va face numai în conformitate cu politicile naționale corespunzătoare ale participanților, legislația și reglementările privind diseminarea.

23.2. Proprietatea informațiilor:

23.2.1. Toate drepturile de proprietate asupra informațiilor (IPR), subiect al oricărui drepturi existente ale participanților, decurgând din informații, vor aparține celui care le-a produs.

23.2.2. Toate informațiile care sunt supuse restricțiilor privind diseminarea sau folosirea, cu respectarea drepturilor de proprietate asupra informațiilor, vor fi identificate și marcate și vor fi mânuite ca informații neclasificate controlate sau ca informații clasificate, în funcție de clasificarea de securitate.

23.2.3. Pentru participanții membri NATO, prevederile Acordului NATO cu privire la comunicarea informațiilor tehnice în scopuri de apărare, încheiat la Bruxelles la 19 octombrie 1970, și procedurile de aplicare a acordului NATO menționat mai sus, aprobate de NAC la 1 ianuarie 1971 (sau orice acord sau proceduri subsecvente), se vor aplica informațiilor supuse drepturilor de proprietate intelectuală (IPR). Participanții finlandezi și suedezi consimt introducerea în SAC PSI a prevederilor privind protecția informațiilor, în măsura în care legislația și reglementările naționale o permit, și care nu

sunt mai puțin severe decât acordurile/aranjamentele de securitate aplicabile, incluzând procedurile de aplicare ale acestora, în vigoare între acești participanți și NATO.

23.3. Informațiile generate sau asigurate de către participanți în desfășurarea Programului SAC vor fi mânuite în conformitate cu alin. 23.4 - 23.8.

23.4. Informații guvernamentale viitoare

23.4.1. Aducerea la cunoștință

23.4.1.1. Toate informațiile guvernamentale viitoare generate de angajații militari sau civili ai unui participant vor fi aduse prompt și gratuit la cunoștința participanților și NAMP.

23.4.2. Utilizarea

23.4.2.1. Fiecare participant și NAMP poate utiliza informațiile guvernamentale viitoare, gratuit, pentru scopuri de apărare. Participantul care generează informațiile guvernamentale viitoare va păstra, de asemenea, dreptul de a le utiliza. Orice vânzare sau alt transfer către un terț va fi supus(ă) prevederilor art. 10 ("Vânzări și transferuri către terțe părți").

23.5. Informații guvernamentale preexistente

23.5.1. Aducerea la cunoștință

23.5.1.1. Fiecare participant, la cerere, va aduce, prompt și gratuit, la cunoștința celorlalți participanți și a NAMP orice informații guvernamentale preexistente relevante, generate de angajații săi militari sau civili în afara cadrului prezentului SAC MoU, cu următoarele condiții:

23.5.1.1.1. Asemenea informații guvernamentale preexistente sunt necesare sau utile pentru implementarea prezentului SAC MoU, participantul în posesia căruia se află informațiile guvernamentale preexistente fiind cel care determină, după consultarea cu participanții solicitanți, dacă sunt "necesare pentru" sau "utile" în implementarea prezentului SAC MoU.

23.5.1.1.2. Asemenea informații guvernamentale preexistente pot fi făcute disponibile numai dacă nu se aduce atingere drepturilor de proprietate intelectuală ale deținătorilor.

23.5.1.1.3. Aducerea la cunoștință a unor astfel de informații guvernamentale preexistente se face conform politicilor naționale și reglementărilor privind aducerea la cunoștință, ale participantului furnizor.

23.5.1.1.4. Orice aducere la cunoștință sau transfer al unor asemenea informații guvernamentale preexistente către contractanți se face conform legislației și reglementărilor privind controlul exporturilor.

23.5.2. Utilizarea

23.5.2.1. Informațiile guvernamentale preexistente furnizate de către un participant participantului solicitant pot fi folosite, în mod gratuit, de către sau în folosul participantului solicitant pentru scopurile Programului SAC. Cu toate acestea, conform drepturilor de proprietate intelectuală deținute de către alte entități decât participanții, asemenea informații guvernamentale preexistente pot fi folosite pentru scopuri de apărare de către participantul solicitant, în mod gratuit, când astfel de informații sunt necesare pentru folosirea informațiilor viitoare. Participantul furnizor, consultându-se cu ceilalți participanți, va determina dacă informațiile guvernamentale preexistente sunt necesare pentru folosirea informațiilor viitoare. Participantul furnizor își păstrează toate drepturile asupra informațiilor guvernamentale preexistente.

23.6. Informațiile viitoare ale contractanților

23.6.1. Aducerea la cunoștință

23.6.1.1. Informațiile viitoare ale contractanților generate și furnizate de către contractanți vor fi aduse prompt și gratuit la cunoștința participanților și a NAMP.

23.6.2. Utilizarea

23.6.2.1. Fiecare participant și NAMP poate folosi sau pot să fi folosit, în mod gratuit, pentru scopuri de apărare toate informațiile viitoare ale contractanților generate și furnizate de către contractanți participanților. Participantul ai cărui contractanți generează și furnizează informații viitoare ale contractanților își păstrează toate drepturile de utilizare a acestora, conform contractelor aplicabile. Orice vânzare sau alt transfer către un terț a informațiilor viitoare ale contractanților va fi supus prevederilor art. 10 ale prezentului SAC MoU.

23.7. Informațiile preexistente ale contractanților

23.7.1. Aducerea la cunoștință

23.7.1.1 NAMP sau un participant contractant va face disponibile celorlalți participanți și NAMP, prompt și gratuit, toate informațiile preexistente ale contractanților generate de contractanți, care sunt furnizate în cadrul contractelor atribuite în conformitate cu prezentul SAC MoU. Orice alte informații preexistente generate de contractanți, aflate în posesia unui participant, vor fi aduse, prompt și gratuit, la cunoștința celorlalți participanți și a NAMP, la cerere, cu îndeplinirea următoarelor condiții:

23.7.1.1.1 Astfel de informații preexistente ale contractanților sunt necesare sau utile pentru Programul SAC, participantul în posesia căruia se află informațiile fiind cel care determină, după consultarea cu participanții solicitanți și NAMP, dacă sunt "necesare pentru" sau "utile" în Programul SAC.

23.7.1.1.2 Asemenea informații preexistente ale contractanților pot fi făcute disponibile numai dacă nu se aduce atingere drepturilor de proprietate intelectuală ale deținătorilor.

23.7.1.1.3 Aducerea la cunoștință a unor astfel de informații preexistente ale contractanților se face conform politicilor naționale și reglementărilor participantului furnizor privind aducerea la cunoștință.

23.7.1.1.4 Orice aducere la cunoștință sau transfer a/al unor astfel de informații preexistente ale contractanților către contractanți se face conform legislației și reglementărilor participantului furnizor privind controlul exporturilor.

23.7.2. Utilizarea

23.7.2.1. Toate informațiile preexistente ale contractanților furnizate de contractanți, în cadrul contractelor atribuite în conformitate cu prezentul SAC MoU pot fi folosite, în mod gratuit, de către sau în folosul participantului solicitant și NAMP pentru scopurile Programului SAC, cu limitările impuse de deținătorii drepturilor de proprietate intelectuală, alții decât participanții. Orice alte informații preexistente ale contractanților furnizate de către contractanții unui participant și aduse la cunoștința unui participant solicitant sau NAMP pentru scopurile Programului SAC pot fi folosite, în mod gratuit, de către sau în folosul participantului solicitant și NAMP pentru scopurile Programului SAC, cu limitările impuse de deținătorii drepturilor de proprietate intelectuală, alții decât participanții; de asemenea, când sunt necesare pentru folosirea informațiilor viitoare, asemenea informații preexistente ale contractanților pot fi folosite pentru scopuri de

apărare de către participantul solicitant sau NAMP, conform unor termeni convenabili și rezonabili, necesar a fi stabiliți împreună cu contractantul. Participantul furnizor, consultându-se cu ceilalți participanți și NAMP, va determina dacă informațiile preexistente ale contractanților sunt necesare pentru folosirea informațiilor viitoare. Participantul furnizor își păstrează toate drepturile asupra informațiilor preexistente ale contractanților.

23.8. Utilizări alternative ale informațiilor

23.8.1. Orice informații preexistente furnizate de un participant vor fi folosite de către ceilalți participanți și NAMP, numai pentru scopurile prevăzute în prezentul SAC MoU, dacă participantul furnizor nu a consimțit altfel, în scris.

23.8.2. Consimțământul anterior scris al fiecărui participant va fi cerut pentru folosirea informațiilor viitoare, în alte scopuri decât cele prevăzute în prezentul SAC MoU.

23.9. Brevetele

23.9.1. Fiecare participant și NAM PO vor include în toate contractele pentru Programul SAC o prevedere ce va reglementa modul de a dispune în ceea ce privește drepturile asupra invențiilor și brevetelor referitoare la acestea care fie:

23.9.1.1. prevăd că participantul își va păstra proprietatea asupra tuturor acestor invenții împreună cu dreptul de a solicita brevet pentru aceleași invenții fără a fi împiedicat de contractantul respectiv; sau

23.9.1.2. prevăd faptul că, contractantul va avea dreptul de proprietate (sau îl poate deține) pentru asemenea invenții, împreună cu dreptul de a solicita brevetul pentru aceleași invenții, cu asigurarea dreptului participanților de a folosi gratuit invențiile și orice brevete derivate, în condiții conforme prevederilor alin. 23.7.2.1 al acestui articol.

23.9.2. Prevederile alin. 23.9.3 - 23.9.6 se vor aplica cu privire la drepturile de brevet pentru toate invențiile angajaților militari sau civili ai participanților, inclusiv cei din facilitățile guvernamentale, precum și pentru toate invențiile contractanților, pentru care participantul contractant sau NAMP are drept de proprietate sau este îndreptățit să îl achiziționeze.

23.9.3. Atunci când un participant are sau poate dobândi dreptul de a solicita un brevet referitor la o invenție, acel participant se va consulta cu ceilalți participanți asupra depunerii unei asemenea cereri. Participantul care are sau primește dreptul de proprietate asupra unei asemenea invenții în alte state va depune, va dispune depunerea sau va oferi celorlalți participanți posibilitatea de a depune cereri de patent referitoare la acea invenție, în numele participantului care deține dreptul de proprietate. Un participant va notifica imediat celorlalți participanți și NAMP depunerea unei cereri de patent. Dacă un participant care a depus sau a dispus depunerea unei cereri de patent renunță la efectuarea procedurilor aferente cererii sau renunță la menținerea brevetului atribuit sau emis conform cererii, acel participant va notifica celorlalți participanți și NAMP această decizie și va permite celorlalți participanți sau NAMP să continue procedurile sau să mențină brevetul, după caz.

23.9.4. Fiecărui participant îi vor fi furnizate copii ale cererilor de brevet depuse și a brevetelor atribuite, referitoare la invențiile Programului SAC.

23.9.5. Fiecare participant va acorda celorlalți participanți și NAMP o licență neexclusivă, irevocabilă, cu titlu gratuit, conform brevetului, pentru invenții, pentru a aplica sau a fi aplicată invenția pe plan internațional, pentru Programul SAC.

23.9.6. Pentru participanții membri NATO, cererile de brevet care urmează a fi depuse sau declararea altor drepturi de proprietate intelectuală decurgând din prezentul SAC MoU, care conțin informații clasificate, vor fi protejate și mânuite într-o manieră conformă cu prevederile *Acordului NATO pentru protecția reciprocă a secretului invențiilor brevetate din domeniul apărării, încheiat la Paris la 21 septembrie 1960* și procedurile sale de implementare (sau orice alt acord sau proceduri subsecvente). Participanții finlandezi și suedezi consimt la introducerea prevederilor (PSI) care sunt similare cu cele prevăzute în *Acordul NATO pentru protecția reciprocă a secretului invențiilor brevetate din domeniul apărării, încheiat la Paris la 21 septembrie 1960* și procedurile sale de implementare, în măsura în care legislația și reglementările naționale ale acelor participanți permit. Pentru participanții finlandezi și suedezi, în cazul unei neconcordanțe între PSI și acordul NATO menționat mai sus, PSI va prevala.

23.10. Fiecare participant va notifica celorlalți participanți orice pretenții ridicate împotriva aceluși participant rezultate din încălcarea drepturilor de proprietate intelectuală reieșite pe parcursul activităților derulate în cadrul Programului SAC, în numele unuia sau mai multor participanți. În măsura posibilului, ceilalți participanți vor furniza informațiile aflate în posesia lor, care ar putea fi folosite în apărarea, împotriva unor asemenea pretenții. Fiecare participant va fi responsabil de rezolvarea unor asemenea pretenții din încălcarea drepturilor de proprietate intelectuală ridicate împotriva sa și se va consulta cu ceilalți participanți pe timpul procedurii și înaintea oricărei înțelegeri în privința acestor pretenții. Participanții vor împărți costurile rezolvării unor asemenea pretenții din încălcarea drepturilor de proprietate intelectuală, proporțional cu contribuția lor financiară la respectiva lucrare, specificate în tabelul 2 din anexa B ("Probleme financiare") al prezentului MoU. În măsura permisă de legislațiile, reglementările și practicile naționale, participanții vor autoriza și își vor da consimțământul pentru folosirea și producerea pe parcursul lucrărilor executate în cadrul Programului SAC a oricărei invenții brevetate sau, după cum se consideră necesar pentru lucrările din cadrul Programului SAC, vor autoriza și își vor da consimțământul pentru dreptul de utilizare necomercială acordat sau furnizat în alt mod de către statele respective.

ARTICOLUL 24

Vizite la facilități

24.1. Fiecare participant va permite vizite ale angajaților celorlalți participanți sau ale angajaților contractanților celorlalți participanți, în legătură cu Programul SAC, la facilitățile sale de apărare, agenții și laboratoare, precum și la facilitățile industriale ale contractanților, cu condiția ca vizita să fie autorizată de către participanți și ca angajații să aibă certificatul de securitate necesar și relevant, precum și potrivit principiului nevoia de a cunoaște.

24.2. Personalului vizitator i se va solicita să se conformeze regulilor de securitate ale participantului-gazdă. Orice informație diseminată sau furnizată vizitatorilor va fi considerată ca furnizată participantului care sponsorizează personalul vizitator și va fi supusă prevederilor prezentului SAC MoU.

24.3. Cererile de vizitare de către personalul unui participant la o facilitate a celuilalt participant va fi coordonată prin canale oficiale și se va conforma procedurilor

de vizitare stabilite ale participantului-gazdă. Cererile de vizitare vor purta numele Programului SAC și vor fi înaintate în conformitate cu Procedurile internaționale de vizitare ale NATO [astfel cum sunt stipulate de către Documentul nr. 7 al Grupului de lucru multinațional pentru securitate industrială (MISWG)].

24.4 Listele cu personalul fiecărui participant, care solicită vizitarea frecventă a facilităților celorlalți participanți, vor fi înaintate prin canale oficiale, în conformitate cu Procedurile internaționale de vizitare frecvente ale NATO.

ARTICOLUL 25

Aranjamentele de securitate

25.1. Toate informațiile clasificate schimbate sau generate în legătură cu prezentul SAC MoU vor fi folosite, transmise, stocate, mânuite și protejate în conformitate cu legislația și reglementările naționale ale participanților aplicabile în domeniul securității, în măsura în care acestea oferă un grad de protecție cel puțin echivalent cu cel stipulat pentru informațiile clasificate NATO, așa cum este prevăzut în documentul C-M (2002)49 (Securitatea în cadrul Organizației Atlanticului de Nord) și amendamentele sale subsecvente.

25.2. Informațiile clasificate vor fi transferate numai pe canale guvernamentale sau pe canale aprobate de autoritățile naționale de securitate (NSAs)/autoritățile desemnate de securitate (DSAs) ale participanților. Informațiile de acest gen vor purta nivelul de clasificare și vor indica țara de origine.

25.3. Fiecare participant va lua toate măsurile legale pe care le are la dispoziție pentru a se asigura că informațiile clasificate puse la dispoziție sau generate în baza prezentului SAC MoU sunt protejate de transmiterea mai departe, cu excepția situației prevăzute la alin. 25.6, numai dacă ceilalți participanți consimt la o asemenea transmitere. În consecință, fiecare participant se va asigura că:

25.3.1. primitorii nu vor transmite informația clasificată niciunui guvern, niciunei organizații naționale sau altei entități a unei terțe părți fără consimțământul prealabil scris al participantului emitent, în conformitate cu procedurile stabilite în art. 10 ("Vânzări și transferuri către terțe părți") al prezentului SAC MoU;

25.3.2. primitorii nu vor utiliza informațiile clasificate pentru alte scopuri decât cele prevăzute în prezentul SAC MoU;

25.3.3. primitorii vor respecta orice restricții privitoare la distribuție și acces la informațiile clasificate care sunt emise în baza prezentului SAC MoU.

25.4. Participanții vor investiga toate cazurile în care este cunoscut sau în care sunt indicii pentru a crede că informațiile clasificate puse la dispoziție sau generate în baza prezentului SAC MoU au fost pierdute sau dezvăluite unor persoane neautorizate. Fiecare participant va informa de asemenea, în mod prompt și exhaustiv, pe ceilalți participanți asupra detaliilor evenimentelor de acest gen și asupra rezultatelor finale ale investigațiilor, precum și asupra măsurilor luate pentru a preveni repetarea unor astfel de situații, în conformitate cu legile și regulamentele naționale.

25.5. NSA/DSA a participantului unde este acordat un contract clasificat își va asuma responsabilitatea de a administra pe teritoriul statului său măsurile de securitate pentru protecția informațiilor clasificate, în conformitate cu legile și regulamentele sale

naționale. Înainte de transmiterea către un contractant, viitor contractant sau subcontractant a oricărei informații clasificate primite în baza prezentului SAC MoU, NSA/DSA:

25.5.1. va asigura că respectivii contractanți, viitori contractanți sau subcontractanți și facilitățile lor au capacitatea de a proteja informațiile în mod corespunzător;

25.5.2. va acorda autorizație de securitate facilităților, dacă sunt corespunzătoare;

25.5.3. va acorda autorizație de securitate întregului personal ale cărui îndatoriri de serviciu necesită acces la informații clasificate, dacă este corespunzător;

25.5.4. va asigura că tot personalul care are acces la informații clasificate este informat asupra responsabilităților de a proteja informațiile clasificate în conformitate cu legile și regulamentele naționale în domeniul securității informațiilor și cu prevederile prezentului SAC MoU;

25.5.5. va desfășura periodic inspecții de securitate la facilitățile autorizate, pentru a se asigura că informațiile clasificate sunt protejate în mod corespunzător;

25.5.6. va asigura că accesul la informații clasificate este limitat la acele persoane care au necesitatea de a cunoaște pentru aplicarea prevederilor prezentului SAC MoU.

25.6. Contractanții, viitorii contractanți sau subcontractanți care sunt identificați de NSA/DSA ca aflându-se sub controlul financiar, administrativ, politic sau managerial al unor cetățeni ori entități ai/ale unor terțe părți pot participa la un contract sau subcontract care necesită acces la informații clasificate puse la dispoziție sau generate în baza prezentului SAC MoU, numai când există măsuri aplicabile în vigoare care să asigure că cetățenii sau entitățile altei terțe părți nu vor avea acces la informațiile clasificate. Dacă astfel de măsuri aplicabile nu sunt în vigoare pentru a preveni accesul cetățenilor sau al altor entități ai/ale unei terțe părți, ceilalți participanți vor fi consultați pentru a aproba anterior un astfel de acces.

25.7. Pentru orice facilitate unde vor fi utilizate informații clasificate, participantul sau contractantul responsabil va aproba numirea unei/unor persoane cu grad corespunzător pentru a putea exercita în mod efectiv responsabilitățile de protecție la o astfel de facilitate a informațiilor clasificate în legătura cu prezentul SAC MoU. Acești oficiali vor fi responsabili pentru limitarea accesului la informații clasificate implicate de prezentul SAC MoU la acele persoane cărora li s-a aprobat accesul în mod corespunzător și au necesitatea de a cunoaște.

25.8. Fiecare participant va asigura că accesul la informații clasificate este limitat doar acelor persoane care dețin autorizațiile de securitate necesare și au o nevoie specifică de a avea acces la informații clasificate pentru a participa la Programul SAC.

25.9. NAM PB, în consultare cu SAC SB va elabora și păstra o PSI și un Ghid de clasificări de securitate (SCG) pentru Programul SAC. SAC PSI și SAC SCG descriu metodele prin care informațiile vor fi clasificate, marcate, utilizate, transmise și protejate și vor cere ca marcajele pentru toate informațiile clasificate controlate la export să includă inscripțiile aplicabile pentru controlul exporturilor, identificate în SAC PSI potrivit legilor și regulamentelor naționale. SAC PSI și SAC SCG, precum și modificările la acestea vor fi evaluate și aprobate de către NSAs/DSAs ale participanților și sunt aplicabile întregului personal al NAM, guvernelor și contractanților care participă la Programul SAC. SCG va face obiectul unor analize și revizui periodice cu scopul de a scădea nivelul de clasificare al informațiilor din Programul SAC, de câte ori acest lucru se impune.

25.10. SAC PSI și SAC SCG se aplică, de asemenea, și HAW. În CONOPS și CONSUP sunt descrise proceduri de securitate specifice pentru protecția aeronavelor C-17, a încărcăturilor și a personalului.

25.11. Dincolo de orice prevedere a acestui articol, transmiterea informațiilor clasificate se va face în conformitate cu legile și regulamentele naționale ale participanților.

25.12. Informațiile puse la dispoziție sau generate în baza prezentului SAC MoU pot primi cel mult un nivel de clasificare echivalent cu NATO secret. Existența prezentului SAC MoU este neclasificată, ca și conținutul său.

ARTICOLUL 26

Informațiile neclasificate controlate

26.1. Dacă nu se prevede altfel în prezentul SAC MOU sau după cum a fost autorizat în scris de către participantul emitent, informațiile neclasificate controlate furnizate sau generate ca urmare a prezentului SAC MOU vor fi controlate după cum urmează:

26.1.1. Asemenea informații vor fi utilizate numai pentru scopurile autorizate pentru folosirea informațiilor, astfel cum este specificat în art. 23 ("Diseminarea și folosirea informațiilor").

26.1.2. Accesul la asemenea informații va fi limitat la personalul al cărui acces este necesar pentru folosirea permisă conform alin. 26.1.1 și va fi supus prevederilor art. 10 ("Vânzări și transferuri către terțe părți") ale prezentului SAC MoU.

26.1.3. Fiecare participant va lua toate măsurile legale de care dispune, care pot include și clasificarea națională, pentru a împiedica diseminarea ulterioară (inclusiv condițiile conform oricăror prevederi legale), cu excepția celor prevăzute de alin 26.1.2 din prezenta secțiune, exceptând cazul în care participantul emitent consimte la o asemenea dezvăluire. În cazul unei diseminări neautorizate sau dacă devine probabil că informațiile vor trebui dezvăluite conform unor prevederi legale, va fi trimisă o notificare imediată participantului emitent.

26.2. Pentru a asista în asigurarea unui control adecvat, participantul emitent va asigura că informațiile neclasificate controlate sunt în mod adecvat marcate pentru a se evidenția natura lor confidențială. Informațiile controlate privind exporturi ale participanților vor fi marcate în conformitate cu marcajele de control al exportului participantului, așa cum sunt prezentate în SAC PSI. De asemenea, Participanții vor decide anterior, în scris, asupra marcajelor care vor fi amplasate pe orice alte tipuri de informații neclasificate controlate și vor descrie asemenea marcaje în SAC PSI.

26.3. Informațiile neclasificate controlate, furnizate sau generate ca urmare a prezentului SAC MoU vor fi mânuite de asemenea manieră încât să se asigure controlul, așa cum este stipulat la alin. 26.1.

26.4. Înainte de a autoriza furnizarea informațiilor neclasificate controlate către contractanți, participanții se vor asigura că acești contractanți sunt obligați juridic să controleze asemenea informații, în conformitate cu prevederile prezentului articol.

ARTICOLUL 27

Aderarea ulterioară a unor participanți și schimbarea orelor de zbor declarate

27.1. Un stat membru NATO poate deveni participant în Programul SAC prin votul unanim afirmativ al NAM PB și SAC SB. Aderarea unui alt stat membru NATO va fi supusă condițiilor pentru statutul de membru, așa cum sunt prevăzute de Carta NSPO pentru NAM PB, SAC SB și dacă posibilul stat membru este de acord.

27.2. Un stat PfP poate deveni participant în Programul SAC prin votul unanim afirmativ al NAM PB și SAC SB. Un stat PfP agreeat va încheia un acord de participare la NAMP. Acordul de participare la NAMP va reglementa toate aspectele necesare ale acestei participări, inclusiv drepturile și obligațiile față de NATO, și va fi confirmat de către NAM PB și SAC BOD și aprobat de către NAC. Cu toate acestea, deși un stat membru PfP nu va obține personalitatea internațională a NATO în virtutea art. IV din Acordul de la Ottawa, drepturile și responsabilitățile sale vor fi, pe cât de mult posibil, similare cu cele ale celorlalte state NATO.

27.3. Contribuția financiară a fiecărui participant care aderă la Programul SAC va fi, de regulă, conformă cu principiile de împărțire a costurilor convenite în prezentul SAC MoU (art. 8 "Principii și proceduri financiare"). Contribuția propusă va fi luată în considerare și negociată între participanții existenți și candidat; participanții existenți intenționează ca fiecare participant care aderă, să ramburseze participanților existenți o parte echitabilă a costurilor de achiziție și investiții, așa cum a fost convenit de SAC SB, în consultare cu NAM PB. Participanții existenți intenționează ca fiecare participant care aderă să intre în Programul SAC cu un angajament anual de minimum 45 de ore de zbor.

27.4. Participanții care doresc să își modifice cota individuală din Programul SAC se vor conforma procedurilor prevăzute pentru noii participanți, așa cum este prevăzut în alin. 27.3.

27.5. Aderarea sau modificarea orelor de zbor anuale declarate se va face printr-un amendament la prezentul SAC MoU, care va fi semnat de toți participanții existenți și participantul care aderă, dacă este cazul.

27.6. Aderarea sau modificarea orelor de zbor declarate va intra în vigoare de la data ultimei semnături a amendamentului corespunzător la prezentul SAC MoU.

ARTICOLUL 28

Taxe, impuneri vamale și alte impuneri similare

28.1. Având în vedere faptul că NAMP/NAM PO se va bucura de privilegiile referitoare la scutiri de taxe, impuneri vamale și alte impuneri similare pe teritoriile tuturor statelor părți la Acordul de la Ottawa, participanții vor desfășura achizițiile, exporturile, importurile etc. pentru Programul SAC prin NAMP/NAM PO.

28.2. Ca o completare la alin. 28.1 al prezentului articol, în măsura în care permit legislațiile naționale și regulamentele participanților, aceștia se vor strădui să asigure că taxele, taxele vamale și alte impuneri similare sau restricții cantitative/calitative identificabile în ceea ce privește importul și exportul nu vor fi impuse în legătură cu Programul SAC.

28.3. Participanții implicați se vor strădui să asigure că acele taxe, taxe vamale și impuneri similare cărora li se pot aplica reduceri, după cum a fost specificat anterior, nu intră în prețul informației sau al materialelor produse în cadrul misiunii NAMP. Participanții vor administra aceste taxe, taxe vamale și impuneri similare în cel mai favorabil mod pentru executarea satisfăcătoare a dispozițiilor descrise în prezentul SAC MoU.

28.4. Referitor la participanți, cu excepția statului-gazdă, dacă sunt percepute taxe, taxe vamale și impuneri similare, acestea vor fi suportate de către participantul din statul în care sunt percepute, drept costuri ale acelui participant, dincolo de costurile comune ale Programului SAC.

28.5. Referitor la statul-gazdă, scutirea de taxe, taxe vamale și impuneri similare necesară pentru ca NAMPO să își îndeplinească sarcinile va fi reglementată în Acordul de găzduire al națiunii gazdă (HNA) între NATO și statul-gazdă în termeni nu mai puțini favorabili pentru Programul SAC decât aceia reglementați în prezentul articol.

ARTICOLUL 29 Soluționarea disputelor

29.1. Toate disputele privind interpretarea și aplicarea prezentului SAC MoU vor fi soluționate numai prin consultare între participanții implicați și nu vor fi supuse spre rezolvare vreunei instanțe naționale sau internaționale ori unei terțe părți.

ARTICOLUL 30 Amendare, retragere și încetarea valabilității

30.1. Prezentul SAC MoU poate fi amendat în orice moment prin consimțământul scris al participanților. Orice amendament va intra în vigoare în conformitate cu prevederile sale.

30.2. În situația în care un participant dorește să se retragă din prezentul SAC MoU, se vor aplica următoarele proceduri:

30.2.1. Înainte de a notifica formal retragerea, vor avea loc consultări amănunțite între participanți cu privire la consecințele retragerii și la posibilitatea de a o evita sau de a minimiza consecințele.

30.2.2. Orice participant care se retrage din prezentul SAC MoU îi va informa pe toți ceilalți participanți, în scris, asupra acestei intenții, cu nu mai puțin de un an în avans față de data la care retragerea va produce efecte.

30.2.3. Retragerea din prezentul SAC MoU înseamnă, *inter alia*, retragerea din NAMP, dacă participantul nu e semnatar al altui MoU asociat cu NAMP. Retragerea din NAMP se va supune unor obligații, în acord cu regulamentele NATO și Carta NSPO, asupra cărora statul care se retrage, precum și cele care rămân convin. În cazurile unde este posibil, participanții care rămân vor înainta, în comun, o cerere la NAC, prin secretarul general al NATO, pentru a amenda Carta NSPO în mod corespunzător.

30.2.4. SAC SB va avea în vedere și va decide ce aranjamente trebuie încheiate pentru continuarea și ducerea la îndeplinire a acestui Program SAC pentru a da satisfacție tuturor participanților.

30.3. Participantul care se retrage își va respecta pe deplin toate angajamentele până la data retragerii efective.

30.4. Participantul care se retrage va lua toate măsurile necesare în limita competențelor sale, după cum vor solicita ceilalți participanți, de a da asigurări că Programul SAC poate continua între participanții rămași, în conformitate cu prezentul SAC MoU.

30.5. Toate costurile directe care apar ca rezultat al retragerii, incluzând costurile oricărei încetări a unui contract sau modificarea cauzată de retragere, vor fi suportate de către participantul care se retrage, numai dacă nu se decide altfel de către SAC SB. Participanții rămași vor determina, împreună cu participantul care se retrage, aranjamentul cel mai avantajos în această privință. Cu toate acestea, costul pentru participantul care se retrage nu va depăși angajamentul său total cum este reglementat în prezentul SAC MoU, luând în considerare sumele cu care a contribuit deja participantul care se retrage.

30.6. Toate informațiile și drepturile conexe primite în baza prezentului SAC MoU, care au fost în vigoare înainte de retragere, vor fi reținute de către participanți, potrivit prevederilor prezentului SAC MoU aflate în vigoare anterior retragerii.

30.7. Prezentul SAC MoU poate să își înceteze valabilitatea în orice moment prin consimțământul scris unanim al participanților. O asemenea încetare a valabilității se va efectua în termenii cei mai avantajoși din punct de vedere economic. Dacă NAMP va fi desființată de către NAC, participanții vor suporta în comun costurile ieșirii din vigoare, după luarea în considerare a oricăror beneficii derivând din vânzarea activelor, în conformitate cu Carta NSPO și cu cotele de participare, astfel cum au fost obținute specificate în tabelele 1 (Împărțirea costurilor de achiziții) și 2 (Împărțirea costurilor de operare) din anexa B (Aspecte financiare).

30.8. Dacă prezentul SAC MoU își încetează valabilitatea, aeronava C-17 pusă la dispoziție de Statele Unite, drept contribuție nonfinanciară, va fi returnată Statelor Unite utilizând procedurile referitoare la dreptul de a dispune de active din Carta NSPO.

30.9. Beneficiile respective și responsabilitățile participanților privind prevederile art. 10 ("Vânzări și transferuri către terțe părți"), ale art. 11 ("Transferurile de echipamente și materiale"), ale art. 12 ("Răspunderea NAMP și cereri de despăgubire"), ale art. 23 ("Diseminarea și folosirea informațiilor"), ale art. 25 ("Aranjamente de securitate"), ale art. 29 ("Soluționarea disputelor") și ale prezentului articol, vor continua să se aplice indiferent de amendarea, retragerea, încetarea valabilității sau împlinirea termenului prezentului SAC MoU.

ARTICOLUL 31

Prevederi finale

31.1. Toate activitățile participanților în baza prezentului SAC MoU se vor desfășura în conformitate cu legile și regulamentele lor naționale, inclusiv cu cele

referitoare la controlul exporturilor și vor respecta dreptul internațional și obligațiile lor internaționale.

31.2. Prezentul SAC MoU nu este în contradicție cu legile și regulamentele naționale ale participanților sau cu dreptul internațional și înțelegerile în vigoare. În caz de conflict între prezentul SAC MoU și legile și regulamentele naționale și/sau dreptul și înțelegerile internaționale, cele din urmă vor prevala asupra prezentului SAC MoU.

31.3. Dacă un participant se va afla în situația de a nu fi în măsură să respecte prevederile prezentului SAC MoU, îi va informa cu promptitudine pe ceilalți participanți, în scris. Participanții se vor consulta imediat cu scopul de a continua, eventual într-o formulă modificată sau restrânsă. Dacă acest lucru nu este acceptabil pentru toți participanții, se vor aplica prevederile art. 30 ("Amendare, retragere și încetarea valabilității").

31.4. Nimic din prezentul SAC MoU nu exprimă intenția de a impune ca Finlanda și Suedia să poată beneficia sau să poată fi obligate de prevederile Acordului de la Ottawa.

31.5. Responsabilitățile participanților, potrivit prezentului SAC MoU, vor face obiectul disponibilității fondurilor pentru aceste scopuri.

31.6. Prezentul SAC MoU prevalează asupra oricăror alte memorandumuri, aranjamente și documentații referitoare la misiunile NAMP. Acolo unde există neconcordanțe între documente, termenii prezentului SAC MoU, astfel cum vor fi interpretați de SAC SB, prevalează.

31.7. Nimic din prezentul SAC MoU nu va putea fi înțeles ca o obligație a participanților de a lua parte sau de a sprijini orice operație C-17.

ARTICOLUL 32

Participarea industrială

32.1. Pentru participanții care au o cerință de participare industrială, acei participanți sau industriile lor pot stabili aranjamente cu contractanții Programului SAC, în privința cooperării în afara domeniului de aplicare al prezentului SAC MoU.

32.2. Niciun participant nu va impune vreo cerință de participare industrială sau alte compensații industriale ori comerciale în legătură cu prezentul SAC MoU, care nu sunt conforme cu acesta.

ARTICOLUL 33

Data intrării în vigoare și durata

33.1. Prezentul SAC MoU, care cuprinde un cuvânt introductiv, 34 de articole și două anexe, va fi semnat și aprobat de către participanți, în conformitate cu procedurile lor naționale.

33.1.1 Numărul total de 3500 de ore de zbor este compus din 3165 de ore de zbor declarate și 335 de ore de zbor de urgență, astfel cum este prevăzut în art. 8.10.15 ("Principii și proceduri financiare") al prezentului SAC MoU.

33.1.2. Presentul SAC MoU va rămâne în vigoare până la date de 22 septembrie 2038. Durata poate fi modificată prin consimțământul participanților, prin amendare potrivit art. 30 ("Amendare, retragere și încetarea valabilității") din prezentul SAC MoU.

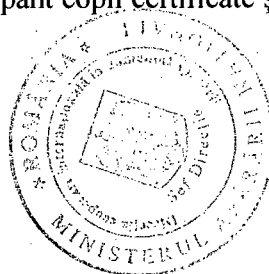
33.2. Cotele de participare pentru fiecare participant nu vor fi mai mari decât acelea prezentate în tabelul 1 ("Împărțirea costurilor de achiziții") din anexa B ("Aspecte financiare") al prezentului SAC MoU pentru segmentul de Achiziții și Tabelul 2 ("Împărțirea costurilor de operare"), Anexa B ("Aspecte financiare") al prezentului SAC MoU pentru segmentul Operații. Cota de participare aferentă segmentului Achiziții pentru Statele Unite nu se va schimba; cu toate acestea, dacă alți participanți în afară de cei inițiali vor semna prezentul SAC MoU, cotele de participare ale celorlalți participanți vor fi recalulate și noii participanți se vor alătura Programului SAC având aceleași drepturi și obligații ca în situația în care ar fi semnat prezentul SAC MoU la data intrării sale în vigoare (23 septembrie 2008).

ARTICOLUL 34

Limba, copiile și semnătura

34.1. Limba oficială a Programului SAC este limba engleză.

34.2. Presentul SAC MoU este semnat într-un exemplar original. Participantul american va pune la dispoziția fiecărui participant copii certificate și va servi ca depozitar al documentului original.

ANEXA A
PLANUL GENERAL AL FAZELOR

Timp (T)	Acțiune
23 septembrie 2008	Intrarea în vigoare a SAC MOU
01 octombrie 2008	Înființarea NAMO
03 octombrie 2008	Numirea NAMO GM
06 octombrie 2008	HAW ADVON stabilit
27 octombrie 2008	Stabilirea funcțiilor pentru personalul Participantilor; organizarea inițială finalizată
14 noiembrie 2008	Semnarea LOA cu asumarea obligațiilor (depozitarea fondurilor); și începerea construcției infrastructurii MOB
Iulie 2009	Finalizarea proiectelor esențiale de infrastructură a MOD
Iulie 2009	Contribuția nefinanciară a SUA cu C-17 încheiată (capacitate operațională limitată)
Iulie 2009	HAW activat
Septembrie 2009	Livrarea primului avion C-17 achiziționat prin FMS (capacitate operațională limitată)
Octombrie 2009	Livrarea celui de-al doilea avion C-17 achiziționat prin FMS (capacitate operațională limitată)
Iunie 2010	Capacitate operațională faza I (posibilitate limitată de reparații, posibilitate limitată de echipamente de sprijin și piese de schimb)
August 2010	Capacitate operațională faza II (capacitate de verificare la bază, posibilitate dezvoltată de reparații cu mai multe echipamente de sprijin și piese de schimb)
Aprilie 2011	Capacitate operațională faza III (cea mai mare parte a echipamentelor de sprijin și a pieselor de schimb e disponibilă, capabilitate de sprijin autonomă)
Octombrie 2011	Intrarea în vigoare a SAC MOU amendamentul 1
Noiembrie 2012 2014 și 2015	Capacitate Operațională Deplină (FOC) Primele lucrări importante de mentenanță și modificări majore prin FMS ale aeronavele C-17
La fiecare cinci ani	Lucrări importante de mentenanță prin FMS ale aeronavele C-17
2016	Instalarea LAIRCM
2016	Complexul de hangare de la Baza Aeriană Papa, Ungaria, este disponibil

**ANEXA B
ASPECTE FINANCIARE**

**PROGRAMUL SAC
BY 2007 în milioane USD**

	COSTUL ȚINTĂ	PLAFON DE COST
Total Segment Achiziție (SAC MoU alin. 8.3.1 / 8.1.1)	1 083,940 \$	1 139,525 \$
** Cash		
Achiziția aeronavelor prin FMS	497,562 \$	
Sprijin prin FMS	324,190\$	
Costuri de locare— BA Papa, Ungaria (include Complexul Hangar)	13, 406\$	
In kind		
Aeronava FMS in kind (o aeronavă)	248,782	
Segment operațional anual (SAC MoU alin. 8.3.2 / 8.1.2)	133.159 \$	159.288 \$
**Costuri fixe		
Cazurile de sprijin ulterior prin FMS (include LAIRCM)	64,388 \$	
Personalul în misiune	14,965\$	
Sprijinul indirect	2,030\$	
Costuri recurente pentru facilități la Papa (include Complexul Hangar)	1,007\$	
Pregătire	5,165\$	
Modificări importante	4000\$	
Certificare și înregistrare	0,207\$	
TCTO/ Mentenanță	3000\$	
Costuri Administrative NAMO	13,503\$	
** Costuri variabile		
Aprovizionarea cu consumabile	0,653\$	
Carburant	15,222\$	
DLR (Nivel depozit reparabil)	0,385\$	
Alimentare în aer	3.793\$	
Cheltuieli generale	0,746 \$	
Servicii aeroportuare	4,095\$	
Investiție opțională ulterioară (SAC MoU alin. 8.3.3 / 8.1.3)	27.980 \$	30.574 \$

Simulator	26,840\$
Facilitate simulator	1,140\$

SAC MoU

Segment Achiziție	1 083.940 \$	1.139.525 \$
Segment Operații (26 de ani)	3.462.134 \$	4.141.488 \$
Opțiune Simulator	27.980 \$	30.574 \$

TOTAL SAC MoU

4.574.054 \$	5, 311.587 \$
--------------	---------------

Funcții personal misiune

129	155
-----	-----

Estimare cost personal misiune

14.965 \$	17.958 \$
-----------	-----------

** Detaliile de la « Cash », « Costuri fixe » și „Costuri variabile” nu sunt exhaustive.

Tabel 1
Cota de participare în Segmentul Achiziție

Stat	Ore de zbor declarate	Cota de participare în segmentul achiziție
Bulgaria	65	2,0015%
Estonia	45	1,3857%
Finlanda	100	3,0793%
Ungaria	50	1,5396%
Lituania	45	1,3857%
Olanda	500	15,3965%
Norvegia	400	12,3172%
Polonia	150	4,6189%
România	200	6,1586%
Slovenia	60	1,8476%
Suedia	550	16,9361%
Statele Unite	1000*	33,3333%
Total *	3165	100,0000%

* Se ia în considerare un număr de 1000 de ore de zbor pe aeronavă.

Statele Unite al Americii vor asigura o aeronavă echivalent.

Cotele de participare ajustate pentru a contabiiza cota de participare de 33,3 % a SUA

Tabel 2
Cota de participare la operații

Stat	Ore de zbor declarate	Cota de participare în segmentul achiziție
Bulgaria	65	2,0537%
Estonia	45	1,4218%
Finlanda	100	3,1596%
Ungaria	50	1,5798%
Lituania	45	1,4218%
Olanda	500	15,7978%
Norvegia	400	12,6382%
Polonia	150	4,7393%
România	200	6,3191%
Slovenia	60	1,8957%
Suedia	550	17,3776%
Statele Unite	1000	31,5956%
Urgență FH	335	0,0000%
Total *	3500	100,0000%

* Costul total variabil este asignat pe baza orelor zburate efectiv

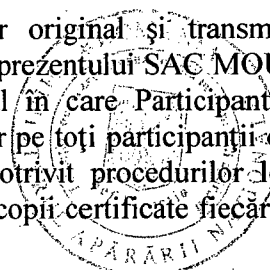
Tabelul 3
Cota de cost pe categorie

	Cota de participare Segment Achiziție (Tabel 1)	Cota de participare Segment Operații (Tabel 2)	Numărul efectiv de ore de zbor
Segmentul Achiziție			
Achiziție de aeronave prin FMS	X		
Cazuri de sprijin FMS (include LAIRCM)	X		
Costurile de relocare – BA Papa, Ungaria (include Complexul SAC Hangar)	X		
Sectorul Operații			
Costuri Fixe			
Cazuri de sprijin ulterior prin FMS (include LAIRCM)		X	
Personal în misiune		X	
Sprijin indirect		X	
Costuri recurente pentru facilitățile de la Papa BA (include Complexul Hangar)			
Antrenament		X	
Modificări majore		X	
Certificare & Înregistrare		X	
TCTP / Mentenanță		X	
Costuri administrative		X	
Costuri variabile			
Consumabile			X
Combustibil			X
DLR (Piese reparabile la nivel de depozit)			X
Alimentare în zbor			X
Aerian			X
Servicii aeroportuare			X
Investiții Opționale ulterioare			
Simulator		X	
Locație simulator		X	
Operații Opționale ulterioare			
Costuri recurente simulator		X	
Alt Segment de costuri în afara operațiilor			
AIF		X	

SEMNAREA ȘI INTRAREA ÎN VIGOARE

Acest al doilea amendament va fi semnat într-un exemplar original și transmis Participantului Departamentul Apărării al SUA ca și depozitar al prezentului SAC MOU. Acest al doilea amendament va intra în vigoare în momentul în care Participantul Departamentul Apărării al SUA va notifica în mod corespunzător pe toți participanții că amendamentul a fost semnat și aprobat de toți participanții potrivit procedurilor lor naționale. Participantul Departamentul Apărării al SUA va oferi copii certificate fiecărui participant.

AMENDAMENTUL DOI LA SAC MOU

PENTRU MINISTERUL APĂRĂRII AL REPUBLICII BULGARIA

NOTĂ: Amendamentul Doi la Memorandumul de Înțelegere privind Capabilitatea de Transport Strategic Aerian va intra în vigoare după ratificarea de către Adunarea Națională a Republicii Bulgaria. Ministerul Afacerilor Externe al Republicii Bulgaria va notifica depozitarul, în scris, astfel cum este menționat în articolul 34.2 din Amendamentul Doi la SAC MoU.

_____
Semnătura

ZAPRIANOV

_____
Nume

Adjunctul ministrului apărării

_____
Funcția

01.09.2020

_____
Data

SOFIA, BULGARIA

_____
Locul

AMENDAMENTUL DOI LA SAC MOU

PENTRU MINISTERUL APĂRĂRII AL REPUBLICII ESTONIA

_____
Semnătura

JURI LUIK

_____
Nume

Ministru

_____
Funcția

18.12.2020

_____
Data

TALLINN, ESTONIA

_____
Locul

AMENDAMENTUL DOI LA SAC MOU

PENTRU MINISTERUL APĂRĂRII AL REPUBLICII FINLANDA

Precizare: Toate informațiile clasificate schimbate sau generate în legătură cu prezentul SAC MoU vor fi folosite, transmise, stocate, manipulate și protejate în conformitate cu legislația și reglementările naționale ale Participanților aplicabile în domeniul securității naționale, în măsura în care acestea oferă un grad de protecție cel puțin echivalent cu cel stipulat pentru informațiile clasificate NATO, astfel cum este prevăzut în documentul C-M(2002)49 (Securitatea în cadrul Organizației Atlanticului de Nord) și amendamentele sale subsecvente. Participantul finlandez va aplica regulile și reglementările naționale de securitate și măsurile de securitate bilaterale relevante, inclusiv Acordul de securitate între Finlanda și Organizația Tratatului Atlanticului de Nord și Acordul administrativ pentru protecția informațiilor clasificate schimbate între Guvernul Republicii Finlanda și Organizația Tratatului Atlanticului de Nord. Participantul finlandez va aplica măsurile de securitate cuprinse în SAC MoU și SAC PSI, în măsura în care legile și reglementările naționale permit.

Semnătura

TIMO KAKKOLA

Nume

General-maior
Locțiitorul Șefului Statului Major
pentru logistică și armamente
Statul Major de Apărare al Finlandei

Funcția

22.09.2020

Data

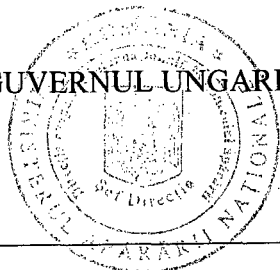
HELSINKI, FINLANDA

Locul

AMENDAMENTUL DOI LA SAC MOU

PENTRU GUVERNUL UNGARIEI

Semnătura

Dr. TIBOR BENKO

Nume

Ministrul apărării Ungariei

Funcția

09.03.2021

Data

BUDAPESTA

Locul

AMENDAMENTUL DOI LA SAC MOU

PENTRU MINISTERUL NAȚIONAL AL APĂRĂRII AL REPUBLICII LITUANIA

Semnătura

General de brigadă MINDAUGAS ŠTEPONAVICIUS

Nume

Șeful Statului Major al Apărării, Forțele armate lituaniene

Funcția

15.12.2021

Data

VILNIUS

Locul

AMENDAMENTUL DOI LA SAC MOU

PENTRU MINISTRUL APĂRĂRII AL REGATULUI ȚĂRILOR DE JOS

_____
Semnătura

BLACQUIERE

_____
Nume

General de brigadă

Directorul cooperării militare internaționale

_____
Funcția

26.10.2020

_____
Data

HAGA

_____
Locul

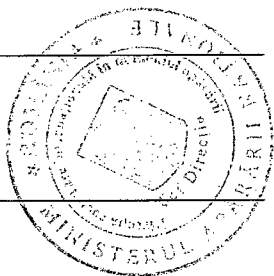
AMENDAMENTUL DOI LA SAC MOU

PENTRU MINISTERUL APĂRĂRII AL REGATULUI NORVEGIEI

Semnătura

HENNING VAGLUM

Nume

Director general

Funcția

09.11.2020

Data

OSLO

Locul

AMENDAMENTUL DOII LA SAC MOU

PENTRU MINISTRUL NAȚIONAL AL APĂRĂRII AL REPUBLICII POLONIA

Semnătura

MARIUS BLASZCZAK

Nume

Ministrul apărării naționale al Republicii Polonia

Funcția

14.12.2020

Data

VARȘOVIA

Locul

AMENDAMENTUL DOI LA SAC MOU

PENTRU GUVERNUL ROMÂNIEI

Semnătura

CIUCĂ NICOLAE-IONEL

Nume

Ministrul apărării naționale al României

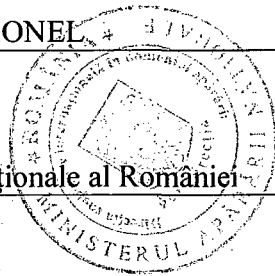
Funcția

29.10.2020

Data

BUCUREȘTI, ROMÂNIA

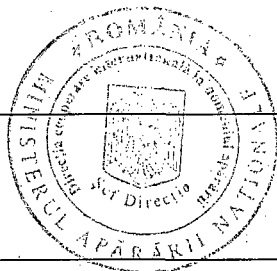
Locul

AMENDAMENTUL DOI LA SAC MOU

PENTRU MINISTERUL APĂRĂRII AL REPUBLICII SLOVENIA

Semnătura

ANZE RODE

Nume

General de brigadă, locțiitorul șefului Statului Major
al Apărării

Statul Major al Apărării din Forțele armate slovene

Funcția

16.06.2021

Data

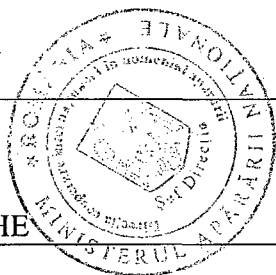
LJUBLJANA

Locul

AMENDAMENTUL DOI LA SAC MOU

PENTRU GUVERNUL REGATULUI SUEDIEI

Semnătura

PETER GOTHE

Nume

Adjunctul directorului general
Șeful Departamentului pentru Capabilități și Operații
Funcția

27.09.2021

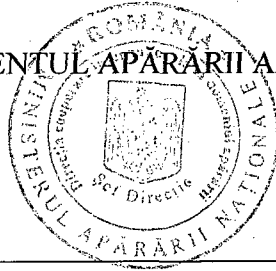
Data

STOCKHOLM

Locul

AMENDAMENTUL DOI LA SAC MOU

PENTRU DEPARTAMENTUL APĂRĂRII AL STATELOR UNITE ALE AMERICII

Semnătura

JAMES A. DUNN, Serviciul executiv superior,
Departamentul Forțelor Aeriene

Nume

Directorul de politici și programe
Afaceri internaționale

Funcția

19.08.2020

Data

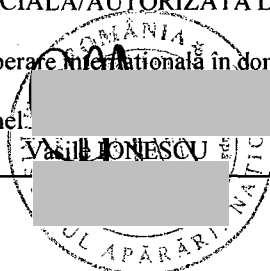
WASHINGTON, D.C.

Locul

TRADUCERE OFICIALĂ/AUTORIZATĂ DIN LIMBA
ENGLEZĂ
Șeful Direcției cooperare internațională în domeniul apărării

Colonel:

VASILE IONESCU

**AMENDMENT TWO TO THE
MEMORANDUM OF UNDERSTANDING (MOU)**

**AMONG
THE MINISTRY OF DEFENCE OF THE REPUBLIC OF BULGARIA
AND
THE MINISTRY OF DEFENCE OF THE REPUBLIC OF ESTONIA**

AND

THE MINISTRY OF DEFENCE OF THE REPUBLIC OF FINLAND

AND

THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF HUNGARY

AND

THE MINISTRY OF NATIONAL DEFENCE OF THE REPUBLIC OF LITHUANIA

AND

THE MINISTER OF DEFENCE OF THE KINGDOM OF THE NETHERLANDS

AND

THE MINISTRY OF DEFENCE OF THE KINGDOM OF NORWAY

AND

THE MINISTER OF NATIONAL DEFENCE OF THE REPUBLIC OF POLAND

AND

THE GOVERNMENT OF ROMANIA

AND

THE MINISTRY OF DEFENCE OF THE REPUBLIC OF SLOVENIA

AND

THE GOVERNMENT OF THE KINGDOM OF SWEDEN

AND

THE DEPARTMENT OF DEFENSE OF THE UNITED STATES OF AMERICA

CONCERNING

STRATEGIC AIRLIFT CAPABILITY

INTRODUCTION

The Ministry of Defence of the Republic of Bulgaria, the Ministry of Defence of the Republic of Estonia, the Ministry of Defence of the Republic of Finland, the Government of Hungary, the Ministry of National Defence of the Republic of Lithuania, the Minister of Defence of the Kingdom of the Netherlands, the Ministry of Defence of the Kingdom of Norway, the Minister of National Defence of the Republic of Poland, the Government of Romania, the Ministry of Defence of the Republic of Slovenia, the Government of the Kingdom of Sweden, and the Department of Defense of the United States of America (hereinafter referred to as the "Participants");

Considering the Memorandum of Understanding among the Ministry of Defence of the Republic of Bulgaria, the Ministry of Defence of the Republic of Estonia, the Ministry of Defence of the Republic of Finland, the Government of the Republic of Hungary, the Ministry of National Defence of the Republic of Lithuania, the Minister of Defence of the Kingdom of the Netherlands, the Ministry of Defence of the Kingdom of Norway, the Minister of National Defence of the Republic of Poland, the Government of Romania, the Ministry of Defence of the Republic of Slovenia, the Government of the Kingdom of Sweden, and the Department of Defense of the United States of America Concerning Strategic Airlift Capability, which entered into effect on September 23, 2008, as amended October 13, 2011 (hereinafter referred to as the "SAC MOU"),

This Amendment Two amends and restates the SAC MOU in its entirety, and upon entry into effect of this Amendment Two to the SAC MOU, the SAC MOU will be considered to have been superseded and replaced in its entirety by this Amendment Two to the SAC MOU.

Having determined that the SAC MOU should be amended and restated to reflect the will of the Participants and the organizational changes resulting from NATO Agencies Reform;

In accordance with Section 30 (Amendment, Withdrawal, and Termination) of the SAC MOU, as amended;

Have determined to amend the SAC MOU to read as follows:

"MEMORANDUM OF UNDERSTANDING (MOU)

AMONG

THE MINISTRY OF DEFENCE OF THE REPUBLIC OF BULGARIA

AND

THE MINISTRY OF DEFENCE OF THE REPUBLIC OF ESTONIA

AND

THE MINISTRY OF DEFENCE OF THE REPUBLIC OF FINLAND

AND

THE GOVERNMENT OF HUNGARY

AND

THE MINISTRY OF NATIONAL DEFENCE OF THE REPUBLIC OF LITHUANIA

AND

THE MINISTER OF DEFENCE OF THE KINGDOM OF THE NETHERLANDS

AND

THE MINISTRY OF DEFENCE OF THE KINGDOM OF NORWAY

AND

THE MINISTER OF NATIONAL DEFENCE OF THE REPUBLIC OF POLAND

AND

THE GOVERNMENT OF ROMANIA

AND

THE MINISTRY OF DEFENCE OF THE REPUBLIC OF SLOVENIA

AND

THE GOVERNMENT OF THE KINGDOM OF SWEDEN

AND

**THE DEPARTMENT OF DEFENSE OF THE UNITED STATES OF AMERICA
CONCERNING**

STRATEGIC AIRLIFT CAPABILITY (SAC)

TABLE OF CONTENTS

TABLE OF CONTENTS	4
FOREWORD	6
PART I: PRELIMINARY MATTERS	6
Section 1 Introduction	6
Section 2 Acronyms and Definitions	9
Section 3 Objectives and Scope	17
Section 4 Organization and Management of the SAC Program	18
PART II: NAMP AND NAM PO ACTIVITIES	20
Section 5 Status of Sweden and Finland in the NAMP	20
Section 6 Organization and Management of the NATO Airlift Management Programme (NAMP)	20
Section 7 Acquisition and Ownership	22
Section 8 Financial Principles and Procedures	23
Section 9 Contractual Arrangements	28
Section 10 Third Party Sales and Transfers	30
Section 11 Equipment and Material Transfers	31
Section 12 NAMP Liability and Claims	33
PART III: OPERATIONS	34
Section 13 Introduction	34
Section 14 Flag Nation for C-17 Aircraft	34
Section 15 Heavy Airlift Wing Structure	36
Section 16 Command and Control	37
Section 17 Operations	39
Section 18 Logistics Support	41

Section 19 Status of the Heavy Airlift Wing	41
Section 20 Operational Liability and Claims	42
Section 21 Financial Principles and Procedures for the Heavy Airlift Wing	44
Section 22 Configuration Management	46
PART IV: GENERAL MATTERS	46
Section 23 Disclosure and Use of Information	46
Section 24 Visits to Establishments	53
Section 25 Security Arrangements	53
Section 26 Controlled Unclassified Information	56
Section 27 Accession of Additional Participants and Changing of Declared Flight Hours	57
Section 28 Customs Duties, Taxes, and Similar Charges	58
Section 29 Settlement of Disputes	58
Section 30 Amendment, Withdrawal, and Termination	59
Section 31 Final Provisions	60
Section 32 Industrial Participation	61
Section 33 Effective Date and Duration	61
Section 34 Language, Copies, and Signature	62
ANNEX A SAC PROGRAM HISTORY	63
ANNEX B FINANCIAL MATTERS	65
Table 1 (Acquisition Segment Cost Share)	66
Table 2 (Operations Segment Cost Share)	67
Table 3 (Cost Share by Category)	68
Signature and Entry into Effect	69

FOREWORD

This SAC MOU is structured in four parts: Part I (Preliminary Matters) introduces the program, sets forth the objectives and scope of the overall program, and describes the organization and management structure for the program, as well as the terms and acronyms applicable to this SAC MOU; Part II (NAMP and NAM PO Activities) sets forth the specific terms and conditions under which the Participants will participate in the NATO Airlift Management Programme (NAMP), as well as acquisition, training, logistical support, and infrastructure of C-17 aircraft; Part III (Operations) sets forth the specific terms and conditions under which the Participants will operate the C-17 aircraft acquired under Part II (NAMP/NAM PO Activities), including the authorities to be delegated to the SAC Steering Board (SB) and the commander of the nations' operational unit -- the Heavy Airlift Wing (HAW). The Participants intend that Part III (Operations) be understood independently from the NATO Support and Procurement Organization (NSPO) Charter, as authorized in that Charter. Part IV (General Matters) establishes the general terms and conditions that are applicable to the Strategic Airlift Capability (SAC) Program.

This SAC MOU is intended to establish and empower a streamlined NATO agency to acquire a NAMP-owned strategic airlift capability and to operate that capability efficiently and effectively, as a multinational military unit, meeting the needs of the Participants safely, reliably, and at the lowest possible cost.

PART I: PRELIMINARY MATTERS

Section 1

Introduction

The Ministry of Defence of the Republic of Bulgaria, the Ministry of Defence of the Republic of Estonia, the Ministry of Defence of the Republic of Finland, the Government of Hungary, the Ministry of National Defence of the Republic of Lithuania, the Minister of Defence of the Kingdom of the Netherlands, the Ministry of Defence of the Kingdom of Norway, the Minister of National Defence of the Republic of Poland, the Government of Romania, the Ministry of Defence of the Republic of Slovenia, the Government of the Kingdom of Sweden, and the Department of Defense of the United States of America (hereinafter referred to as the "Participants");

Recalling the "Letter of Intent on Implementation of a Strategic Airlift Initiative," issued on September 12, 2006;

Recognizing the need for a strategic airlift capability consisting of C-17 aircraft to provide for each Participant's national requirements, including those in support of the North Atlantic Treaty Organization (NATO) and multinational commitments;

Noting that this Strategic Airlift Capability Memorandum of Understanding (SAC MOU) supersedes and subsumes all previous discussions and/or arrangements, other than the NATO

Airlift Management Organization (NAMO) Charter, previously made regarding the C-17 acquisition contemplated herein;

Noting that activities under the SAC Program will respect national policies of the Participants, including their security policies and membership in international alliances;

Having noted the approval by the North Atlantic Council (NAC) of a Charter for the NATO Airlift Management Organization (NAMO) on June 20, 2007 (SG (2007) 0419);

Having noted the Political Declaration of Ministers (SG (2007) 0419) at the creation of the NAMO, and that participation of Finland and Sweden in the NAMO was approved upon the adoption of the NAMO Charter by the NAC;

Noting that NAMO, a former subsidiary body to NATO, was established to acquire, manage, and support transport aircraft approved for acquisition by the Participants;

Considering the NATO Agencies Reform and the approval by the NAC of the Charter of the NATO Support Organisation on June 19, 2012 (C-M(2012)0047), which was replaced by the NATO Support and Procurement Organisation Charter, approved by the NAC on March 10, 2015 (C-M(2015)0012) (NSPO Charter), according to which all rights and obligations of NAMO have been transferred to and assumed, as of July 1, 2012, to the NSPO, a subsidiary body created within the framework of NATO and established by the NAC pursuant to Article 9 of the North Atlantic Treaty and with the meaning of the Agreement on the Status of the North Atlantic Treaty Organization, National Representatives and International Staff, signed in Ottawa on September 20, 1951;

Noting that the former NAMO is now an integral part of the NSPO, and in accordance with the NSPO Charter, all of NAMO's rights and obligations are now vested in the NATO Airlift Management Programme (NAMP);

Noting that the former executive body of NAMO, the NATO Airlift Management Agency (NAMA) has become an integral part of the NATO Support Agency (NSPA), the executive body of the NSPO, and is now operating as the NATO Airlift Management Programme Office (NAM PO);

Recognizing that under the NSPO Charter, the NAMP will be the owner and assume all responsibilities and rights for assets transferred to the NAMP by the NAMO;

Having regard to:

the Agreement on the Status of the North Atlantic Treaty Organization, National Representatives and International Staff, signed in Ottawa, September 20, 1951 (hereinafter called the Ottawa Agreement);

the provisions of the Agreement Between the Parties to the North Atlantic Treaty Regarding the Status of Their Forces (NATO SOFA), done at London on June 19, 1951;

the Agreement Among the States Parties to the North Atlantic Treaty and the Other States Participating in the Partnership for Peace Regarding the Status of Their Forces (PfP SOFA), signed in Brussels, June 19, 1995;

the Additional Protocol to the Agreement Among the States Parties to the North Atlantic Treaty and the Other States participating in the Partnership for Peace regarding the Status of Their Forces (Additional Protocol to the PfP SOFA), signed in Brussels, June 19, 1995;

the Further Additional Protocol to the Agreement Among the States Parties to the North Atlantic Treaty and the Other States participating in the Partnership for Peace regarding the Status of Their Forces (Further Additional Protocol to the PfP SOFA), signed in Brussels, December 19, 1997;

the Agreement Between the North Atlantic Treaty Organisation and the Government of the Republic of Hungary on the Installation and Operation of the NATO Airlift Management Organisation in the Republic of Hungary, May 26, 2008 (Host Nation Agreement);

the Arrangement Between the NATO Support and Procurement Organisation (NSPO) and the Ministry of Defence of Hungary on Services Related to the Basing of the NATO Support and Procurement Agency/NATO Airlift Management Programme and the Heavy Airlift Wing in Hungary, 06 March 2020, as amended (Basing Arrangement); and

Having determined to enter into this SAC MOU, the Participants continue their commitment to the SAC Program and to operate C-17 aircraft in accordance with this SAC MOU;

Have reached the following understandings:

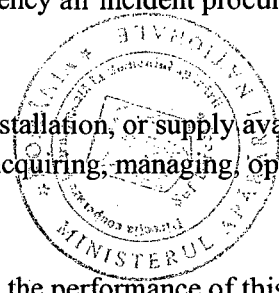
Section 2
Acronyms and Definitions

Acronyms:

ADCON	Administrative Control	NAC	North Atlantic Council
AIF	Air Incident Fund	NAMP	NATO Airlift Management Programme
AMP	Airlift Management Program	NAM PO	NATO Airlift Management Programme Office
ASB	Agency Supervisory Board	NAM PB	NATO Airlift Management Programme Board
BY	Base Year	NAM PM	NATO Airlift Management Programme Manager
BOD	Board of Directors	NAMO	NATO Airlift Management Organization
CM	Configuration Management	NATO	North Atlantic Treaty Organization
CONOPS	Concept of Operations	NATO SOFA	NATO Status of Forces Agreement
CONSUP	Concept of Support	NFRP	NAMP Financial Rules and Procedures
DSA	Designated Security Authority	NPLO	NATO Production and Logistics Organization
DCS	Direct Commercial Sale	NSA	National Security Authority
U.S. DoD	Department of Defense of the United States of America	NSPA	NATO Support and Procurement Agency
FMPD	Financial Management Procedures Document (or NFRP)	NSPO	NATO Support Organization
FMS	Foreign Military Sales	OPCOM	Operational Command
FULLCOM	Full Command	OPCON	Operational Control
FOC	Full Operational Capability	PfP	Partnership for Peace
GM	General Manager	PIC	Pilot In Command
HAW	Heavy Airlift Wing	PSI	Program Security Instruction
HAW/CC	Heavy Airlift Wing Commander	SAC	Strategic Airlift Capability
HNA	Host Nation Agreement	SB	Steering Board
IBAN	International Board of Auditors for NATO	SCG	Security Classification Guide
IOC	Initial Operational Capability	SNR	Senior National Representative
IPR	Intellectual Property Rights	SOP	Standard Operating Procedures
LOA	Letter of Offer/Acceptance	TCTO	Time Compliance Technical Order
MOA	Memorandum of Agreement	TOR	Terms of Reference
MOB	Main Operating Base	TY	Then Year
MOU	Memorandum of Understanding	USAF	U.S. Air Force
NAA	National Aviation Authority	USD	United States Dollars

Definitions:

Acquisition Segment	The segment of the SAC Program that includes all costs associated with initial investment. Initial investment includes the acquisition of three C-17 aircraft, associated equipment, initial spares, support equipment, and Bed-down Cost associated with establishing an airlift capability at the Main Operating Base (MOB).
Administrative Control (ADCON)	Direction or exercise of authority over subordinate or other organizations in respect to administration and support, including organization of Service forces, control of resources and equipment, personnel management, unit logistics, individual and unit training, readiness, mobilization, demobilization, discipline, and other matters not included in the operational missions of the subordinate or other organizations.
Air Incident Fund (AIF)	Credits to be used for emergency air incident procurements.
Assets	Any resource, instrument, installation, or supply available for the use of the SAC Program in acquiring, managing, operating, or supporting the C-17 aircraft.
Background Information	Information not generated in the performance of this SAC MOU.
Base Year (BY)	A year for determining each Participant's contributions to the SAC Program before taking into account economic escalation and inflation. The index for the BY is 1.000.
Bed-down Cost	Cost associated with preparation of the MOB.
Classified Information	Official Information that requires protection in the interests of national security and is so designated by the application of a security classification. This Information may be in oral, visual, magnetic, electronic, or documentary form or in the form of material, equipment, or technology.
Committee or Working Group	A group composed of Participants' representatives and/or national experts, and established by the NATO Airlift Management Program Board (NAM PB) or the SAC Steering Board (SB). Committees and Working Groups will advise and assist the NAM

PB and/or the SAC SB in carrying out their respective duties and will submit to them recommendations that the NAM PB and/or the SAC SB will take into consideration when arriving at their decisions.

Contract Any mutually binding legal relationship under national laws that obligates a Contractor to furnish supplies or services, and obligates the NAM PO to pay for them.

Contract Audit A procedure used to assist in achieving prudent contracting by providing those responsible for procurement with financial information including pricing rates and factors and advice relating to contractual matters. This includes providing professional advice on accounting and financial matters to assist in negotiation, award, administration, re-pricing, and settlement of Contracts.

Contracting The obtaining of supplies or services by Contract from sources outside the Government organizations of the Participants. Contracting includes description (but not determination) of supplies and services required, solicitation and selection of sources, preparation and award of Contracts, and all phases of Contract administration.

Contracting Agency The NAM PO, as authorized by the NAM PB and delegated by the NSPA, and in accordance with the NSPO Charter, or other entity that has the authority to enter into, administer, or terminate Contracts.

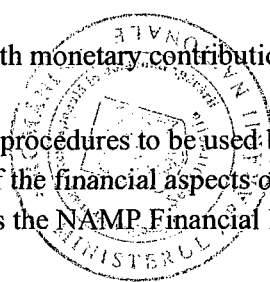
Contractor Any entity awarded a Contract by a Contracting Agency.

Contractor Support Personnel Persons specifically identified as providing administrative, managerial, scientific, or technical support services to a Participant, the NAM PO or the HAW under a support Contract that prohibits those persons from using Information received under the Contract for any purpose other than those authorized under this SAC MOU.

Controlled Unclassified Information Unclassified Information to which access or distribution limitations have been applied in accordance with applicable national laws or regulations. It could include Information that has been declassified, but remains controlled.

Cost Ceiling	The maximum amount to which the SAC Program Cost may move above the Cost Target without prior amendment of this SAC MOU.
Cost Target	The accepted planning figure of the total cost, including Financial Costs and Non-financial Costs, of the SAC Program.
Defense Purposes	Manufacture or other use in any part of the world by or for the armed forces of any Participant.
U.S. DoD Indices	The index factor published annually by the U.S. Department of Defense to quantify the effects of inflation.
Equipment and Material	Any material, equipment, end item, subsystem, component, special tooling, or test equipment jointly acquired or provided for use in the SAC Program.
Financial Cost	SAC Program costs met with monetary contributions.
Financial Management Procedures Document (FMPD)	The financial management procedures to be used by the Participants in execution of the financial aspects of the SAC Program, also referred to as the NAMP Financial Rules and Procedures (NFRP).
Fixed Cost	A cost that does not vary in the short run with the quantity of output produced.
Flag Nation	Hungary
Flight Hours	A unit of measure that represents utilization of the C-17 aircraft and serves as the basis for SAC MOU cost shares. The Flight Hours charged for a mission include the amount of time the aircraft is in flight, from takeoff to landing, plus five (5) minutes added after final landing to account for the total ground operating costs and maintenance requirements.
Foreground Information	Information generated in the performance of this SAC MOU.
Full Command (FULLCOM)	The military authority and responsibility of a commander to issue orders to subordinates. It covers every aspect of military

operations and administration and exists only within national services.

Full Operational Capability (FOC)

FOC is declared by the HAW/CC when the unit can conduct the entire range of missions assigned to it as part of this SAC MOU and Concept of Operations (CONOPS). FOC assumes delivery of the third C-17 aircraft, and all necessary support infrastructure and spares to sustain the unit.

Heavy Airlift Wing (HAW)

The multinational military unit established under this SAC MOU that executes C-17 operations in support of SAC Participants' requirements for air mobility.

Host Nation

Hungary

Information

Knowledge that can be communicated by any means and is provided to, generated in, or used in this SAC MOU regardless of form or type, including, but not limited to, that of a scientific, technical, business, or financial nature, and also including photographs, reports, manuals, threat data, experimental data, test data, designs, specifications, processes, techniques, inventions, drawings, technical writings, sound recordings, pictorial representations, and other graphical presentations, whether in magnetic tape, computer memory, or any other form and whether or not subject to Intellectual Property Rights, or other legal protection.

Initial Operational Capability (IOC)

The Initial Operational Capability (IOC) is declared after the HAW/CC determines the unit is ready to assume its full range of missions with the first C-17 aircraft.

Intellectual Property Rights (IPR)

In accordance with the World Trade Organization Agreement on Trade-related Aspects of Intellectual Property Rights of April 15, 1994, all copyright and related rights, all rights in relation to inventions (including Patent rights), all rights in registered and unregistered trademarks (including service marks), registered and unregistered designs, undisclosed Information (including trade secrets and know-how), layout designs of integrated circuits, and geographical indications, and any other rights resulting from creative activity in the industrial, scientific, literary, and artistic fields.

Invention	Any invention in any field of technology, provided it is new, involves an inventive step, is capable of industrial application, and is formulated or made (conceived or "first actually reduced to practice") in the course of work performed under the SAC Program. The term "first actually reduced to practice" means the first demonstration, sufficient to establish to one skilled in the art to which the invention pertains, of the operability of an invention for its intended purpose and its intended environment.
National Security Authority (NSA)/Designated Security Authority (DSA)	The security office approved by national authorities to be responsible for the security aspects of this SAC MOU.
NATO Airlift Management Programme (NAMP)	An entity established by the NAC as an integral part of the NSPO and sharing in the juridical personality of NATO with a view to meeting to the best advantage the requirements of the Participants. It comprises the NAM Programme Board with any subordinate Committees, and the NAM Programme Office. This definition is not intended to contradict the NAMP as described in Annex 1 of the NSPO Charter.
NAM PO	The executive body, composed of a Program Manager and staff, responsible for executing the NAMP mission.
NATO Partnership for Peace (PfP)	A program of practical bilateral cooperation between individual partner countries and NATO.
NATO Status of Forces Agreement (SOFA)	Agreement Between the Parties to the North Atlantic Treaty Regarding the Status of their Forces, done at London on June 19, 1951.
Non-financial Contribution	A contribution by a Participant in the form of defense articles or services needed by the program in lieu of funding. A financial value of the Non-financial Contribution must be assessed to determine the Participants' total contribution to the SAC Program.
Non-financial Costs	Program costs met with non-monetary contributions. Non-financial Costs include items such as articles, software, Program Background Information, rent and services that would be supplied

by the Participants, without a requirement for a cash payment.

Operational Control (OPCON)	The authority delegated to a commander to direct forces assigned so that the commander may accomplish specific missions or tasks that are usually limited by function, time, or location; to deploy units concerned; and to retain or assign tactical control of those units. It does not include authority to assign separate employment of components of the units concerned. OPCON does not, of itself, include administrative or logistic control.
Patent	A grant by any government or a regional office acting for more than one government of the right to exclude others from making, using, importing, selling, or offering to sell an invention. The term refers to any and all patents including, but not limited to, patents of implementation, improvement, or addition, petty patents, utility models, appearance design patents, registered designs, and inventor certificates or like statutory protection, as well as divisions, reissues, continuations, renewals, and extensions of any of these.
Participant	A signatory to this SAC MOU represented by its military and civilian personnel. Contractors and Contractor Support Personnel will not be representatives of a Participant under this SAC MOU.
Prospective Contractor	Any entity that seeks to enter into Contracts to be awarded by a Contracting Agency and that, in the case of a solicitation involving the release of export-controlled Information, is eligible to receive such Information.
SAC Program	The Participants' effort to acquire, manage, support, and operate a NAMP-owned C-17 aircraft to achieve a strategic airlift capability.
SAC Program Cost	The Financial and Non-financial Costs of the SAC Program.
SAC Program Security Instruction (PSI)	The document that contains SAC Program standard operating procedures (SOP) for security matters. It harmonizes, clarifies, and articulates the domestic security policies and practices of the Participants as they apply to the SAC Program.
Security Classification Guide (SCG)	A document that addresses relevant Information requiring protection, including export-controlled Information and sensitive, but unclassified, Information. This includes all Controlled

Unclassified Information, Information identified as For Official Use Only (FOUO) or Information with other approved markings that require dissemination controls, or is exempt from mandatory disclosure.

Senior National Representative

The individual assigned to the HAW that is specifically designated by a Participant to represent that Participant in matters involving the HAW.

Then Year Dollars (TY)

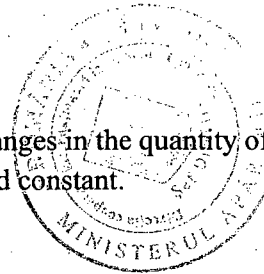
U.S. Dollars (USD) that reflect purchasing power at the time of expenditure.

Third Party

Any person or other entity whose government or entity thereof is not a Participant.

Variable Cost

A cost that varies with changes in the quantity of output produced when other factors are held constant.

Section 3
Objectives and Scope

- 3.1 Objectives:
- 3.1.1 The objective of this Strategic Airlift Capability (SAC) MOU is to establish a SAC Program to acquire, manage, support, and operate C-17 aircraft and other Assets needed to meet national requirements of the Participants, including those in support of NATO and multinational commitments. The C-17 aircraft and Assets will not be used for commercial purposes or controlled by commercial entities.
- 3.2 Scope:
- 3.2.1 To meet these objectives, the Participants establish the SAC Program, as follows:
- 3.2.1.1 The SAC Steering Board (SAC SB) to provide oversight of the SAC Program;
- 3.2.1.2 The SAC Heavy Airlift Wing (HAW) for operation of the C-17 aircraft;
- 3.2.1.3 The SAC Main Operating Base (MOB) and support facilities; and
- 3.2.1.4 The Participants plan to use the NATO Airlift Management Programme (NAMP) to support the SAC Program.
- 3.3 In pursuit of the above, the Participants plan to, *inter alia*:
- 3.3.1 Acquire and sustain three C-17 aircraft, and provide for operationally sufficient aircrew, training, and C-17 aircraft logistics support;
- 3.3.2 Request that the U.S. Government provide defense articles and services under Foreign Military Sales (FMS) procedures, as mutually agreed;
- 3.3.3 Acquire other Assets and associated support for the SAC Program by FMS or other appropriate procedures;
- 3.3.4 Fund the NAMP, as needed to support the SAC Program, to include the acquisition and sustainment of the C-17 aircraft, and the support received from or via the NAMP; and
- 3.3.5 Operate and sustain NAMP-owned C-17 aircraft, supporting facilities, and Assets.
- 3.4 The Participants intend to meet these objectives in the most effective, safe, and cost efficient manner while acknowledging operational necessity.

- 3.5 If the C-17 aircraft are used in support of tasks related to Article 5 of the North Atlantic Treaty, signed in Washington, April 4, 1949, the status of non-NATO member States will be maintained. In particular, any such use will be conducted in such a way as to ensure that non-NATO member States will not carry political, legal, or financial responsibility for use of the C-17 aircraft.
- 3.6 Schedule:
- 3.6.1 A baseline master phasing plan for the execution of the NAMP mission is at Annex A. Updated and modified versions will be prepared by the NAM PO as necessary and presented to the SAC SB for approval;
- 3.6.2 The facilities development at the MOB will proceed in phase, as much as practicable, in support of the NAMP mission; and
- 3.6.3 The Participants will use their best efforts to ensure that for the provision of the C-17 aircraft and related support, and that MOB facilities development and related support, comply with the master phasing plan approved by the SAC SB.

Section 4

Organization and Management of the SAC Program

- 4.1 The SAC Program organization and management is established as follows:
- 4.1.1 The SAC Program is composed of an executive body called the SAC SB, Committees, as appropriate, and a HAW.
- 4.1.1.1 The SAC SB, in consultation with the NATO Airlift Management Programme Board (NAM PB) on matters related to the NAMP mission, will exercise overall responsibility for the guidance and oversight of the SAC Program.
- 4.1.1.2 The HAW will execute the operation of the C-17 aircraft. The organization and structure of the HAW is further regulated in Part III (Operations) of this SAC MOU.
- 4.1.2 The SAC Program will primarily use the NAM PO for acquisition, management and logistic support, spare parts, and other sustainment activity of C-17 aircraft and other Assets, and financial administration of the operations and support of the HAW.
- 4.1.3 Composition of the SAC SB:
- 4.1.3.1 The SAC SB will be composed of one permanent representative, or an alternate representative of each Participant.

- 4.1.3.2 Each representative on the SAC SB may be assisted by national experts, who may participate in discussions at SAC SB meetings.
- 4.1.4 SAC SB Chairman:
- 4.1.4.1 The SAC SB is led by a Chairman, who will be elected from among its members. Upon election, the Chairman's nation will appoint another permanent representative.
- 4.1.4.2 The Chairman will derive his/her authority from the SAC SB. The Chairman must account to the SAC SB for all actions taken in accordance with all decisions taken by the SAC SB.
- 4.1.4.3 The term of duty of the Chairman will be one year and, unless otherwise agreed by the SAC SB, no Chairman may be re-elected more than twice.
- 4.1.5 Organization of the SAC SB:
- 4.1.5.1 The SAC SB will establish its own internal rules, e.g., Terms of Reference (TOR), and organize itself accordingly.
- 4.1.5.2 The SAC SB will meet as required at the call of the Chairman at such regular intervals as necessary to carry out its responsibilities effectively, or as soon as possible in response to a specific request by any Participant.
- 4.1.5.3 The SAC SB will arrange for administrative services and a record of the decisions taken. These services may be requested of the NSPO Secretariat.
- 4.1.6 Decisions:
- 4.1.6.1 Each member of the SAC SB will have one vote. All decisions will be made unanimously. In the event that the SAC SB is unable to reach a timely decision on an issue, each SAC SB representative will refer the issue to its higher authority for resolution.
- 4.1.6.2 The Chairman will not have a vote.
- 4.1.7 Committees and Working Groups:
- 4.1.7.1 The SAC SB may establish Committees and Working Groups to deal with specific questions that may arise at the SAC SB.
-

PART II: NAMP AND NAM PO ACTIVITIES

Section 5

Status of Sweden and Finland in the NAMP

- 5.1 In the Political Declaration of Ministers (SG (2007) 0419), it was agreed that the principle of prior North Atlantic Council (NAC) approval of agreements to participate by Partnership for Peace (PfP) States in the NAMO, as stated in Article 7 of the NAMO Charter, will not apply to Finland and Sweden, whose participation was approved upon the adoption of the NAMO Charter. In accordance with Annex 1, Article 2(b) of the NSPO Charter, Sweden and Finland are recognized as members of the NAMP (NAM Member Nations).
- 5.2 Finland and Sweden participate in the functioning of the NAMP without any limitation or specific condition. Hence, Finland and Sweden participate in the NAMP with the same rights and responsibilities as NATO member States within the NAMP, including participation and voting rights in the NAM PB.
- 5.3 However, the status of Finland and Sweden as non-NATO member States will remain unaffected, and they will share neither the international personality of NATO nor the juridical personality possessed by NATO by virtue of Article IV of the Ottawa Agreement.
- 5.4 The Participants and the NAM PB Chairman will do their utmost in order to support and facilitate the participation of the Ministry of Defence of the Republic of Finland, and Sweden, in the activities of NATO as they relate to the NAMP. Such support and facilitation includes, but is not limited to, requests to release pertinent NATO documents and securing invitations to the meetings or parts of the meetings of the NSPO Agency Supervisory Board.
- 5.5 In accordance with the NSPO Charter, Finland and Sweden may be invited to participate, on a permanent or temporary basis, in certain meetings or parts of meetings of the NSPO ASB, without having any decision-making authority.

Section 6

Organization and Management of the NATO Airlift Management Programme (NAMP)

- 6.1 This SAC MOU established the Airlift Management Program (AMP), the Cost Targets, and the Cost Ceilings approved by the Participants to conduct the current NAMP mission. The NAMP, in consultation with the SAC SB, acquired C-17 aircraft and other Assets, and manages and provides logistical support, spare parts, and other sustainment activities approved in this SAC MOU. In addition, the NAMP may also make infrastructure investments at the MOB.

- 6.1.1 The NAMP mission includes the acquisition and support of C-17 aircraft and related Assets and infrastructure, and the provision of financial, technical, logistical, and administrative services for any military force that operates NAMP owned aircraft. The mission also includes other tasks as directed by the SAC SB. This does not include operation of the C-17 aircraft.
- 6.1.2 The NAM PB, as the governing body of the NAMP, will oversee the functions of the NAM PO. In the exercise of its responsibilities, the NAM PB consults with the SAC SB to ensure that the activities of the NAMP fully support the overall SAC Program. If the SAC SB should determine that the requirements of the NAMP mission require revision, the SAC SB will inform the NAM PB of the revised requirements, and the two bodies will consult to determine the best means to revise the NAMP mission within the terms of this SAC MOU. If the NAMP mission cannot be revised within the terms of this SAC MOU, the NAM PB, in conjunction with the SAC SB, will seek an amendment of this SAC MOU in accordance with Section 30 (Amendment, Withdrawal, and Termination) of this SAC MOU.
- 6.2 The Participants envision that the form of the NAMP will evolve over time to suit the needs of the Participants as the NAMP acquire C-17 aircraft and the other Assets. The Participants intend to co-locate the NAM PO for the support of the SAC Program with the HAW.
- 6.2.1 In the execution of this SAC MOU, in the event of any inconsistency between Part II (NAMP and NAM PO Activities) of this SAC MOU and the NSPO Charter, the NAM PB, if they deem it necessary, will request the NAC to amend the Charter. If the NAC is unable to authorize an amendment to the Charter, the Participants will determine the action to be taken.
- 6.3 The mission, structure, and procedures of the NAMP are regulated by this SAC MOU and the NSPO Charter.
- 6.4 A Participant may communicate with the NAMP through its representative on the NAM PB.
- 6.5 Committees and Working Groups:
- 6.5.1 The NAM PB may establish Committees and Working Groups composed of Participants' representatives and/or national experts. These Committees and Working Groups will advise and assist the NAM PB in carrying out its duties and will submit to it their recommendations, which the NAM PB will take into consideration when arriving at its decisions. Details will be recorded in the TOR for the Committees and Working Groups to be approved by the NAM PB.
- 6.6 Authority:

- 6.6.1 The NAM PB, as the governing body of the NAMP, will, in addition to those areas identified under the NSPO Charter, be responsible for Configuration Management (CM) of the NAMP-owned C-17 aircraft and systems in consultation with the Heavy Airlift Wing Commander (HAW/CC).
- 6.7 Personnel Categories:
- 6.7.1 The NAM PO may be composed of:
- 6.7.1.1 Those categories of personnel who, by virtue of the agreement between the Secretary General of NATO and the NATO member States within the NAMP concluded in accordance with Article XVII of the Ottawa Agreement, constitute NATO International personnel. Such personnel will, in the absence of express decision of the NAC to the contrary, be subject to the NATO Civilian Personnel Regulations, including those provisions relating to the Social Security System and the Provident Fund and Pension Schemes. Following endorsement by the NAM PB, the ASB will ensure that the number of positions established within such categories will be restricted to those requiring the concomitant privileges and immunities for their performance.
- 6.7.1.2 Military and civilian personnel covered by the Agreement Between the Parties to the North Atlantic Treaty Regarding the Status of Their Forces done at London, June 19, 1951 (NATO SOFA), the Agreement among the States Parties to the North Atlantic Treaty and Other States Participating in the Partnership for Peace Regarding the Status of Their Forces (PfP SOFA), June 19, 1995; or any other arrangements concluded in this respect between NATO and the Host Nation or between a Participant and the Host Nation.
- 6.7.1.3 Those personnel not having international legal status.

Section 7
Acquisition and Ownership

- 7.1 All C-17 aircraft and other Assets acquired by the NAMP will be acquired in the name of NATO and as the property of the NAMP.
- 7.2 The Participants, as representatives of NAM Member Nations, exercise all rights and obligations arising from NAMP ownership of C-17 aircraft and other Assets.
- 7.3 The Participants retain all rights, responsibilities, and liabilities when acquiring, managing, or operating C-17 aircraft and other Assets.

- 7.4 All Assets acquired by the SAC Program from outside of the European Union for import into the European Union will be imported to a NATO member nation.
- 7.5 The legal and financial status of existing and future basing facilities and infrastructure at the MOB, used by the NAMP/NAM PO and the HAW, will be in accordance with this SAC MOU and other agreements with the Host Nation.

Section 8
Financial Principles and Procedures

- 8.1 The Participants agree that the performance of the responsibilities under this SAC MOU will not cost more than a SAC Program Cost Ceiling of \$5,311.587 million in Base Year (BY) 2007 U.S. Dollars (USD), including operations over a period of 26 years, in accordance with Annex B (Financial Matters) of this SAC MOU. The SAC Program consists of two segments and an option for the purchase of a simulator.
- 8.1.1 Acquisition Segment: The Cost Ceiling of this segment is \$1,139.525 million in BY 2007 USD.
- 8.1.2 Operations Segment: The annual Cost Ceiling for this segment is \$159.288 million in BY 2007 USD.
- 8.1.3 Simulator Option: The Cost Ceiling for this segment is \$30.574 million in BY 2007 USD.
- 8.2 The Cost Ceilings for the SAC Program may be changed only upon amendment of this SAC MOU by the Participants, in accordance with Section 30 (Amendment, Withdrawal, and Termination) of this SAC MOU.
- 8.3 The Participants will use their best efforts to perform, or have performed, the work specified in Section 3 (Objectives and Scope) of this SAC MOU and fulfil all of their responsibilities under this SAC MOU within a SAC Program Cost Target as specified in Annex B (Financial Matters) of this SAC MOU. The difference between the SAC Program Cost Ceiling and the SAC Program Cost Target will be considered a contingency only and will be managed by the NAM PB in consultation with, or endorsement by, the SAC SB in accordance with the NAMP Financial Rules and Procedures (NFRP). If at any time the NAM PM has reason to believe that the Cost Target of the SAC Program will be exceeded, the NAM PM will promptly notify the NAM PB and will set forth a new estimate of the SAC Program Cost together with supporting documentation. The NAM PB will advise the NAM PM as to what action

should be taken.

- 8.3.1 Acquisition Segment: The Cost Target of this segment is \$1,083.940 million in BY 2007 USD.
- 8.3.2 Operations Segment: The annual Cost Target for this segment is \$133.159 million in BY 2007 USD.
- 8.3.3 Simulator Option: The Cost Target for the Simulator option is \$27.980 million in BY 2007 USD.
- 8.4 Each Participant will contribute its equitable share of the SAC Program Cost to include administrative costs and costs of claims, and will receive an equitable share of the results of the SAC Program.
- 8.5 The Participants' Cost Share will be based on the following:
  - 8.5.1 The Participants will have both an Acquisition Segment and an Operations Segment within the SAC Program. Within the Operations Segment, a distinction exists between fixed and variable costs
    - 8.5.1.1 Acquisition Segment. The U.S. DoD Participant's share will be one C-17 aircraft or aircraft equivalent (provided as a Non-financial Contribution) and associated support out of a three-aircraft SAC Program. A procedure will be established to transfer ownership of this C-17 aircraft to the NAMP. The remaining two C-17 aircraft and associated support will be shared by the other Participants based on their Cost Shares in Table 1 (Acquisition Segment Cost Share) of Annex B (Financial Matters) to this SAC MOU. The three C-17 aircraft are intended to be at Block 17 or above.
    - 8.5.1.2 Operations Segment. There is a different cost sharing arrangement for Fixed and Variable Costs within this segment.
      - 8.5.1.2.1 Fixed Costs. These costs are directly related to the SAC Program and are not influenced in the short-term by actual versus planned Flight Hours. These will be shared by the declared Flight Hours (Table 2, (Operations Segment Cost Share) of Annex B (Financial Matters) to this SAC MOU). Costs in this category include, but are not limited to, the follow-on FMS cases for aircraft support, NAMP-related and HAW administrative costs, indirect support at the MOB, HAW-unique training, and facilities maintenance.
      - 8.5.1.2.2 Variable Costs. These costs, included in but not limited to Table 3 (Cost Share by Category) of Annex B (Financial Matters) to this SAC MOU, are incurred as a result of performing a mission and will therefore be paid by the Participant(s) for Flight Hours they have actually flown. Calls for funds will be made according to the budget based on declared Flight Hours to be adjusted

yearly when actual Flight Hours and costs are known.

- 8.5.1.2.2.1 The majority of the Variable Costs will be calculated on an average cost basis per calendar year for agreed services including (but not limited to) fuel, consumables, and crew member lodging. These costs will be totalled and then apportioned by the actual hours flown by the Participants for all missions in the calendar year.
- 8.5.1.2.2.2 Air-to-air refueling and airport services will be the exception and will be calculated on an average cost basis within each mission conducted and be apportioned by the actual hours flown by the Participant(s) in the mission.
- 8.5.2 Table 3 (Cost Share by Category) of Annex B (Financial Matters) to this SAC MOU depicts the Cost Shares based on the category of costs, as described above.
- 8.6 The Program Cost Ceiling and Program Cost Target are represented in BY 2007 USD. To determine budgetary requirements, the costs will need to be adjusted for inflation.
- 8.7 The Participants will mutually agree upon financial management procedures under which this SAC Program will operate. These procedures, which must be in accordance with national accounting and audit requirements, are detailed in the NFRP, which also serves as the Financial Management Procedures Document (FMPD). These procedures will also include a method of crediting national contributions that will allow the Cost Shares in Table 2 (Operations Segment Cost Share) of Annex B (Financial Matters) to this SAC MOU, to be maintained, unless otherwise agreed. The NAM PB in consultation with SAC SB may approve changes or amendments to the NFRP.
- 8.8 The inflation indices to be used are the U.S. DoD Indices and are documented in the NFRP. The NAM PB may select the most appropriate inflation index to support the SAC Program.
- 8.9 The Participants will ensure their respective financial contributions to the SAC Program are made available as specified in the NFRP. If a Participant fails to provide funds as requested by the NAM PO, it will bear any financing penalties, charges, or fees, which arise as a result. Prior to imposing any such financing penalties, charges, or fees, the NAM PO will inform the relevant Participant, and if requested by that Participant, consult with the Participant concerning the amount and appropriateness of the financing penalties, charges, or fees to be imposed.
- 8.10 The following financial principles and procedures will apply:
- 8.10.1 The NAM PO will prepare payment schedules, which reflect each

Participant's share of the SAC Program Cost.

- 8.10.2 The Participants will require the NAM PO to request financial contributions, maintain its own accounts, and disburse or authorize disbursement of SAC Program funds as required under the terms of Contracts, and as required for the day-to-day administration of the SAC Program.
- 8.10.3 The Participants will require NAM PO to open commercial accounts in the name of NAMP, in any or all of the currencies used, and in any or all of the Participants' countries. The NAM PO must be able to distinguish each Participant's contributions and any associated interest. Interest will be credited to each Participant.
- 8.10.4 The USD is the SAC Program currency. Each Participant will contribute and be credited for its cost share in USD.
- 8.10.5 Any bank charges incurred in the transfer of funds by the Participants to the SAC Program accounts will be met by each Participant. Any bank charges incurred in making payments will be met from NAMP accounts. Any interest occurring will be credited to each account and may either be recovered by each Participant or used to offset future payments.
- 8.10.6 In order to ensure adequate program funding, the Participants will require the NAM PO to arrange for SAC Program budgets to be produced and updated at least annually. The plans will identify all anticipated expenditures and contributions. The Budgets will be approved by the NAM PB, after consultation with or endorsement by the SAC SB in accordance with the NFRP, to confirm that the budgets are adequate to fulfil the objectives and scope of this SAC MOU.
- 8.10.7 The Participants will ensure that the NAM PO maintains appropriate accounting records for the SAC Program. Information from such records, if requested, will be made available to the Participants. The Participants will ensure that the NAM PO prepares an annual financial statement/report for submission to the NAM PB specifying, *inter alia*, contributions and SAC Program payments made to date.
- 8.10.8 Normally, Contracts will be concluded and paid in the Contractor's operating currency; consequently, Contractors should not realize financial loss or gain through fluctuations in currency exchange rates.
- 8.10.9 All Participants will accept auditing services on their behalf by another Participant as if they had performed those services themselves.
- 8.10.10 The consolidated annual financial statements of the NSPO, including NAM PO, will be audited yearly by the IBAN in accordance with Article 59 and

Appendix II of the NSPO Charter and the NFRP.

- 8.10.11 Audit reports prepared by the IBAN will be sent by the NAM PO to all Participants no later than 30 days after receipt by the NAM PO.
- 8.10.12 The following costs will be borne entirely by the Participant(s) incurring the costs or on whose behalf the costs are incurred:
- 8.10.12.1 Costs associated with national representation at the NAM PB, SAC SB, and associated Committee and Working Group meetings;
- 8.10.12.2 All costs of manpower contributions provided for duty in the HAW except as qualified in paragraph 21.3 of Section 21 (Financial Principles and Procedures for the Heavy Airlift Wing) of this SAC MOU;
- 8.10.12.3 Any HAW personnel training costs not previously approved by category as payable out of the SAC Operations Budget;
- 8.10.12.4 Per diem costs, other than lodging, for HAW personnel while performing SAC Program mission travel;
- 8.10.12.5 Costs associated with any unique national needs identified by the Participant(s); and
- 8.10.12.6 Any other costs outside the scope of this SAC MOU.
- 8.10.13 The procedures for accepting Assets and services provided are specified in the NFRP.
- 8.10.14 If the NAM PM foresees that the Operations Segment Cost Ceiling will be exceeded due to extraordinary circumstances, the NAM PM will seek approval from the Participants through the NAM PB, in consultation with the SAC SB, to make additional funds available under the NFRP. Such funds are outside the normal contributions described in the NFRP and thus are not subject to the Operations Segment Cost Ceiling.
- 8.10.15 Of the total number of 3500 Flight Hours, there are contingency Flight Hours stated within Table 2 (Operations Segment Cost Share) of Annex B (Financial Matters) to this SAC MOU for which the Variable Costs and any addition to Fixed Costs are not funded. A Participant may use available flight hours, if any, as determined by the HAW/CC, of the contingency Flight Hours. A Participant utilizing contingency Flight Hours will pay the Variable Costs and any Fixed Costs, as may be determined, associated with those Flight Hours with funds made available under the NAMO Charter, Article 42(e)(3). Such funds are outside the normal contributions described in the NAMO Charter, Article 42(e)(1), and thus are not subject to the Operations Segment Cost

Target and Cost Ceiling. Procedures will be stated in the CONOPS and the NFRP.

- 8.10.16 An Air Incident Fund (AIF) will be established as a credit in the yearly SAC Operations Budget. In that the AIF is an operational fund, the NAM PM would not be required to consult with anyone other than the SAC SB and NAM PB Chairmen before exercising the use of the Fund, after ensuring adequate budget authority and that cash is in place for AIF procurement. This budget line will be consistent with the NFRP.

Section 9
Contractual Arrangements

- 9.1 As delegated by the NSPA, in concert with the NAM PB approved budget, the NAM PO will initiate Contracts for the NAMP in the name of NATO. Contracts will be in accordance with the provisions of the NSPO Charter, this SAC MOU, and the NATO Financial Regulations. The NAM PO will ensure that all rights secured thereunder are secured for and on behalf of the Participants concerned.
- 9.1.1 The NAM PO will secure for the Participants and for NAMP under the Contracts and subcontracts any irrevocable and transferable rights to use, copy, and modify Information free of charge, for the purpose of and as necessary to manage the SAC Program and operate, upgrade, support, maintain, and overhaul the C-17 aircraft and the Assets.
- 9.1.2 Wherever possible, the fullest use will be made of competition at all Contract levels. In particular, the Contractor will be contractually required to make the fullest practicable use of competition while minimizing technical risk and maximizing value for money.
- 9.2 The Contracts administered by the NAM PO should include provisions to ensure that risk areas are satisfactorily addressed. The NAM PO and the NAM PB may use independent risk managers to measure the Contractor's ability to achieve SAC Program objectives within prescribed cost and schedule constraints. If independent risk managers are to be used during the SAC Program, Contracts will provide that these risk managers may be granted access to the same Information as the NAM PB and NAM PO.
- 9.3 The NAM PO will ensure that the following provisions are inserted into its prospective Contracts (and require its Contractors to insert in subcontracts); provisions that satisfy the requirements of this SAC MOU, including Section 10 (Third Party Sales and Transfers), Section 23 (Disclosure and Use of Information), Section 25 (Security Arrangements), and Section 31 (Final

Provisions), including the export control provisions in accordance with this SAC MOU, in particular the provisions of paragraphs 9.4 and 9.5 of this Section.

- 9.4 The NAM PO will ensure that its Contractors are legally bound to a requirement that the Contractor will not retransfer or otherwise use export-controlled Information furnished by any Participant for any purpose other than the purposes authorized under this SAC MOU. The Contractor will also be legally bound not to retransfer the export-controlled Information to another Contractor or subcontractor unless that Contractor or subcontractor has been legally bound to limit use of the export-controlled Information to the purposes authorized under this SAC MOU. Export-controlled Information furnished by one Participant under this SAC MOU may only be retransferred by NAM PO to its Contractors if the legal arrangements required by this paragraph have been established.
- 9.5 The NAM PO will ensure that its Prospective Contractors are legally bound to a requirement that the Prospective Contractor will not retransfer or otherwise use export-controlled Information furnished by any Participant for any purpose other than responding to a solicitation issued in furtherance of the purposes authorized under this SAC MOU. Prospective Contractors will not be authorized use for any purpose other than responding to the solicitation if they are not awarded a Contract. The Prospective Contractors will also be legally bound not to retransfer the export-controlled Information to a prospective subcontractor unless the prospective subcontractor has been legally bound to limit use of the export-controlled Information for the purpose of responding to the solicitation. Export-controlled Information furnished by one Participant under this SAC MOU may only be retransferred by the NAM PO to its Prospective Contractors if the legal arrangements required by this paragraph have been established. Upon request by the furnishing Participant, NAM PO will identify its Prospective Contractors and prospective subcontractors receiving such export-controlled Information.
- 9.6 The NAM PO will ensure the insertion into the Contracts and require from the Contractors that subcontracts contain provisions for Contract Audit for the benefit of NAMP and the Participants on non-competitive offers.
- 9.7 The NAM PO will ensure the inclusion in Contracts language to bind its Contractors legally to a requirement to be informed of any predicted cost growth, schedule change, or performance problems of any Contract. If the problem(s) encountered are of sufficient magnitude to negatively affect the SAC Program's cost, schedule, or performance as described in this SAC MOU, the NAM PO will require the Contractors to advise it immediately of the situation and the recommended course(s) of action to resolve the problem(s).

- 9.8 Where the NAM PO decides that Contract Audit is required in connection with any Contract to be placed by it, such services will be obtained through the responsible authorities of the Participant within whose territory the performing Contractor or subcontractor is located, consistent with any existing arrangements between/among the Participants and in accordance with national rules and regulations in that regard. The costs of Contract Audit will be borne by the Participant within whose territory the services are carried out. For Contractors based outside the territories of the Participants, separate arrangements for Contract Audit will be made by the NAM PO. The costs of such Contract Audits, where appropriate, will be shared among the Participants in accordance with the Cost Shares set out in Table 2 (Operations Segment Cost Share) of Annex B (Financial Matters) to this SAC MOU. The NAM PB will be notified of, and given relevant Information in advance, including Contract Audit and negotiations undertaken.
- 9.9 The NAM PO may initiate Contracts or may request one or more NATO Agencies to award a Contract to meet requirements related to the SAC Program.

Section 10

Third Party Sales and Transfers

- 10.1 Neither the NAMP nor the Participants will sell, transfer title to, disclose, or transfer possession of Information or any equipment embodying such Information or jointly acquired Program Equipment and Material to any Third Party without the prior written consent of the NAM PB and the appropriate governmental authorities of the other Participants. Furthermore, no Participant or the NAMP will permit any such sale, disclosure, or transfer, including by the owner of the item, without the prior written consent of the NAM PB and the appropriate governmental authorities of the other Participants. Such consent will not be given unless the appropriate governmental authorities of the intended recipient(s) agree in writing that the recipient will:
- 10.1.1 Not re-transfer, or permit the further re-transfer of, such items or Information provided; and
- 10.1.2 Use, or permit the use of, such items or Information provided only for the purposes specified by the Participants.
- 10.2 Any consent required under this Section regarding the sale, disclosure, or transfer of any Information or jointly acquired Equipment and Material will not be withheld except for reasons of foreign policy, national security, or national laws. No Participant will refuse such approval of a sale or transfer to

any Third Party when that Participant would be prepared to approve a national sale, disclosure, or transfer of the same Information or equipment to that Third Party.

- 10.3 Sales or other transfers to Third Parties of equipment developed or generated under this SAC MOU may attract a levy to be shared among the Participants. Prior to any such sale or other transfer, the amounts of any levy and the procedure for assessing such levy will be determined by the NAM PB and the Participants. However, each Participant may reduce or waive recovery of its share of levy in accordance with its national laws, regulations, and practices. Costs recovered by the Participants will be shared among them according to their contributions to that part of the SAC Program taking into account any Participant's reduction or waiver of such recovery.
- 10.4 Notwithstanding any other provision in this Section, disclosure of Information will only be in accordance with the Participants' respective national disclosure policies, laws, and regulations.

Section 11

Equipment and Material Transfers

- 11.1 Each Participant may transfer to another Participant or to the NAMP, such Equipment and Material identified as being necessary for carrying out the NAMP mission. Approval for all transfers will be in accordance with national laws and regulations.
- 11.2 At the request of the Participants involved, the NAM PO will maintain a list of all Equipment and Material transferred pursuant to this SAC MOU.
- 11.3 Equipment and Material transferred will be used by the receiving Participant(s) or by NAMP only for the purposes of this SAC MOU. Equipment and Material will remain the property of the providing Participant. In addition, the receiving Participant(s) will maintain the Equipment and Material in good order, repair, and operable condition. Unless the providing Participant has consented that the transferred Equipment and Material may be expended or otherwise consumed without reimbursement to the providing Participant, the receiving Participant(s) or the NAMP will return the Equipment and Material to the providing Participant in as good condition as received, reasonable wear and tear excepted, or return the Equipment and Material and pay the cost to restore the Equipment and Material to such condition. If the Equipment and Material are damaged beyond economical repair, the receiving Participant(s) or the NAMP will return the Equipment and Material to the providing Participant (unless otherwise specified in writing by

the providing Participant) and pay the previously agreed upon replacement value. If the Equipment and Material are lost or stolen, the receiving Participant(s) or the NAMP will issue a certificate of loss to the providing Participant and pay the previously agreed upon replacement value.

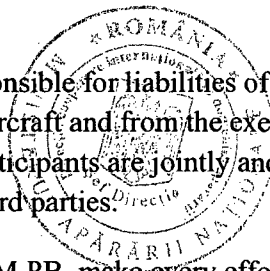
- 11.4 The providing Participant will make every effort to ensure that the Equipment and Material are furnished in a serviceable and usable condition according to its intended purpose. However, the providing Participant makes no warranty or guarantee of fitness of the Equipment and Material for a particular purpose or use, and makes no commitment to alter, improve, or adapt the Equipment and Material, or any part thereof.
- 11.5 The providing Participant will transfer the Equipment and Material for the approved period, unless extended by written amendment, provided that the duration will not exceed the effective period determined by the applicable Participants or the NAMP.
- 11.6 The providing Participant, at its expense, will deliver the Equipment and Material to the receiving Participant(s) or the NAMP at the location(s) mutually approved. Responsibility for Equipment and Material will pass from the providing Participant to the receiving Participant(s) or the NAMP at time of receipt. Any further transportation is the responsibility of the receiving Participant or the NAMP.
- 11.7 The providing Participant will furnish the receiving Participant(s) or the NAMP such Information as is necessary to enable the Equipment and Material to be used.
- 11.8 The receiving Participant(s) or the NAMP will inspect and inventory the Equipment and Material upon receipt. The receiving Participant(s) or the NAMP will also inspect and inventory the Equipment and Material prior to its return (unless the Equipment and Material is to be expended or consumed).
- 11.9 Upon expiration or termination of the transfer period determined by the applicable Participants or the NAMP (taking into account any extension), or upon withdrawal from, expiration or termination of the SAC Program, whichever occurs first, the receiving Participant(s) or the NAMP will return Equipment and Material, at its expense, to the providing Participant at the location mutually approved. Any further transportation is the responsibility of the providing Participant.
- 11.10 The receiving Participant(s) or the NAMP will provide written notice of consumption or expenditure of Equipment and Material approved for such consumption or expenditure. In the event the intended consumption or expenditure does not occur, the receiving Participant(s) or the NAMP will,

unless otherwise determined by the providing Participant, return the Equipment and Material, at its expense, to the providing Participant to the location mutually approved. Any further transportation is the responsibility of the providing Participant.

- 11.11 The Participants and NAM PO will ensure, by all reasonable means, the protection of Intellectual Property Rights (IPR) in Equipment and Material.
- 11.12 Participants will exert their best effort to provide resources, equipment, and personnel necessary to fulfil objectives of this SAC MOU.

Section 12
NAMP Liability and Claims

- 12.1 The Participants are responsible for liabilities arising out of activities of the NAMP.
- 12.1.1 In particular, the Participants are responsible for liabilities of any kind arising from NAMP ownership of the C-17 aircraft and from the execution of the NAMP mission. Furthermore, the Participants are jointly and directly responsible vis-à-vis NATO and to third parties.
- 12.2 The Participants will, through the NAM PB, make every effort to process, evaluate, and settle claims filed against the NAMP, under the following terms:
  - 12.2.1 A claims Committee will be established under the NAM PB. The claims Committee will receive, register and prepare claims filed against the NAMP, and forward the claim to the NAM PB with a proposal on how the claim may be settled. The claims Committee will keep records on claims. The NAM PB will develop and decide on the TOR for the claims Committee.
  - 12.2.2 In settling claims the NAM PB will be bound by the provisions of this SAC MOU, and applicable national and international law, *inter alia*, the Ottawa Agreement.
  - 12.2.3 Costs incurred in satisfying claims will be borne by the Participants in accordance with Table 2 (Operations Segment Cost Share) of Annex B (Financial Matters) to this SAC MOU.
  - 12.2.4 Claims arising under any Contract awarded in support of this SAC MOU will be resolved in accordance with the provisions of the Contract. The Participants will not indemnify Contractors against Third Party liability claims.
  - 12.2.5 Employees and agents of Contractors are not considered civilian personnel of

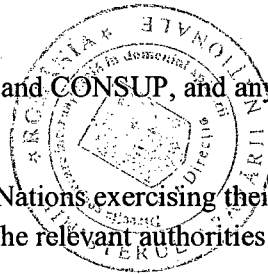
a Participant for the purposes of this Section.

PART III: OPERATIONS

Section 13

Introduction

- 13.1 The SAC SB is responsible for providing oversight of the operation of the C-17 aircraft and the HAW activities.
- 13.2 The C-17 aircraft and associated support equipment will be operated and supported in accordance with provisions of Part III (Operations) of this SAC MOU as further described in the CONOPS and Concept of Support (CONSUP).
- 13.2.1 The SAC SB will approve the CONOPS and CONSUP, and any changes or amendments to these documents.
- 13.3 The Participants, also as NAM Member Nations exercising their rights as reflected in the NSPO Charter, delegate the relevant authorities as specified below in Part III of this SAC MOU.

Section 14

Flag Nation for C-17 Aircraft

- 14.1 The C-17 aircraft will be marked and registered in accordance with the appropriate laws and regulations of the Flag Nation. The C-17 aircraft are considered state aircraft for military purposes of the Flag Nation. The Flag Nation will assume responsibilities associated with registering, marking (applying insignia), certifying initial airworthiness, and oversight of continuing airworthiness of the C-17 aircraft. The Flag Nation will serve as the operating nation.
- 14.1.1 Airworthiness Certification:
- 14.1.1.1 The Flag Nation will ensure that initial certification is performed in accordance with its national laws and regulations and the CONOPS. The Flag Nation will provide oversight of continued airworthiness in accordance with its national laws and regulations, and will ensure compliance with the CONOPS.
- 14.1.1.2 The Flag Nation will establish necessary procedures in accordance with its national laws and regulations for certification of the C-17 aircraft and

oversight of the continuing airworthiness during its lifecycle. These procedures will be developed in co-ordination with the Participants. The procedures will describe tasks and responsibilities of the National Aviation Authority (NAA) of the Flag Nation, the NAMP, and the HAW.

- 14.2 The Participants will provide the Flag Nation with the resources needed for registration, initial certification, and oversight of continuing airworthiness. The Costs will be shared in accordance with Table 2 (Operations Segment Cost Share) of Annex B (Financial Matters) to this SAC MOU, and will be processed by the NAM PO.
- 14.3 The Flag Nation will assume the responsibilities applicable to its state aircraft in international airspace or within the territories of third nations. These responsibilities apply regardless of the nationality of the aircrew or of the cargo. The other Participants will assume their responsibilities applicable to their role when placing crew members at the disposal of the Flag Nation's state aircraft or having cargo or personnel on board.
- 14.4 Diplomatic Clearances:
- 14.4.1 The Flag Nation will submit diplomatic clearance requests for missions performed by the HAW, in accordance with standard national and international procedures. The Participants may assist the Flag Nation, including acting as its surrogate when duly authorized, when seeking diplomatic clearances for HAW missions. The Participants involved in a mission will provide in due time all information and relevant documents necessary to obtain diplomatic clearance. The Participants providing information and documents are responsible for the validity of their content. The details of the process for applying for diplomatic clearances will be stated in the CONOPS.
- 14.4.1.1 Neither the HAW/CC nor any Pilot In Command (PIC) will have the right to permit the boarding of or accept personnel, passengers, cargo, or any material on board of the C-17 aircraft that violates the diplomatic clearance for that mission.
- 14.4.2 The costs of mission-related services provided to the C-17 aircraft while away from the MOB will be apportioned among the Participants as provided in Table 3 (Cost Share by Category) of Annex B (Financial Matters) to this SAC MOU. The HAW, PIC, or the NAM PO will make the payment on behalf of the SAC Program.
- 14.5 The Flag Nation will be responsible for enforcing all privileges and immunities enjoyed by state aircraft under international law. The other Participants and the NAMP will assist the Flag Nation in fulfilling its

responsibilities.

14.6 Status of Aircrews:

14.6.1 The status of individual aircrew members will be determined based on international agreements in force between the aircrew members' State of nationality and the State in which the aircrew members are present or over which they are flying. It will be the responsibility of the Participants to make arrangements, if desired, for their personnel in areas where the NATO or PfP SOFA or other status agreements do not apply.

14.7 Entry Aboard C-17 Aircraft:

14.7.1 The Flag Nation delegates to the HAW/CC and each PIC the right to refuse anyone, including government officials of the State, other than those of the Participants, in which the C-17 aircraft lands, permission to board any C-17 aircraft.

14.7.2 Visitation and boarding of SAC C-17 aircraft by non-Participant nations require advance approval in accordance with procedures established in the CONOPS.

14.8 Armed Personnel:

14.8.1 The Flag Nation delegates to the HAW/CC authority to permit armed military personnel to fly aboard C-17 aircraft.

14.9 The Flag Nation may withdraw authorities delegated in this section by informing the HAW/CC and the SAC SB of the withdrawal.

Section 15
Heavy Airlift Wing Structure

15.1 The Heavy Airlift Wing (HAW) is a multinational military unit that consists of C-17 aircraft, personnel, equipment, and facilities at the MOB located at Papa, Hungary.

15.2 The HAW is a tenant unit on the MOB and will be subject to the Participants' policies and to the procedures established by the SAC SB, consistent with the Basing Arrangement.

15.3 Papa Air Base and the facilities thereon, in accordance with the Basing Arrangement, will remain available for use by the HAW as long as the Participants require the use of the base and facilities for the HAW.

15.4 The HAW will be commanded by the HAW/CC.

- 15.5 Manning of the HAW:
- 15.5.1 The SAC Participants will continuously fill all designated positions in the HAW with qualified and ready-for-duty personnel. Unqualified personnel, as determined by the HAW/CC, after consultation with the sending Participant, and on the basis of the position description, will not fulfil a Participant's required contribution to the manning of the HAW.
- 15.5.2 As a general rule, the normal tour length will be four years, with two years as a minimum, after successful completion of pre-employment training.

Section 16
Command and Control

- 16.1 The HAW/CC:
- 16.1.1 The HAW/CC is delegated OPCON by the Participants, in order to command the HAW and conduct operations with NAMP-owned C-17 aircraft, associated materials, equipment, and all personnel contributed by the Participants to the HAW.
- 16.1.1.1 The HAW/CC will exercise OPCON over the forces contributed by the Participants in order to execute the operational missions assigned to the HAW.
- 16.1.2 The Flag Nation will delegate authority to conduct operations with the C-17 aircraft to the HAW/CC within the framework of this SAC MOU and the CONOPS.
- 16.1.3 The HAW/CC will exercise control over Assets put at the disposal of the HAW in paragraph 15.1 of Section 15 (Heavy Airlift Wing Structure) of the SAC MOU.
- 16.1.3.1 The HAW/CC is authorized to make temporarily available Assets and services under his/her control at Papa Air Base for state aircraft belonging to the participating nations, NATO, or NATO member states, in as far as they can be made available without any adverse impact on the HAW's ability to meet its own commitments. This authority does not include use of the SAC C-17 aircraft.
- 16.1.3.2 Any support provided for under this Section must be within the means and capabilities of the Assets and services available at Papa Air Base at the time, and must not involve a need for additional funds, personnel, resources, procurement, or investments.
- 16.1.3.3 The support provided will be subject to the provisions of this SAC MOU, the

Basing Arrangement, and the Participants' policies, procedures, and regulations as may be established by the SAC SB and NAM PB. Furthermore, the procedures for the use of the Assets and services at Papa Air Base and associated cost elements will be guided by the provisions of STANAG 3113 ASSE (Edition 7), Provision of Support to Visiting Personnel, Aircraft, and Vehicles (October 12, 2005).

- 16.1.3.4 The HAW/CC will report on any such use of Assets and services, as described in subparagraph 16.1.3.1, of this Section, to the SAC SB and NAM PB on a regular basis.
- 16.1.4 The HAW/CC is responsible for identifying logistics support requirements as described in Section 18 (Logistics Support) of this SAC MOU.
- 16.1.5 The HAW/CC may solicit advice and consultation from the SAC SB on any issue; this provision is not intended to infer any obligation on the HAW/CC.
- 16.1.6 The HAW/CC will brief the SAC SB at its meetings on operations for the preceding period of time since the last meeting.
- 16.1.7 The HAW/CC is responsible and accountable to the SAC SB for policies, tasks and activities of the HAW. This does not imply that the SAC SB exercises OPCON or may task the HAW/CC or in any way interfere with the military chain of command.
- 16.1.8 The HAW/CC is responsible to take into account and inform crew members of their legal status at destination nations before missions are flown.
- 16.2 Command Relationships Governing Operations:
- 16.2.1 Participants maintain FULLCOM over their national personnel contributed to the HAW. Participants administer FULLCOM through their highest-ranking individual assigned to the HAW, known as the Senior National Representative (SNR).
- 16.2.2 The Participants will instruct their personnel that are assigned to the HAW to take mission-related direction from the HAW/CC.
- 16.2.2.1 The Participants are responsible for the discipline of their personnel.
- 16.2.2.2 The HAW/CC is responsible for issuing complaint procedures providing recourse for aggrieved members of the HAW. Such procedures will provide an opportunity for an aggrieved HAW member and the HAW/CC to attempt to resolve a complaint if within the HAW/CC's authority. Such procedures may be used at the discretion of the aggrieved member who may choose instead to make a complaint directly to his/her SNR if national regulations allow.

Section 17 - 1
Operations □

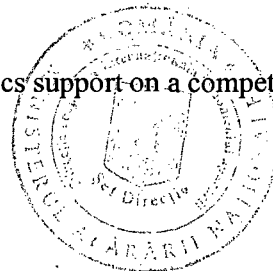
- 17.1 Operations with the C-17 aircraft will be conducted with full respect for this SAC MOU, the CONOPS, and the principles of international law.
- 17.1.1 The CONOPS will describe the process under which the HAW/CC will receive guidance from the Participants concerning the utilization of the C-17 aircraft. This guidance will identify specific categories of missions that may not be conducted and cargo and passengers that may not be transported on C-17 aircraft.
- 17.1.1.1 The HAW/CC will inform SNRs by providing an airlift schedule depicting aircraft utilization, location, and dates.
- 17.1.2 The CONOPS will also describe the process under which a Participant or the HAW/CC may request SAC SB approval to conduct a specific category of mission or to transport specific cargo or passengers on the C-17 aircraft.
- 17.2 The use of the C-17 aircraft will be conducted as a mission of the requesting SAC Participant using its declared Flight Hours.
- 17.3 A Participant may utilize its Flight Hours in support of any person or entity that is not a Participant in this SAC MOU. However, the C-17 aircraft will not be used for commercial purposes or controlled by commercial entities. Any such support will be conducted as a mission of that Participant.
- 17.4 Each Participant is entitled to utilize the C-17 aircraft for the Flight Hours it has declared, as measured over each calendar year, subject to C-17 aircraft availability. However, if a Participant experiences a need for more than its declared Flight Hours in a calendar year, then the Participants may enter into arrangements or develop necessary procedures amongst themselves to transfer Flight Hours between Participants. If it is not possible to transfer Flight Hours among the Participants, then the utilization of contingency Flight Hours will be in accordance with subparagraph 8.10.15 in Section 8 (Financial Principles and Procedures) of this SAC MOU.
- 17.5 Requests for Use of Flight Hours:
- 17.5.1 Requests for Flight Hours will be made in accordance with procedures described in the CONOPS.
- 17.5.2 The spirit of this SAC MOU is that Participants will only submit requests that reflect a genuine need for C-17 aircraft capabilities, while remaining as flexible as possible with regard to required timing and priority parameters.

- 17.6 Mission Priorities and Principles for De-conflicting Competing Requests for Flight Hours:
- 17.6.1 Mission priorities will be executed as listed in the priority parameters in the CONOPS.
- 17.6.2 In the event of conflicting requests for C-17 aircraft, the HAW/CC is the ultimate authority in de-conflicting competing flight hour utilization requests.
- 17.6.2.1 In exercising this authority, the HAW/CC should consider the following as major factors for resolving the conflict:
- 17.6.2.1.1 First, the immediate/emergency need to safeguard life of Participants' citizens.
- 17.6.2.1.2 Second, in the event of a conflict between missions of equal priority, the Participant with the highest number of declared Flight Hours.
- 17.7 The HAW/CC is authorized to refuse any flight hour utilization request for operational reasons. The Participant will promptly be informed of the reasons for refusal.
- 17.8 If the Flag Nation notifies the SAC SB and the HAW/CC that it considers the use of the C-17 aircraft to be contrary to its international legal obligations, the HAW/CC is not authorized to execute the mission.
- 17.9 Accident Investigation:
- 17.9.1 Aircraft accidents and incidents will be investigated for safety purposes according to NATO Standardization Agreement (STANAG) 3531, where the Participants involved have accepted the STANAG. It is not the purpose of safety investigations to apportion blame, or to determine liability or any other issue not related to safety. The Flag Nation will exercise the responsibilities of the operating nation under the STANAG. This investigation does not replace, all or in part, nor preclude any investigations performed by a Participant in accordance with its national laws and regulations.
- 17.10 Any Participant may, for national security or vital foreign policy reasons, opt out from a mission by notifying the HAW/CC, and inform the Participants through the SAC SB prior to mission execution. No personnel, including crewmembers, or cargo of the Participant opting out will be onboard the C-17 aircraft during the execution of such mission. The Participant opting out will not be associated with any liability and claims paid as a result of that mission.
- 17.11 The SAC SB may establish a space-available policy, to be reflected in the CONOPS, regulating the use of excess passenger capacity on the C-17 aircraft. The utilization of unused capacities will be in line with the provisions of this MOU and the Participant's respective national laws and policies. Any

Participant may elect not to participate or not to contribute available space.

Section 18
Logistics Support

- 18.1 Logistics support includes all engineering, quality assurance, maintenance, supply, transportation, resource management activities, supporting systems, and ensuring continued airworthiness required to sustain operations.
- 18.2 The HAW/CC, after consultation with the NAM PO, is responsible for identifying the logistics support to C-17 aircraft and supporting systems to meet the SAC CONOPS and Participants' taskings.
- 18.3 The HAW/CC, after consultation with the NAM PO, is responsible for maintenance, maintenance oversight, and maintenance quality assurance of the C-17 aircraft and support equipment.
- 18.4 Logistics support will be in accordance with the CONSUP approved by the SAC SB.
- 18.5 The SAC SB will communicate the HAW logistics support requirements to the NAM PB.
- 18.6 The NAM PO will contract for logistics support on a competitive basis, to the fullest extent possible.

Section 19
Status of the Heavy Airlift Wing

- 19.1 The HAW is a multinational military unit composed of NAMP-owned, Hungary-flagged C-17 aircraft and other Assets and personnel assigned by the Participants under the provisions of this SAC MOU.
- 19.1.1 Through the HAW/CC and PIC, the Flag Nation will enforce its responsibilities listed in Section 14 (Flag Nation for C-17 Aircraft) of this SAC MOU.
- 19.1.2 The HAW does not have a legal personality under international law or national laws of the Participants and thus cannot assume rights and obligations. However, the HAW will fulfil the tasks assigned to it under this SAC MOU and under principles of international law governing state aircraft.
- 19.2 Land, buildings, and fixed installations made available by the Host Nation will

remain under the ownership of the Host Nation. The legal status of such assets is regulated by the laws and regulations of the Host Nation.

- 19.3 The legal status of buildings and fixed installations acquired or improved through the NAMP at the MOB will be determined in accordance with the Host Nation Agreement.
- 19.3.1 The Participants, through the SAC SB, will periodically review the status of buildings or fixed installations acquired or improved by the NAMP at the MOB. In the event the SAC SB determines that a particular building or fixed facility is no longer needed for the use of the HAW, the SAC SB will initiate, through the NAMP, the process of transferring the use of it to the Host Nation.
- 19.3.2 The Participants, through the SAC SB, and the Host Nation will consult regarding the terms of the transfer of use of any agreed building or fixed installation, including possible compensation for improvements or construction.
- 19.3.3 Procedures applicable to transfer of use and valuation of buildings and fixed installations at the MOB are described in the Host Nation Agreement and Basing Arrangement.
- 19.4 In the territory of the Participants, the status of the Participants, their military and civilian personnel assigned to the HAW, and the dependents of their personnel, will be in accordance with the NATO SOFA or the Pfp SOFA, as applicable. Further status may be granted in additional bilateral or multilateral agreements with the Host Nation.

Section 20

Operational Liability and Claims

- 20.1 The Participants are responsible for liabilities arising out of activities of the HAW or caused by a member of the HAW in the execution of his/her duties in connection with the SAC Program.
- 20.1.1 In particular, the Participants are jointly and directly responsible vis-à-vis NATO and to third parties for liabilities arising from any operation of the C-17 aircraft except for NAC-approved operations as may be provided in specific NATO arrangements to be approved on an ad hoc basis, by the NAC, in line with NATO policy for operations.
- 20.2 The Participants will, through the SAC SB, make every effort to process, evaluate, and settle claims resulting from the execution of the SAC Program

under the following terms:

- 20.2.1 A claims Committee will be established under the SAC SB. The claims Committee will receive, register, and prepare claims resulting from the execution of the SAC Program, and forward the claim to the SAC SB with a proposal on how the claim may be settled. The claims Committee will keep records on claims. The SAC SB will develop and approve the TOR for the claims Committee.
- 20.2.2 In settling claims, the SAC SB will be bound by the provisions of this SAC MOU and applicable national and international law.
- 20.2.2.1 Claims will be dealt with in accordance with the provisions of Article VIII of the NATO SOFA or Article I of the PfP SOFA, as applicable.
- 20.2.2.2 Claims between the Participants arising out of situations not covered by the NATO or PfP SOFA will be settled, through consultations by the SAC SB, on the basis of the principles established in Article VIII of the NATO SOFA.
- 20.2.2.2.1 It is the intention of the Participants to waive claims among themselves in situations not covered by the NATO or PfP SOFA on the basis of reciprocity. If a Participant is unable to waive claims against another Participant in situations not covered by the NATO or PfP SOFA, it will declare its position to the SAC SB. After the SAC SB has received such declaration, the Participant in question will not be bound by an obligation to waive future claims, nor will the other Participants be bound to waive future claims against that Participant. Additionally, if a Participant is unable to waive claims against another Participant in situations not covered by the NATO SOFA or the PfP SOFA, the other Participant may opt out from missions involving the non-waiving Participant, in accordance with the procedures described in paragraph 17.10 of Section 17 (Operations) of this SAC MOU. The Participant opting out will not be associated with any liability and claims paid as a result of that mission.
- 20.2.2.3 Third party claims not covered by the NATO SOFA or the PfP SOFA will be processed by the most appropriate Participant(s), as determined by the SAC SB.
- 20.2.3 Costs incurred in satisfying claims arising out of activities of the HAW will be borne jointly by the Participants in accordance with Table 2 (Operations Segment Cost Share) of Annex B (Financial Matters) to this SAC MOU. In case a Participant had opted out of a mission giving rise to a claim, Table 2 (Operations Segment Cost Share) of Annex B (Financial Matters) to this SAC MOU will be recalculated among the remaining Participants in proportion to their declared Flight Hours.

- 20.2.4 If necessary to pay claims determined to be payable under this Section, the SAC SB will request the NAM PO to seek additional contributions to cover these costs. Payment will be disbursed by the NAM PO.
- 20.3 Based on the joint responsibility as set out in subparagraph 20.1.1 of this Section, the Participants will indemnify the Flag Nation from liabilities and claims of any kind that may arise as a consequence of flagging or registering the C-17 aircraft. Any cost incurred will be borne by all Participants, including the Hungarian Participant, in accordance with Table 2 (Operations Segment Cost Share) of Annex B (Financial Matters) to this SAC MOU.
- 20.4 Liabilities or claims of any kind arising out of the use of C-17 aircraft in hostilities to which Article 5 of the North Atlantic Treaty applies will not involve the liability or financial responsibility of PFP States, unless that PFP State is participating. If the PFP State is not participating, it will not share costs incurred in satisfying such claims.
- 20.5 Liabilities or claims arising out of the use of the C-17 aircraft in direct participation of armed conflicts will not be shared by a Participant who has opted out of participating in that mission.
- 20.6 Employees and agents of Contractors are not considered civilian personnel of a Participant for the purposes of this Section.

Section 21

Financial Principles and Procedures for the Heavy Airlift Wing

- 21.1 General Principles:
- 21.1.1 The NFRP will govern the financial administration of the operations and support of the HAW.
- 21.1.2 The Participants will provide all possible assistance to minimize the costs of operations of the HAW.
- 21.2 Financial Principles:
- 21.2.1 Funding requirements for specific national support of a Participant's military and civilian personnel assigned to the HAW (e.g., national administrative support and domestic facilities, such as housing and medical care) are the responsibility of the respective Participant.
- 21.3 Military and Civilian Personnel Costs:
- 21.3.1 HAW military and civilian personnel billets are established as specified in the

CONOPS.

- 21.3.2 Filling of billets is a national responsibility in accordance with subparagraph 15.5.1 of Section 15 (Heavy Airlift Wing Structure) of this SAC MOU. Every Participant will be assigned at least one billet within the HAW.
- 21.3.3 Contributions of military and civilian personnel will be accounted for as a Non-financial Cost within the SAC Program Cost Ceiling, in accordance with the NFRP.
- 21.3.4 Participants manning billets above their Financial Cost Shares in Table 2 (Operations Segment Cost Share) of Annex B (Financial Matters) to this SAC MOU will receive equivalent additional Non-financial Contribution credit.
- 21.3.5 Participants manning billets below their Financial Cost Shares in Table 2 (Operations Segment Cost Share) of Annex B (Financial Matters) to this SAC MOU will provide additional equivalent financial contributions to the operational budget.
- 21.4 Budget Process:
- 21.4.1 The HAW will be funded through an annual operations budget, administered by the NAM PO. The HAW/CC will submit an annual budget request through the SAC SB to the NAM PB for approval.
- 21.4.2 The HAW/CC is authorized to execute the approved operations budget as required for day-to-day operation and administration.
- 21.4.3 If it is necessary for the HAW to operate at a rate that exceeds the normal operational level as determined by the operations budget, the HAW/CC must inform the SAC SB of the accelerated rate of expenditure. If it is necessary to seek additional contributions from the Participants, the SAC SB will inform the NAM PB of these requirements for NAM PB approval of additional contributions in advance of their expenditure.
- 21.4.4 Claims determined to be payable under Section 20 (Operational Liability and Claims) of this SAC MOU will be processed in accordance with the provisions of paragraph 20.2 of Section 20 (Operational Liability and Claims) of this SAC MOU.
- 21.5 Air Incident Fund (AIF):
- 21.5.1 The AIF will be used to fulfil immediate needs to protect NAMP-owned Assets, cargo, and passengers entrusted to the HAW and HAW personnel in the event of an air incident.
- 21.5.2 The AIF may also be used to respond to humanitarian needs of Third Parties

arising from a SAC Program air incident.

21.6 Reimbursements:

21.6.1 Expenses incurred while performing missions in support of any person or entity that is not a participant in this SAC MOU will be borne by the relevant Participant(s). Any reimbursement received by the Participant(s) from such a mission will be retained by the Participant(s) consistent with the national laws and regulations of the Participant(s).

Section 22
Configuration Management

22.1 Tasks and Responsibilities:

22.1.1 The NAM PO will perform Configuration Management (CM) for all NAMP-owned aircraft systems, hardware, software, simulators, and support equipment in accordance with the CONOPS and the CONSUP.

22.2 Interoperability will be maintained with USAF systems. To the maximum extent possible, the Participants will ensure interoperability between the HAW and the national systems with which the HAW may interface.

PART IV: GENERAL MATTERS

Section 23
Disclosure and Use of Information

23.1 General:

23.1.1 The Participants recognize that the success of the SAC Program depends on full and prompt exchange of Information necessary for carrying out the SAC Program. The Participants will acquire sufficient Information and rights to use such Information to acquire, manage, support, and operate C-17 aircraft and other Assets. The nature and amount of Information to be acquired will be consistent with the objectives stated in Section 3 (Objectives and Scope) of this SAC MOU.

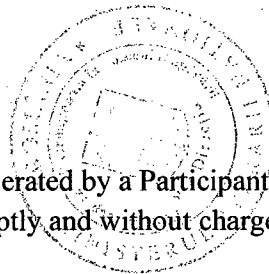
23.1.2 The following export control provisions will apply to the transfer of Information:

23.1.2.1 Transfer of Information will be consistent with the furnishing Participant's applicable export control laws and regulations. Unless otherwise restricted by

duly authorized officials of the furnishing Participant at the time of transfer to another Participant or the NAMP, all export-controlled Information furnished by that Participant to another Participant or the NAMP may be retransferred to Contractors, subcontractors, Prospective Contractors, and prospective subcontractors, subject to the requirements of Section 9 (Contractual Arrangements) of this SAC MOU. Export-controlled Information may be furnished by Contractors, subcontractors, Prospective Contractors, and prospective subcontractors of one Participant's nation to the Contractors, subcontractors, Prospective Contractors, and prospective subcontractors of another Participant's nation pursuant to this SAC MOU, subject to the conditions established in licenses or other approvals issued by the Government of the furnishing Participant in accordance with its applicable export control laws and regulations.

- 23.1.2.2 If a Participant finds it necessary to exercise a restriction on the retransfer of export-controlled Information as set out in subparagraph 23.1.2.1 of this Section, it will promptly inform the other Participants. If a restriction is then exercised and an affected Participant objects, that Participant's NAM PB member will promptly notify the other Participants' NAM PB members and they will immediately consult in order to discuss ways to resolve such issues or mitigate any adverse effects.
- 23.1.2.3 Notwithstanding the provisions of this SAC MOU that relate to the protection of Information, particularly Section 10 (Third Party Sales and Transfers), Section 23 (Disclosure and Use of Information), Section 25 (Security Arrangements), and Section 26 (Controlled Unclassified Information), the specific export control provisions set out in Section 9 (Contractual Arrangements) and this Section will not apply to transfers of Information among non-U.S. DoD Participants where such exchanges do not include U.S. export-controlled Information.
- 23.1.3 Notwithstanding any other provision in this Section, disclosure of Information will only be in accordance with the Participants' respective national disclosure policies, laws, and regulations.
- 23.2 Proprietary Information:
- 23.2.1 Subject to any existing rights of the Participants, all Intellectual Property Rights (IPR) residing in Information will belong to the generator thereof.
- 23.2.2 All Information that is subject to disclosure and use restrictions with respect to IPR will be identified and marked, and it will be handled as Controlled Unclassified Information or as Classified Information, depending on its security classification.

- 23.2.3 For NATO member Participants, the provisions of the NATO Agreement on the Communication of Technical Information for Defense Purposes, done at Brussels on October 19, 1970, and the implementing procedures for the NATO Agreement on the Communication of Technical Information for Defense Purposes, approved by the NAC on January 1, 1971 (or any successor agreement and procedures), will apply to Information that is subject to IPR. The Finnish and Swedish Participants consent to the insertion of provisions in the SAC Program Security Instruction (PSI) as far as their national laws and regulations permit, and that are no less stringent than applicable security agreements/arrangements, including their implementing procedures, in force between such Participants and NATO.
- 23.3 Information generated or provided by the Participants in the performance of the SAC Program will be handled in accordance with paragraphs 23.4 through 23.8 of this Section.
- 23.4 Government Foreground Information:
- 23.4.1 Disclosure:
- 23.4.1.1 All Government Foreground Information generated by a Participant's military or civilian employees will be disclosed promptly and without charge to the Participants and the NAMP.
- 23.4.2 Use:
- 23.4.2.1 Each Participant and the NAMP may use all Government Foreground Information without charge for Defence Purposes. The Participant generating Government Foreground Information will also retain its rights of use thereto. Any sale or other transfer to a Third Party will be subject to the provisions of Section 10 (Third Party Sales and Transfers) of this SAC MOU.
- 23.5 Government Background Information:
- 23.5.1 Disclosure:
- 23.5.1.1 Each Participant, upon request, will disclose promptly and without charge to the other Participants and the NAMP any relevant Government Background Information generated by its military or civilian employees outside the scope of this SAC MOU, provided that:
- 23.5.1.1.1 Such Government Background Information is necessary to or useful in implementing this SAC MOU, with the Participant in possession of the Information determining, after consulting with the requesting Participants, whether it is "necessary to" or "useful in" implementing this SAC MOU.

23.5.1.1.2 Such Government Background Information may be made available only if the rights of holders of IPR are not infringed.

23.5.1.1.3 Disclosure of such Government Background Information is consistent with national disclosure policies and regulations of the furnishing Participant.

23.5.1.1.4 Any disclosure or transfer of such Government Background Information to Contractors is consistent with the furnishing Participant's export control laws and regulations.

23.5.2 Use:

23.5.2.1 Government Background Information furnished by one Participant to the requesting Participant may be used without charge by or for the requesting Participant for SAC Program purposes. However, subject to IPR held by entities other than the Participants, such Government Background Information may be used for Defense Purposes by the requesting Participant, without charge, when such Information is necessary for the use of Foreground Information. The furnishing Participant, in consultation with the other Participant, will determine whether the Government Background Information is necessary for the use of Foreground Information. The furnishing Participant will retain all its rights with respect to such Government Background Information.

23.6 Contractor Foreground Information:

23.6.1 Disclosure:

23.6.1.1 Contractor Foreground Information generated and delivered by Contractors will be disclosed promptly and without charge to the Participants and the NAMP.

23.6.2 Use:

23.6.2.1 Each Participant and the NAMP may use or have used without charge for Defense Purposes all Contractor Foreground Information generated and delivered by Contractors of the Participants. The Participant whose Contractors generate and deliver Contractor Foreground Information will also retain all its rights of use thereto in accordance with the applicable Contracts. Any sale or other transfer to a Third Party of Contractor Foreground Information will be subject to the provisions of Section 10 (Third Party Sales and Transfers) of this SAC MOU.

23.7 Contractor Background Information:

23.7.1 Disclosure:

- 23.7.1.1 The NAMP or a Contracting Participant will make available to the other Participants and the NAMP promptly and without charge all Contractor Background Information generated by Contractors that is delivered under Contracts awarded in accordance with this SAC MOU. Any other Background Information that is generated by Contractors and that is in the possession of one Participant will be made available promptly and without charge to the other Participants and the NAMP, upon request, provided the following conditions are met:
- 23.7.1.1.1 Such Contractor Background Information is necessary to or useful in the SAC Program, with the Participant in possession of the Information determining, after consultation with the requesting Participants and the NAMP, whether it is "necessary to" or "useful in" the SAC Program.
- 23.7.1.1.2 Such Contractor Background Information may be made available only if the rights of holders of IPR are not infringed.
- 23.7.1.1.3 Disclosure of such Contractor Background Information is consistent with the national disclosure policies and regulations of the furnishing Participant.
- 23.7.1.1.4 Any disclosure or transfer of such Contractor Background Information to Contractors is consistent with the furnishing Participant's export control laws and regulations.
- 23.7.2 Use:
- 23.7.2.1 All Contractor Background Information delivered by Contractors under Contracts awarded in accordance with this SAC MOU may be used by or for the receiving Participants and the NAMP, without charge, for the SAC Program Purposes, subject to any restrictions by holders of IPR other than the Participants. Any other Contractor Background Information furnished by one Participant's Contractors and disclosed to a requesting Participant or the NAMP may be used without charge by or for the requesting Participant or the NAMP for the SAC Program purposes, subject to any restrictions by holders of IPR other than the Participants; also, when necessary for the use of Foreground Information, such other Contractor Background Information may be used by the requesting Participant or the NAMP for Defense Purposes, subject to such fair and reasonable terms as may be necessary to be arranged with the Contractor. The furnishing Participant, in consultation with the requesting Participant and the NAMP, will determine whether such other Contractor Background Information is necessary for the use of Foreground Information. The furnishing Participant will retain all its rights with respect to Contractor Background Information.
- 23.8 Alternative Uses of Information:

- 23.8.1 Any Background Information provided by one Participant will be used by the other Participants and the NAMP only for the purposes set forth in this SAC MOU, unless otherwise consented to in writing by the providing Participant.
- 23.8.2 The prior written consent of each Participant will be required for the use of Foreground Information for purposes other than those provided for in this SAC MOU.
- 23.9 Patents:
- 23.9.1 Each Participant and the NAM PO will include in all its Contracts for the SAC Program a provision governing the disposition of rights in regard to Inventions and Patent rights relating thereto that either:
- 23.9.1.1 Provides that the Participant will hold title to all such Inventions together with the right to make Patent applications for the same, free of encumbrance from the Contractor concerned; or
- 23.9.1.2 Provides that the Contractor will hold title (or may elect to retain title) for such Inventions together with the right to make Patent applications for the same, while securing for the Participants the right to use, free of charge, the Inventions, and any Patents thereto, on terms in compliance with the provisions of subparagraph 23.7.2.1 of this Section.
- 23.9.2 The provisions of subparagraphs 23.9.3 through 23.9.6 of this Section will apply in regard to Patent rights for all Inventions made by the Participants' military or civilian employees, including those within Government-owned facilities, and for all Inventions made by Contractors for which the Contracting Participant or the NAMP holds title or is entitled to acquire title.
- 23.9.3 When a Participant has or can secure the right to file a Patent application with regard to an Invention, that Participant will consult with the other Participants regarding the filing of such Patent application. The Participant that has or receives title to such an Invention will, in other countries, file, cause to be filed, or provide the other Participants with the opportunity to file on behalf of the Participant holding title, Patent applications covering that Invention. A Participant will immediately notify other Participants and the NAMP that a Patent application has been filed. If a Participant, having filed or caused to be filed a Patent application, abandons prosecution of the application or ceases maintaining the Patent granted or issued on the application, that Participant will notify the other Participants and the NAMP of that decision and permit the other Participants or the NAMP to continue the prosecution or maintain the Patent as the case may be.
- 23.9.4 Each Participant will be furnished with copies of Patent applications filed and Patents granted with regard to SAC Program Inventions.

- 23.9.5 Each Participant will grant to the other Participants and the NAMP a non-exclusive, irrevocable, royalty-free license under its Patents for Inventions, to practice or have practiced the Invention throughout the world for the SAC Program.
- 23.9.6 For NATO member Participants, Patent applications to be filed, or assertions of other IPR, under this SAC MOU that contain Classified Information will be protected and safeguarded in a manner no less stringent than the requirements stated in the NATO Agreement for the Mutual Safeguarding of Secrecy of Inventions Relating to Defence and for Which Applications for Patents Have Been Made, done in Paris on September 21, 1960, and its Implementing Procedures (or any successor agreement and procedures). The Finnish and Swedish Participants consent to the insertion of provisions in the PSI that are no less stringent than the requirements stated in the NATO Agreement for the Mutual Safeguarding of Secrecy of Inventions Relating to Defence and for Which Applications for Patents Have Been Made, done in Paris on September 21, 1960, and its Implementing Procedures insofar as those Participants' national laws and regulations permit. For the Finnish and Swedish Participants, in the event of an inconsistency between the PSI and the NATO agreement, the PSI will prevail.
- 23.10 Each Participant will notify the other Participants of any intellectual property infringement claims brought against that Participant arising in the course of work performed under the SAC Program on behalf of one or more of the other Participants. Insofar as possible, the other applicable Participants will provide information available to them that may assist in defending such claims. Each Participant will be responsible for handling such intellectual property infringement claims brought against it, and will consult with the other Participants during the handling, and prior to any settlement, of such claims. The Participants will share the costs of resolving such intellectual property infringement claims in proportion to their financial contributions for that work specified in Table 2 (Operations Segment Cost Share) of Annex B (Financial Matters) to this SAC MOU. The Participants will, as permitted by their respective national laws, regulations, and practices, give their authorization and consent for all use and manufacture in the course of work performed under the SAC Program of any invention covered by Patent or, as determined to be necessary for work under the SAC Program, authorization and consent for non-commercial copyright granted or otherwise provided by their respective countries.

Section 24
Visits to Establishments

- 24.1 Each Participant will permit visits, relevant to the SAC Program, to its Defense establishments, agencies and laboratories, and Contractor industrial facilities by employees of the other Participants or by employees of the other Participants' Contractors, provided that the visit is authorized by the Participants and the employees have any necessary and appropriate security clearances and a need-to-know.
- 24.2 All visiting personnel will be required to comply with security regulations of the hosting Participant. Any Information disclosed or made available to visitors will be treated as if supplied to the Participant sponsoring the visiting personnel, and will be subject to the provisions of this SAC MOU.
- 24.3 Requests for visits by personnel of one Participant to a facility of the other Participant will be coordinated through official channels, and will conform with the established visit procedures of the hosting Participant. Requests for visits will bear the name of the SAC Program, and will be submitted in accordance with NATO International Visit Procedures (as described by Multinational Industrial Security Working Group (MISWG) Document No.7).
- 24.4 Lists of personnel of each Participant required to visit, on a continuing basis, facilities of the other Participants will be submitted through official channels in accordance with recurring NATO International Visit Procedures.

Section 25
Security Arrangements

- 25.1 All Classified Information exchanged or generated in connection with this SAC MOU will be used, transmitted, stored, handled, and safeguarded in accordance with the Participants' applicable national security laws and regulations, to the extent that they provide a degree of protection no less stringent than that provided for NATO Classified Information as set forth in the document C-M(2002)49 (Security within the North Atlantic Treaty Organization), and its subsequent amendments.
- 25.2 Classified Information will be transferred only through Government-to-Government channels or through channels approved by the National Security Authorities (NSAs)/Designated Security Authorities (DSAs) of the Participants. Such Information will bear the level of classification and denote the country of origin.
- 25.3 Each Participant will take all lawful steps available to it to ensure that

Classified Information provided or generated pursuant to this SAC MOU is protected from further disclosure except as provided by paragraph 25.6 of this Section, unless the other Participants consent to such disclosure. Accordingly, each Participant will ensure that:

- 25.3.1 The recipients will not release the Classified Information to any Government, national organization or other entity of a Third Party without the prior written consent of the originating Participant, in accordance with the procedures set forth in Section 10 (Third Party Sales and Transfers) of this SAC MOU.
- 25.3.2 The recipients will not use the Classified Information for other than the purposes provided for in this SAC MOU.
- 25.3.3 The recipients will comply with any distribution and access restrictions on Classified Information that is provided under this SAC MOU.
- 25.4 The Participants will investigate all cases in which it is known or where there are grounds for suspecting that Classified Information provided or generated pursuant to this SAC MOU has been lost or disclosed to unauthorized persons. Each Participant also will promptly and fully inform the other Participants of the details of such occurrences, and of the final results of the investigation and of the corrective action taken to preclude a recurrence in accordance with national laws and regulations.
- 25.5 The NSA/DSA of the Participant in which a classified Contract is awarded will assume responsibility for administering within its territory security measures for the protection of the Classified Information, in accordance with its laws and regulations. Prior to the release to a Contractor, Prospective Contractor, or subcontractor of any Classified Information received under this SAC MOU, the NSAs/DSAs will:
  - 25.5.1 Ensure that such Contractors, Prospective Contractor, or subcontractors and their facilities have the capability to protect the Information adequately.
  - 25.5.2 Grant a security clearance to the facilities, if appropriate.
  - 25.5.3 Grant a security clearance for all personnel whose duties require access to Classified Information, if appropriate.
  - 25.5.4 Ensure that all persons having access to the Classified Information are informed of their responsibilities to protect the Classified Information in accordance with national security laws and regulations, and the provisions of this SAC MOU.
  - 25.5.5 Carry out periodic security inspections of cleared facilities to ensure that the Classified Information is properly protected.

- 25.5.6 Ensure that access to the Classified Information is limited to those persons who have a need-to-know for implementing the provisions of this SAC MOU.
- 25.6 Contractors, prospective Contractors, or subcontractors that are determined by the NSAs/DSAs to be under financial administrative, policy, or management control of nationals or entities of a Third Party may participate in a Contract or subcontract requiring access to Classified Information provided or generated pursuant to this SAC MOU only when enforceable measures are in effect to ensure that nationals or entities of a Third Party will not have access to Classified Information. If enforceable measures are not in effect to preclude access by nationals or other entities of a Third Party, the other Participants will be consulted for approval prior to permitting such access.
- 25.7 For any facility wherein Classified Information is to be used, the responsible Participant or Contractor will approve the appointment of a person or persons of sufficient rank to exercise effectively the responsibilities for safeguarding at such facility the Classified Information pertaining to this SAC MOU. These officials will be responsible for limiting access to Classified Information involved in this SAC MOU to those persons who have been properly approved for access and have a need-to-know.
- 25.8 Each Participant will ensure that access to Classified Information is limited to those persons who possess requisite security clearances and have a specific need for access to the Classified Information in order to participate in the SAC Program.
- 25.9 The NAM PB, in consultation with the SAC SB, will develop and maintain a SAC Program Security Instruction and a Security Classification Guide (SCG) for the SAC Program. The SAC PSI and the SAC SCG describe the methods by which Information will be classified, marked, used, transmitted, and safeguarded, and will require that markings for all export-controlled Classified Information will include the applicable export control markings identified in the SAC PSI in accordance with national laws and regulations. The SAC PSI and SAC SCG, or changes thereto, will be reviewed and approved by the Participants' NSAs/DSAs and are applicable to all NAMP, Government, and Contractor personnel participating in the SAC Program. The SCG will be subject to regular review and revision with the aim of downgrading the classification of SAC Program Information whenever this is appropriate.
- 25.10 The SAC PSI and SAC SCG also apply to the HAW. Specific security procedures regarding protection of the C-17 aircraft, cargoes, and personnel are described in the CONOPS and CONSUP.
- 25.11 Notwithstanding any other provision in this Section, disclosure of Classified Information will be in accordance with the Participants' respective national

laws and regulations.

- 25.12 Information provided or generated pursuant to this SAC MOU may be classified as high as equivalent to NATO Secret. The existence of this SAC MOU is Unclassified and the contents are Unclassified.

Section 26

Controlled Unclassified Information

- 26.1 Except as otherwise provided in this SAC MOU or as authorized in writing by the originating Participant, Controlled Unclassified Information provided or generated pursuant to this SAC MOU will be controlled as follows:
- 26.1.1 Such Information will be used only for the purposes authorized for use of Information as specified in Section 23 (Disclosure and Use of Information) of this SAC MOU.
- 26.1.2 Access to such Information will be limited to personnel whose access is necessary for the permitted use under subparagraph 26.1.1 of this Section, and will be subject to the provisions of Section 10 (Third Party Sales and Transfers) of this SAC MOU.
- 26.1.3 Each Participant will take all appropriate lawful steps, which may include national classification, available to it to keep such Information free from further disclosure (including requests under any legislative provisions), except as provided in subparagraph 26.1.2 of this Section, unless the originating Participant consents to such disclosure. In the event of unauthorized disclosure, or if it becomes probable that the Information may have to be further disclosed under any legislative provision, immediate notification will be given to the originating Participant.
- 26.2 To assist in providing the appropriate controls, the originating Participant will ensure that Controlled Unclassified Information is appropriately marked to ensure its "in confidence" nature. The Participants' export-controlled Information will be marked in accordance with the applicable Participant's export control markings as documented in the SAC PSI. The Participants will also decide, in advance and in writing, on the markings to be placed on any other types of Controlled Unclassified Information and will describe such markings in the SAC PSI.
- 26.3 Controlled Unclassified Information provided or generated pursuant to this SAC MOU will be handled in a manner that ensures control as provided for in paragraph 26.1 of this Section.

- 26.4 Prior to authorizing the release of Controlled Unclassified Information to Contractors, the Participants will ensure the Contractors are legally bound to control such Information in accordance with the provisions of this Section.

Section 27

Accession of Additional Participants and Changing of Declared Flight Hours

- 27.1 A NATO member State may become a Participant in the SAC Program by unanimous affirmative vote of the NAM PB and SAC SB. Accession of an additional NATO member State to the SAC Program will be subject to such conditions of membership, consistent with the NSPO Charter as the NAM PB, SAC SB, and the prospective member State agree.
- 27.2 A Pfp State may become a Participant in the SAC Program by unanimous affirmative vote of the NAM PB and SAC SB. An approved Pfp State will enter into a separate agreement to participate in the NAMP. The agreement to participate in the NAMP will regulate all necessary aspects of such participation, including rights and responsibilities vis-à-vis NATO and be endorsed by the NAM PB and SAC SB and approved by the NAC. While its rights and responsibilities will be similar to those of a NATO nation's to the extent possible, a Pfp State will not share in the international personality of NATO, nor will a Pfp State share in the juridical personality possessed by NATO by virtue of Article IV of the Ottawa Agreement.
- 27.3 The financial contribution of each acceding participant to the SAC Program will in general be consistent with the cost sharing principles stated in Section 8 (Financial Principles and Procedures) of this SAC MOU. The proposed contribution will be subject to consideration and negotiation between the existing Participants and the candidate; it is the intent of the existing Participants that each acceding participant should reimburse existing Participants an appropriate share of acquisition and investment costs as agreed to by the SAC SB, in consultation with the NAM PB. It is the intent of the existing Participants that each acceding participant should enter the SAC Program with an annual commitment of at least 45 Flight Hours.
- 27.4 Participants seeking to change their individual share of the SAC Program will conform with procedures for new Participants as outlined in paragraph 27.3 of this Section.
- 27.5 Accession or changes of stated annual Flight Hours will be effected by an amendment to this SAC MOU, to be signed by all existing Participants and the acceding participant if applicable.
- 27.6 Accession or changes to declared Flight Hours will be effective from the date

of the last signature of the appropriate amendment to this SAC MOU.

Section 28

Customs Duties, Taxes, and Similar Charges

- 28.1 Since the NAMP/NAM PO will enjoy the privileges of exemption from customs duties, taxes, and similar charges, within the territories of all the parties to the Ottawa Agreement, the Participants will perform SAC Program acquisitions, exports, imports, etc. through the NAMP/NAM PO.
- 28.2 Further to paragraph 28.1 of this Section, insofar as existing laws and regulations of the Participants permit, the Participants will endeavour to ensure that readily identifiable custom duties, taxes, and similar charges or quantitative/qualitative restrictions on imports and exports will not be imposed in connection with the SAC Program.
- 28.3 The Participants concerned will endeavour to ensure that such customs duties, taxes, and similar charges from which relief is available as foreshad do not enter into the price of Information or materials produced under the NAMP mission. The Participants will administer such taxes, customs duties, and similar charges in the manner most favourable to the satisfactory execution of the arrangements described in this SAC MOU.
- 28.4 In relation to the Participants other than the Host Nation, if customs duties, taxes, or similar charges are levied, they will be borne by the Participant of the country in which they are levied as a cost to that Participant over and above that Participants shared cost of the SAC Program.
- 28.5 In relation to the Host Nation, the exemption from customs duties, taxes, and similar charges necessary for the NAM PO to fulfil its tasks will be regulated by the Host Nation Agreement under terms no less favourable to the SAC Program than those provided for in this Section.

Section 29

Settlement of Disputes

- 29.1 Any disputes regarding the interpretation or implementation of this SAC MOU will be resolved only by consultation among the concerned Participants and will not be referred to a national or international tribunal or other Third Party for settlement.

Section 30
Amendment, Withdrawal, and Termination

- 30.1 This SAC MOU may be amended at any time by written consent of the Participants. An amendment will become effective in accordance with its provisions.
- 30.2 In the event that a Participant wishes to withdraw from this SAC MOU, the following procedures will apply:
- 30.2.1 Before giving formal notice of withdrawal, detailed consultations will take place among the Participants on the consequences of withdrawal and possibility of avoiding it or minimizing its consequences.
- 30.2.2 Any Participant withdrawing from this SAC MOU will inform all other Participants in writing of this intention not less than one year in advance of the date that the withdrawal will take effect.
- 30.2.3 Withdrawal from this SAC MOU means, *inter alia*, withdrawal from the NAMP if the Participant is not a signatory to another MOU associated with the NAMP. The withdrawal from NAMP will be subject to such conditions, consistent with the NATO regulations and the NSPO Charter, as the remaining nations and the withdrawing Participant agree. In appropriate cases, the remaining Participants will jointly submit a request to the NAC, through the Secretary General of NATO, to amend the NSPO Charter accordingly.
- 30.2.4 The SAC SB will consider and decide the arrangements to be made for the continuation and completion of this SAC Program to the satisfaction of all Participants.
- 30.3 The Participant withdrawing will meet in full all its responsibilities up to the effective date of withdrawal.
- 30.4 The withdrawing Participant will take all necessary actions within its control, as requested by the other Participants, to ensure that the SAC Program can be continued by the remaining Participants, in accordance with this SAC MOU.
- 30.5 All direct costs arising as a result of a withdrawal, including the costs of any Contract termination or modification caused by the withdrawal, will be borne by the withdrawing Participant, unless otherwise determined by the SAC SB. The remaining Participants will determine, in consultation with the withdrawing Participant, the most economical arrangement in this respect. However, the cost to the withdrawing Participant will not exceed its total commitment as set out in this SAC MOU, taking into account the amounts already contributed by the withdrawing Participant.

- 30.6 All Information and rights therein received under this SAC MOU in effect prior to the withdrawal will be retained by the Participants, subject to the terms of this SAC MOU in effect prior to the withdrawal.
- 30.7 This SAC MOU may be terminated at any time by the mutual and unanimous written consent of the Participants. Such termination will be upon the most economical terms. Upon dissolution of the NAMP by the NAC, the Participants will jointly meet the costs of termination, after consideration of any benefits derived from the sale of Assets, in accordance with the NSPO Charter and the Cost Shares as acquired specified in Table 1 (Acquisition Segment Cost Share) and Table 2 (Operations Segment Cost Share) of Annex B (Financial Matters) to this SAC MOU.
- 30.8 If this SAC MOU is terminated, the C-17 aircraft provided by the United States as a Non-financial Contribution will be returned to the United States using the procedures for disposal of assets in the NSPO Charter.
- 30.9 The respective benefits and responsibilities of the Participants regarding Section 10 (Third Party Sales and Transfers), Section 11 (Equipment and Material Transfers), Section 12 (NAMP Liability and Claims), Section 23 (Disclosure and Use of Information), Section 25 (Security Arrangements), Section 29 (Settlement of Disputes), and Section 30 (Amendment, Withdrawal, and Termination) of this SAC MOU, will continue to apply notwithstanding any amendment, withdrawal, termination, or expiration of this SAC MOU.

Section 31
Final Provisions

- 31.1 All activities of the Participants under this SAC MOU will be carried out in accordance with their respective national laws and regulations, including their respective export control laws and regulations, with respect for international law and their international obligations.
- 31.2 This SAC MOU is not to conflict with national laws and regulations of the Participants or with international law and arrangements in effect. In case of conflict between this SAC MOU and national laws and regulations and/or international law and arrangements, the latter will prevail over this SAC MOU.
- 31.3 If a Participant becomes unable to fulfil the provisions of this SAC MOU, it will promptly notify the other Participants in writing. The Participants will immediately consult with a view to continuation eventually on a changed or reduced basis. If this is not acceptable to all Participants, then the provisions

of Section 30 (Amendment, Withdrawal, and Termination) of this SAC MOU will apply.

- 31.4 Nothing in this SAC MOU is intended to imply that Finland and Sweden may benefit from, or are bound by, the provisions of the Ottawa Agreement.
- 31.5 The responsibilities of the Participants under this SAC MOU will be subject to the availability of funds for such purposes.
- 31.6 This SAC MOU prevails over all other memoranda, arrangements, and documentation related to the NAMP mission. Where there is any inconsistency between documents, the provisions of this SAC MOU, as interpreted by the SAC SB, are authoritative.
- 31.7 Nothing in this SAC MOU will be perceived as an obligation of the Participants to take part in, or to assist in, any C-17 operation.

Section 32
Industrial Participation

- 32.1 For those Participants that have a requirement for industrial participation, those Participants or their industries may establish arrangements with SAC Program Contractors regarding work outside the scope of this SAC MOU.
- 32.2 No requirement will be imposed by any Participant for industrial participation or other industrial or commercial compensation in connection with this SAC MOU that is not in accordance with this SAC MOU.

Section 33
Effective Date and Duration

- 33.1 This SAC MOU which consists of a Foreword, thirty-four (34) Sections, and 2 Annexes, will be signed and approved by the Participants in accordance with their national processes.
- 33.1.1 The total number of 3500 Flight Hours is comprised of 3165 declared Flight Hours and 335 contingency Flight Hours as described in subparagraph 8.10.15 of Section 8 (Financial Principles and Procedures) of this SAC MOU.
- 33.1.2 This SAC MOU will remain in effect until September 22, 2038. The duration may be amended by consent of the Participants through amendment according to Section 30 (Amendment, Withdrawal, and Termination) of this SAC MOU.

- 33.2 The Cost Shares for each Participant will not exceed those listed in Table 1 (Acquisition Segment Cost Share) of Annex B (Financial Matters) to this SAC MOU for the Acquisition Segment and Table 2 (Operations Segment Cost Share) of Annex B (Financial Matters) to this SAC MOU for the Operations Segment. The Acquisition Segment cost share of the U.S. DoD Participant will not change; however, should additional Participants join this SAC MOU, the other Participants' Cost Shares will be recalculated, and the additional Participants will join the SAC Program with the same rights and responsibilities as if they had been Participants in this SAC MOU as of the date the original SAC MOU entered into effect (September 23, 2008).

Section 34

Language, Copies, and Signature

- 34.1 The official language for the SAC Program is English.
- 34.2 This SAC MOU is signed in one original. The U.S. DoD Participant will provide certified true copies to each Participant and will serve as a repository to hold the original document.

ANNEX A
SAC Program History

Time (T)	Action
September 23, 2008	SAC MOU entry into effect.
October 1, 2008	NAMO established.
October 3, 2008	NAMO GM appointed.
October 6, 2008	HAW ADVON (Advanced Echelon) in place.
October 27, 2008	Participants' personnel billets established; initial cadre in place.
November 14, 2008	LOA signature with obligation authority (funds deposited); and MOB infrastructure construction commences.
July 2009	Essential MOD Infrastructure projects complete.
July 2009	U.S. C-17 Non-financial Contribution delivered (limited operational capability).
July 2009	HAW activated.
September 2009	1 st FMS C-17 aircraft delivered (limited operational capability).
October 2009	2 nd FMS C-17 aircraft delivered (limited operational capability).
June 2010	Phase I operational capability (limited troubleshooting, limited support equipment and spares).
August 2010	Phase II operational capability (home station check capability, more robust troubleshooting, with more support equipment and spares available).
April 2011	Phase III operational capability (most support equipment and spares available, self-sufficient support capability).
October 2011	SAC MOU Amendment One entry into effect.

November 2012	Full Operational Capability (FOC).
2014 and 2015	1 st FMS C-17 aircraft heavy maintenance
On a 5-year cycle	FMS C-17 aircraft heavy maintenance.
2016	LAIRCM installation.
2016	Hangar-complex at Papa Air Base available.

ANNEX B
FINANCIAL MATTERS

SAC PROGRAM <i>BY 2007 USD in Millions</i>	COST TARGET	COST CEILING
Total Acquisition Segment	\$1,083.940	\$1,139.525
<i>(SAC MOU para 8.3.1 / 8.1.1)</i>		
Cash		
FMS Aircraft Procurement	\$497.562	
FMS Support Case	\$324.190	
Beddown Costs - Papa AB, Hungary	\$13.406	
In kind		
FMS Aircraft in kind (1 aircraft)	\$248.782	
Annual Operations Segment	\$133.159	\$159.288
<i>(SAC MOU para 8.3.2 / 8.1.2)</i>		
Fixed Costs		
FMS Follow-on Support Case	\$64.388	
Mission Personnel*	\$14.965	
Indirect Support	\$2.030	
Papa AB Facilities Recurring	\$1.007	
Training	\$5.165	
Major Modifications	\$4.000	
Certification & Registration	\$0.207	
TCTO / Maintenance	\$3.000	
NAMO Administrative Costs	\$13.503	
Variable Costs		
Consumable Supplies	\$0.653	
Fuel	\$15.222	
DLR (Depot Level Repairable)	\$0.385	
Air-to-Air Refueling	\$3.793	
Overhead	\$0.746	
Airport Services	\$4.095	
Optional Follow on Investment	\$27.980	\$30.574
<i>(SAC MOU para 8.3.3 / 8.1.3)</i>		
Simulator	\$26.840	
Simulator facility	\$1.140	
SAC MOU		
Acquisition Segment	\$1,083.940	\$1,139.525
Operations Segment (26 years)	\$3,462.134	\$4,141.488
Simulator Option	\$27.980	\$30.574
TOTAL SAC MOU	\$4,574.054	\$5,311.587
*UNIT MANNING DOCUMENT		
Mission Personnel Billets	129	155
Mission Personnel Cost Estimates	\$14.965	\$17.958

Table 1

Acquisition Segment Cost Share

Nation	Declared Flight Hours	Acquisition Segment Cost Share
Bulgaria	65	2.0015%
Estonia	45	1.3857%
Finland	100	3.0793%
Hungary	50	1.5396%
Lithuania	45	1.3857%
Netherlands	500	15.3965%
Norway	400	12.3172%
Poland	150	4.6189%
Romania	200	6.1586%
Slovenia	60	1.8476%
Sweden	550	16.9361%
United States	1000	33.3333%
Total*	3165	100.0000%

* Assumes 1000 flight hours per aircraft.

U.S. will provide one aircraft equivalent.

Cost shares adjusted to account for the 33.3% U.S. share.

Table 2

Operations Segment Cost Share

Nation	Declared Flight Hours	Operations Segment Cost Share
Bulgaria	65	2.0537%
Estonia	45	1.4218%
Finland	100	3.1596%
Hungary	50	1.5798%
Lithuania	45	1.4218%
Netherlands	500	15.7978%
Norway	400	12.6382%
Poland	150	4.7393%
Romania	200	6.3191%
Slovenia	60	1.8957%
Sweden	550	17.3776%
United States	1000	31.5956%
Contingency FH	335	0.0000%
Total*	3500	100.0000%

* Total variable costs will be assigned based upon actual hours flown.

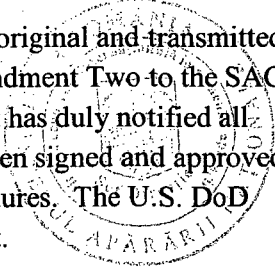

Table B-1
Cost Share by Category

	Acquisition Segment Cost Share (Table 1)	Operations Segment Cost Share (Table 2)	Actual Flight Hours
Acquisition Segment			
FMS Aircraft Procurement	X		
FMS Support Cases (includes LAIRCM)	X		
Beddown Costs – Papa AB, Hungary (includes SAC Complex Hangar)	X		
Operations Segment			
Fixed Costs			
FMS Follow-On Support Cases (includes LAIRCM)		X	
Mission Personnel		X	
Indirect Support		X	
Papa AB Facilities Recurring (includes Hangar Complex)		X	
Training		X	
Major Modifications		X	
Certification & Registration		X	
TCTO / Maintenance		X	
Administrative Costs		X	
Variable Costs			
Consumable Supplies			X
Fuel			X
DLR (Depot Level Repairable)			X
Air-to-Air Refueling			X
Overhead			X
Airport Services			X
Optional Follow-on Investment			
Simulator		X	
Simulator Facility		X	
Optional Follow-on Operations			
Simulator Recurring Costs		X	
Others outside of Operations Cost Segment			
AIF		X	

SIGNATURE AND EFFECTIVE DATE

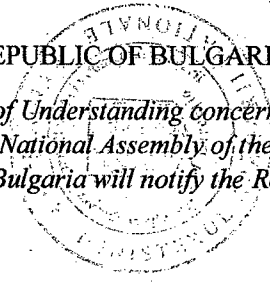
This Amendment Two to the SAC MOU will be signed in one original and transmitted to the U.S. DoD Participant as the SAC MOU repository. This Amendment Two to the SAC MOU will become effective on the date that the U.S. DoD Participant has duly notified all Participants that the Amendment Two to the SAC MOU has been signed and approved by all Participants in accordance with their respective national procedures. The U.S. DoD Participant will provide certified true copies to each Participant.

AMENDMENT TWO TO THE SAC MOU

FOR THE MINISTRY OF DEFENCE OF THE REPUBLIC OF BULGARIA

NOTE: *The Amendment Two to the Memorandum of Understanding concerning Strategic Airlift Capability will enter effect after ratification by the National Assembly of the Republic of Bulgaria. The Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Bulgaria will notify the Repository in writing as provided in Art.34.2 of SAC MOU Amendment 2.*

[Redacted signature area]

Signature

ZAPRIANOV

Name

Deputy Minister of Defence

Title

01.09.2010

Date

Sofia, Bulgaria

Location

AMENDMENT TWO TO THE SAC MOU

FOR THE MINISTRY OF DEFENCE OF THE REPUBLIC OF ESTONIA

Signature

JÜRI LUIK

Name

MINISTER

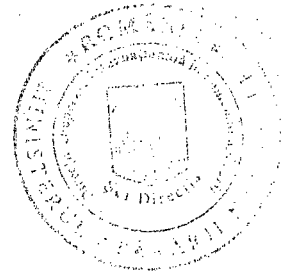
Title

18.12.2020

Date

TALLINN, ESTONIA

Location

AMENDMENT TWO TO THE SAC MOU

FOR THE MINISTRY OF DEFENCE OF THE REPUBLIC OF FINLAND

Caveat: All Classified Information exchanged or generated in connection with this SAC MOU will be used, transmitted, stored, handled, and safeguarded in accordance with the Participants' applicable national security laws and regulations, to the extent that they provide a degree of protection no less stringent than that provided for NATO Classified Information as set forth in the document C-M(2002)49 (Security within the North Atlantic Treaty Organization), and its subsequent amendments. The Finnish Participant will apply national security rules and regulations and relevant bilateral security arrangements, including Security Agreement between Finland and North Atlantic Treaty Organization and Administrative Arrangement for the Protection of Classified Information Exchanged between the Government of the Republic of Finland and the North Atlantic Treaty Organization. Finnish Participant will apply security arrangements contained by the SAC MOU and SAC PSI as far as the national laws and regulations permit.

_____
Signature

Timo Kakkola

Major General,

Deputy Chief of Staff,

Logistics and Armaments,

Finnish Defence Forces

22 / 09 / 2020

Date

Helsinki, Finland

AMENDMENT TWO TO THE SAC MOU

FOR THE GOVERNMENT OF HUNGARY

Signature

Dr. Tibor BENKŐ

Name

Minister of Defence of Hungary

Title

09th March 2021

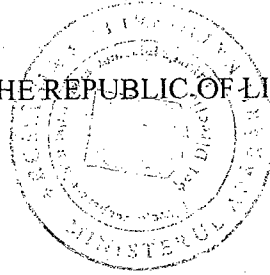
Date

Budapest

Location

AMENDMENT TWO TO THE SAC MOU

FOR THE MINISTRY OF NATIONAL DEFENCE OF THE REPUBLIC OF LITHUANIA

Signature

Brigadier General Mindaugas STEPONAVIČIUS

Name

Chief of Defence Staff, Lithuanian Armed Forces

Title

15-12-2021
Date

Vilnius

Location

AMENDMENT TWO TO THE SAC MOU

FOR THE MINISTER OF DEFENCE OF THE KINGDOM OF THE NETHERLANDS

Signature

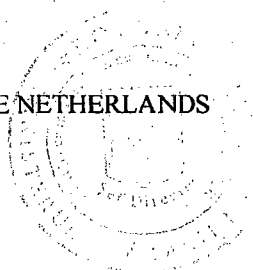
Name

BLACQUIÈRE

BRIGADIER GENERAL
Title DIRECTOR
INTERNATIONAL MILITARY
COOPERATION

Date 26 - 10 - 2020

The HAGUE
Location

AMENDMENT TWO TO THE SAC MOU

FOR THE MINISTRY OF DEFENCE OF THE KINGDOM OF NORWAY

Signature

Henning Vaglum

Name

Director General

Title

9. NOV 2020

Date

Oslo

Location

FOR THE MINISTER OF NATIONAL DEFENCE OF THE REPUBLIC OF POLAND

Signature

Mariusz BŁASZCZAK

Name

the Minister of National Defence
of the Republic of Poland

Title

14th December 2020
Date

Warsaw

Location

AMENDMENT TWO TO THE SAC MOU

FOR THE GOVERNMENT OF ROMANIA

Signature

CIUCA' NICOLAE - IONEL

Name

Minister of National Defense of Romania

Title

29 OCT. 2020

Date

Bucharest/Romania

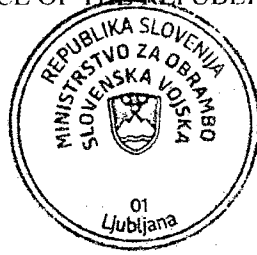
Location

AMENDMENT TWO TO THE SAC MOU

FOR THE MINISTRY OF DEFENCE OF THE REPUBLIC OF SLOVENIA

Signature

Anže RODE
Name

BRIGADIER DCOS Support, General Staff of Slovenian Armed Forces
Title

June 16th, 2021
Date

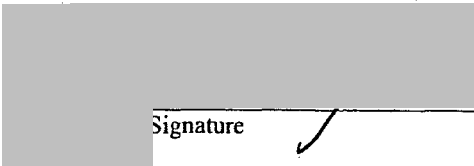
Ljubljana
Location

Zaveden IRDG : št. 5M-70/2020-17

AMENDMENT TWO TO THE SAC MOU

FOR THE DEPARTMENT OF DEFENSE OF THE UNITED STATES OF AMERICA

Signature

JAMES A. DUNN, SES, DAF

Name

Director of Policy and Programs
International Affairs

Title

19 Aug 2020
Date

Washington, D.C.

Location

CONFORM CU ORIGINALUL

SEFUL DIRECTIEI COOPERARE INTERNAȚIONALĂ
ÎN DOMENIUL APĂRĂRII

Colonel

VASILE IONESCU

MINISTERUL APĂRĂRII NAȚIONALE

Nr. PE 865
din 21.02.2018

ROMÂNIA
ADMINISTRAȚIA PREZIDENȚIALĂ
SECRETARIATUL CONSILIULUI
SUPREM DE APĂRARE A ȚĂRII
INTRARE Nr. *DN/442*
IEȘIRE
Ziua *07* Luna *05* Anul *2018*
Avizat

[Redacted]
APROB
/ Presedintele Consiliului Suprem
de Apărare a Țării
[Redacted]
KLAUS WERNER IOHANNIS

VASILICA-VIORICA DÂNCILĂ
Prin ministrul

[Redacted]

MEMORANDUM

De la : MIHAI-VIOREL FEȚOR, ministrul apărării naționale

TEODOR-VIOREL MELEȘCANU, ministrul afacerilor externe

Avizat: EUGEN ORLANDO TEODOROVIC, ministrul finanțelor publice

TUDOREL TOADER, ministrul justiției

TEMA: APROBAREA NEGOCIERII ȘI SEMNĂRII Amendamentului Doi la Memorandumul de Înțelegere între Ministerul Apărării al Republicii Bulgaria, Ministerul Apărării al Republicii Estonia, Ministerul Apărării al Republicii Finlanda, Guvernul Republicii Ungare, Ministerul Apărării al Republicii Lituania, ministrul apărării al Regatului Țărilor de Jos, Ministerul Apărării al Regatului Norvegiei, Ministrul apărării naționale al Republicii Polone, Guvernul României, Ministerul Apărării al

Republicii Slovenia, Guvernul Regatului Suediei și Departamentul Apărării al Statelor Unite ale Americii privind Capabilitatea de Transport Strategic Aerian (SAC).

În cadrul eforturilor depuse în vederea respectării angajamentelor față de NATO și Uniunea Europeană, România a manifestat un interes deosebit față de asigurarea capacității naționale de transport aerian strategic. Astfel, în urma evaluării cerințelor operaționale și a capabilităților disponibile de transport aerian strategic de către Grupul de Lucru Interdepartamental pentru Transportul Strategic Aerian, a rezultat necesitatea participării României la inițiativa multinațională din cadrul NATO referitoare la achiziționarea în comun de aeronave tip C-17.

Inițiativa multinațională privind capabilitatea de transport strategic aerian (C-17), a fost lansată în anul 2006 de adjunctul secretarului general al NATO pentru Investiții de Apărare, Marshall Billingslea și constă în achiziționarea și folosirea în comun, de către statele participante (membre NATO sau PFP), a trei aeronave C17 dislocate în cadrul bazei aeriene Papa din Ungaria.

Această inițiativă răspunde atât nevoilor naționale, cât și misiunilor NATO, UE sau ONU. Principiul este ca o națiune participantă să beneficieze de un procent de ore de zbor egal cu cel al contribuției la costurile comune de achiziție, operare și mentenanță.

În urma unui proces de negociere care s-a desfășurat pe durata a doi ani, semnarea de către partea română a *Memorandumului de Înțelegere privind Capabilitatea de Transport Strategic Aerian (SAC MoU)* a avut loc la data de 30 iulie 2008, pe baza aprobării Consiliului Suprem de Apărare a Țării și a deciziilor de competență eliberate de Ministerul Afacerilor Externe.

SAC MoU a fost ratificat prin Ordonanța de Urgență Guvernului nr. 132 din 14 octombrie 2008 aprobată de către Parlamentul României prin Legea nr. 14 din 2009.

Documentul a fost modificat prin *Amendamentul 1 la Memorandumul de Înțelegere privind Capabilitatea de Transport Strategic Aerian*, semnat de partea română la 10 februarie 2010, la București, ratificat prin Legea nr. 98 din 2012.

Amendamentul 1 a avut în vedere unele evoluții din cadrul Inițiativei (mai ales retragerea Italiei) și constituie cadrul juridic pentru punerea în aplicare a înțelegerii din luna septembrie 2008, când s-a negociat și convenit o **Scrisoare de confirmare** între Participanții la SAC MoU cu privire la suspendarea și reducerea unor costuri ale Programului privind Capabilitatea de Transport Strategic Aerian și alocarea orelor de zbor neprevăzute în Program, care a fost semnată de către ministrul apărării naționale la data de 12 septembrie 2008.

La această inițiativă s-au înscris inițial 17 state: 15 state membre NATO (Bulgaria, Cehia, Danemarca, Estonia, Italia, Letonia, Lituania, Norvegia, Olanda, Polonia, România, Slovacia, Slovenia, Ungaria, SUA) și 2 state PFP (Suedia și Finlanda) care au angajat, în total, un număr de 3.810 de ore de zbor/an. România, cu cele 200 de ore de zbor/an asumate, este cel mai mare contributor din Europa centrală și de est (Polonia are 150 de ore, celelalte state

Nr. 201 / 7.10.2011 A.I.L.
Data 25.04.2018

central și est-europene, având sub 100 de ore de zbor/an fiecare). În prezent, în inițiativa SAC sunt 12 state (Bulgaria, Estonia, Finlanda, Lituania, Norvegia, Olanda, Polonia, România, Slovenia, SUA, Suedia și Ungaria) fiind angajate un număr de 3165 ore de zbor, dar inițiativa este deschisă în continuare și celorlalte țări membre NATO și partenere.

Amendamentul doi a apărut ca o necesitate în contextul mai larg al reformei agențiilor NATO, dar și ca o consecință a lecțiilor învățate din derularea programului.

Astfel, Reforma Agențiilor NATO și aprobarea de către Consiliul Atlanticului de Nord (NAC) a Cartei Organizației NATO de Sprijin (NSPO) au condus la situația potrivit căreia toate drepturile și obligațiile Agenției NATO de Management al Transportului Aerian (NAMO) au fost transferate și asumate, de la data de 1 iulie 2012, către NSPO (organism subsidiar creat în cadrul NATO și înființat de către NAC în baza art. 9 din Tratatul Atlanticului de Nord).

Pe cale de consecință, Agenția NATO de Management al Transportului Strategic Aerian (NAMA) a devenit parte integrantă a Agenției NATO de Sprijin (NSPA), organul executiv al NSPO, și reorganizat ca Biroul Programului NATO de Management al Transportului Aerian Strategic (NAM PO).

Un alt element important de noutate este instituirea prin Amendament a Fondului de Incidente Aviatice, care va fi folosit pentru a răspunde nevoilor imediate de a proteja activele proprietate ale NAMP, încărcătura cargo, pasagerii precum și personalul. Fondul poate fi folosit de asemenea, pentru a răspunde unei nevoi umanitare a unei terțe părți intervenite ca urmare a unui incident aviatic survenit ca urmare a funcționării Programului SAC.

Proiectul de *Amendament* conține prevederi referitoare la:

- Obiective și arie de aplicare;
- Organizarea și managementul Programului SAC;
- Statutul Finlandei și Suediei în cadrul Programului NATO de Management al Transportului Aerian (NAMP);
- Achiziția și dreptul de proprietate;
- Principii și proceduri financiare;
- Aranjamente contractuale;
- Vânzări și transferuri către terțe părți;
- Transferurile de echipamente și materiale;
- Răspunderea NAMP și cereri de despăgubire;
- Statul de pavilion pentru aeronavele C-17;
- Structura Grupului de Transport Aerian de mare capacitate;
- Comanda și controlul;
- Operații;
- Sprijinul logistic;
- Statutul Grupului de Transport Aerian de mare capacitate;
- Responsabilități în legătură cu operațiile și cereri de despăgubire;
- Principii și proceduri financiare pentru Grupul de Transport Aerian de mare capacitate;
- Managementul Configurației;

- Diseminarea și folosirea informațiilor;
- Vizite la facilități;
- Aranjamentele de securitate;
- Informații neclasificate controlate;
- Aderarea unor noi Participanți și schimbarea numărului orelor de zbor declarate;

- Taxe, impuneri vamale și alte impuneri similare;
- Soluționarea disputelor;
- Amendare, retragere și încetarea valabilității;
- Participarea industrială.

Proiectul de Amendament nu conține prevederi contrare legislației române și nici nu contravine obligațiilor și angajamentelor asumate prin alte documente internaționale.

Textul Amendamentului a fost discutat la nivelul inițiativei, fiind puțin probabil să mai sufere modificări ulterioare. La nivelul Agenției NATO de Management al Transportului Strategic Aerian (NAMA) se dorea semnarea Amendamentului până la finele anului 2017.

Având în vedere cele de mai sus, precum și necesitatea corelării procedurilor interne pentru aprobare ale părții române cu calendarul agreat, propunem să aprobați, în conformitate cu art. 16, alin. 1 din Legea nr. 590/2003 privind tratatele:

1. negocierea și semnarea Amendamentului doi la Memorandumul de Înțelegere între Ministerul Apărării al Republicii Bulgaria, Ministerul Apărării al Republicii Estonia, Ministerul Apărării al Republicii Finlanda, Guvernul Republicii Ungare, Ministerul Apărării al Republicii Lituania, ministrul apărării al Regatului Țărilor de Jos, Ministerul Apărării al Regatului Norvegiei, Ministrul apărării naționale al Republicii Polone, Guvernul României, Ministerul Apărării al Republicii Slovenia, Guvernul Regatului Suediei și Departamentul Apărării al Statelor Unite ale Americii privind Capabilitatea de Transport Strategic Aerian (SAC);

2. semnarea Amendamentului doi menționat de către ministrul apărării naționale sau de către un reprezentant împuternicit al acestuia.